

R. 409

Discursos

Articles i

Alusions

a M. Lluís Gornau.

+

Prolec que va estampar Mre Lluís Romen P^{er}
en el llibre de les 42 obres musicals editades,
ofrenades a n'els seus estimats pares Joan maiolau i mercé August,
fruits del seu predilecte deixeble, Mre Josep maiolau August P^{er}
« Si tota obra d'art, quan es sincera, es com un mirall
que ns reflexa l'anima del artista, aquí tenim el retrat
ben just d'una ànima sacerdotal i catalana que no
busca sinó la major gloria de Deu i el profit espiritual
del seu prople.

Aquestes composicions porten el reculliment de la
pregaria perquè son com un esplai del zel; porten la sentor
de la terra perquè son eixides del cor i porten l'art vertader
perquè son filles de la sinceritat.

Bella pensada la del dilectíssim amic i deixeble que ofereix
als seus Pares aquesta branca de fruits de la seva inspiració.

De la joia dels Pares no en parlem: es massa íntima per a
que pugam capir-la.
Vigília de la nativitat de S. Joan Baptista 1927. Per molts anys!! Lluís Romen P^{er} »

LA NOSTRA "SCHOLA CANTORUM,"

L'any 1883 me trobava a Roma per la Setmana Santa. A la tarde del Dijous, de bon'hora, me vaig entafurar com pogui en un recó de la Capella hont hi há el chor del Capítol Vaticà, per no perdre res d'aquella solemnitat religiosa y artistica. Tot plegat, després de la grave salmodia dels canonges, se posa a cantar la Capella Julia les Lamentacions de Palestrina, y vingan després Responsoris polifònichs de grans mestres, per acabar ab aquell *Miserere* de Allegri qu'en Mozart retenia de memoria y'l copiava tot, ab una sola vegada de sentirlo, a l'edat de quinze anys, sense por de la excomunió papal. Com remogueren les fibres més intimes de mon ser aquells cants, que per primera vegada sentia, ho he deixat consignat en mon llibre ROMA; perque es una de les impressions més fortes que he rebut en ma vida. May haguera pogut imaginar que ab les veus humanes se poguessen lograr aquells prodigis de armonia y produhir l'efecte d'una emoció tant intensa.

Però en mitx de la fruició que al sortir del Vaticà me feya batre'ls polsos ab vehemencia, se m'hi barrejava una fonda tristesa: «A Vich, jo'm deya, a Vich no ho

sentirás may això». Jo'm recordava que en aquella mateixa hora en la nostra Catedral se cantava un *Miserere*, qu'era de rúbrica havia de durar tot un'hora per consol dels canonges agenollats, tot un'hora de sentir solos, duos y concertants ab un espetech d'instrumentació que feya estremir lo cadirat del chor. Allò era'l *non plus ultra* de la depravació del gust y de la profanació de la sagrada liturgia que si sempre ha de

ser ben tractada, en la Setmana Major deu ser més solemnement y casi diré místicament interpretada.

Donchs lo que no creyam casi possible, ara es un fet. Han vingut dels grans centres artístichs les corrents restauradores; en Cessar Franck a Santa Clotilde y després la *Schola Cantorum* dirigida pel mestre Bordes a Sant Gervasi de París, han tret dels arxius musicals, hont jeyan cobertes de la pols de dúes o tres centuries, les velles solfes dels grans compositors del setze y del disset; l'alenada passá'ls Pirineus, y Catalunya, rebentla de primera ma, alça'l geni musicògraf den Pedrell y la ferma batuta del mestre Millet, y brotan de la nostra terra, com els esplets ab les plujes de Abril, los orfeons y les capelles de cantors que retornan a la música religiosa la seva dignitat y la seva propia escayent hermosura.

Aquell dolcíssim *Pier-Luigi* que's confessava ab Sant Felip Neri, y'l nostre Lluís Victoria que feya dir a les notes musicals lo que ab parcuaes de foch deya en sos versos la seva paisana Santa Teresa; y ab ells Roland de Lassus y tota la colla dels grans mestres de la polifonia, han tornat a entrar en los temples d'hont havian sigut en mal hora desterrats, y al ressò dels seus cants han enmudit (Deu vulla que sia per sempre) les estrepitoses orquestes y les teatrals cridories; y'l poble fiel, a pesar de l'influencia del mal hàbit inveterat, s'ha sentit corprès, y com deya Fra Lluís de Leon al mestre Salinas,

A cuyo son divino

el alma que en olvido está sumida

torna á cobrar el tino

y memoria perdida

de su origen primera esclarecida.

Això pensavam y fondament ho sentirem
eixos dias de Setmana Santa en la nostra
Catedral, al passar de sorpresa en sorpre-
sa, sentint com la colla de cantors dirigits
pel mestre de Capella Mossèn Lluís Romeu,
embestia sens temensa y magnificament in-
terpretava los responsoris de Palestrina y
aquell *Caligaverunt* den Victoria que may,
ni en lo Teatre Lirich ni en la iglesia de
Sant Felip Neri de Barcelona, ens havia
entrat a l'ànima com la tarde del Dijous,
ressonant en les sonores voltes de la nostra
Seu.

Semblava un somni que aquelles veus de
minyons y de noyets que salvavan les di-
ficultats de aquelles peçes inspirades, vo-
calisant net y matisant la frase musical,
fossen les mateixes veus que havian après

de baladrejar en frases buydes de sentit y
en fugues desesperades de allò que se'n
deya *il bel canto* de partitures que'l *Motu
proprio* de Pío X ha deixat *per in aeter-
num* condemnades.

L'impuls està donat, y la proba ha sigut
gallarda y afortunada. Tots hem de felici-
tarnos; y tant pel mestre Romeu com per
tots los cantors la més coral enhorabona.

JAUME COLLELL, *Pbre.*

"Vigatana"
"Vigatana Montanyesa"
22.8 Abril de 1905

L'HIMNE A SANTA CECILIA

Al Mestre Mossén Lluís Romeu.

Ja me'n sabeu enamorat de la vostra obra, amich y mestre. Me plau la dolcesa del vostre cançonejar y la cándida fluidesa del vostre dir les coses m'es grata sempre. Pels qui en la música no gustém d'encimbellaments apoteósichs el vostre art es insinuant, parla a n'el cor, es veu de l'ànima, més y tot que veu, es l'ànima meteixa feta cançó enamoradora.

Jo, llech de tecnicismes, no sabria pas endevinar les vostres traces demunt la partitura escrita; l'examen anatòmic del vostre compendre fora per mi feyna feixuga, ben be impossible, mes el goig d'una audició, el copso ben sencer mercés a la sinceritat de la vostra musa.

Plá sabeu bé, que d'un temps ençá, en les sentades hagudes dins el clos monacalment reverent de la gran sala patriarcal de casa vostra, jo vos he demanat cada vegada l'execució del «Himne a Sta. Cecilia», estrenat al Palau de la Música Catalana, en la nit del concert de gala del Tercer Congrés Nacional de Música Sacra. Y vos, ab aquell mitx-riure complascent sota les polides ulleres, haveu tret del embalum de papers la acurada partitura y, tremolós de dits y veu, ha florit en vostres mans y en la

boca mitx oberta, la plana tota pulcherrima del himne ceciliá; y jo n'he restat aghahit del bell obsequi y el cor se m'ha tot aixamplat d'emoció ubriagadora y he devingut més que may enamorat de l'obra vostra, amich y mestre.

Ara, en les passades festes de Sta. Cecilia, he sentit en la ciutat de Barcelona, les notes suaus d'aquelles posades de factura clássica del vostre himne y tot jo me'n so alegrat ab una alegría d'art y patria ensemps y engrescat de l'audició, he fet vía al meu hostatge, tot recordant a mitja veu l'hermosa melodia vessant d'espiritualitat, preservantme, ab el dols recort, de la prosa del sorollós traqueteig, que torna amohinoses les belles vies ciutadanes.

L'amplitut serena de l'estrofa ab que's comença y clou l'himne cecilià, m'encanta dolçament: es una veu que s'aixeca al sentit homenatge, poruga d'emoció, omplerta la primera frase, sent l'ànima el coratge del entusiasme que's desplega francament y arriba a entonar la *nota cèlica*, y empesa encara per l'èxit engrescador, tant ben dibuixat ab els interposats avenços del acompanyament, se'n puja amunt amunt, fins a ser *nota sagrada*, que cobra força y's fa definitiva en la darrera frase, potent, vigorosa, que s'enfila per les més enlayrades excelsituts fins al repós triomfador, senyalat enginyosament en la recalçada fermança de la nota darrera, que l'orga confirma y que va perdentse y's fa moridora com ressó que s'allunya poch a poch, com veu que's fon en la blavor serena tot pujantse'n cel amunt.

Hi tinch fe en el vostre himne, Mestre Mossén Lluís: jo sé de la meua vila estimada que hi há una «Shola Cantorum» malaltiga de temps há, agònica y tot, potser ja morta a hores d'ara. La gentil verge Cecilia de la seva artística senyera, deixada anar l'arpa que pulsava, deu menester les seves mans per aixugar les llàgrimes del plor que li dona la solitud. Donchs jo encara tinch la fé d'un miracle: si li cantavam a la gentil verge Cecilia de la senyera de la vila meua, les notes cèliques, sagrades, del vostre himne engrescador, jo tinch la assegurança, Mestre Mn. Lluís, que hauríam el goig de veure un clar somriure virginal al flamant satí de la senyera gaya y els cantayres penedits tornarian al redós de la verge somrisenta y tot seria llum y goig y festa; canthichs al temple y a fora les tonades de la terra.

Y allavors, Mestre Mn. Lluís, el vostre himne seria el nostre «Cant de la Senyera».

JOAN PUNTÍ Y COLLELL, Pbre.

Ayazeta Montanyesa - 11 de Desembre de 1913.

De la gran Ciutat

NOTES ÍNTIMES

MOSSÉN ROMEU A «POMPEYA»

No cregas pas ara, lector, que tot de sobre, al bon mestre vigatà li hajan entrat novel·les aficions arqueològiques, y que, deixant les sol·fes a un recó, se n'haja anat, devot dels restes de les edats passades, ab veure ab sos ulls el desenterrament de l'antiga ciutat en la meteixa terra itàlica. És del músich que parlem, y encara que'l rétol de la nota semble pedant, veuràs com es, ab tot, resúm ingénuo d'una agra-dosa impressió que vull contarte.

Pujavam ab l'amich la pendent dolça y dis-treta de l'amplíssim passeig barceloní en l'hora del cap tart dominical. La rúa de vehícols que allà ha devingut ja rúbrica ciutadana, se ressen-tia visiblement de la ausencia dels qui, alla-vors, si fa o no fa, devían escaures a la font rural, vestits indolentment de teles flonjes, tot rosegant aníços y farcint de *desde-luegos* los nostros boschs y quintanes. El rengle de cot-xes en majoria, que tenían per cotxer a l'home esquena-tort de les grans hores en vaga, qui du a les galtes la pebrotesca vermellor de molts cinchs de la forta y que per fer *pendant* ab la aritmética de la faç roja, porta clapetejada de sets la rónega casaca, donavan prou a enten-dre que aquell concurs era compost bon xich

d'aristòcratas de il·lguer, enmarcats escaigut-dament per la menestralia, que, asseguda en les cadires de deu céntims per cap, se feya la il·lusió de que alló era molt distret per esperar el sopar y que de passada resultava econòmic y tot.

Arribats a la esplanada rienta de la Diagonal, trencarem cap a l'esquerra per anar a vi-sitar la finíssima iglesia dels Caputxins, que devían tenir bona festa en aquella diada del Jubileu.

Los fíels, devots y recullits, entravan y sor-tían fent les visites deslliuradores y nosaltres per entremix d'ells entrarem a l'iglesia bella, tota en claror. Era plena de devots; resavan. A la trona un frare barbut passava el Sant Ro-sari y a l'altar, entre llums y esclats de claror, potser y tot un xich massa profana, hi era Nostramo exposat; tot un ambient de reve-rencia y adoració s'estenia pel temple noví-ssim. Al nostre ingrés, omplia la sagrada es-tancia una melodia suau, gayament catalana, dita per unes veus de nen, d'una dolçor ex-quisita, endomagaada per el só sever y ensope-gat d'una orga tocada prudentment, que no es dir poch. La lletra que cantavan era: *ans des-lliurauus de qualsevol mal, Amen*, aixís, en ca-talà tal com ho poso, que no es dir menys que lo que hem dit de l'orga.

EN PERE FRANCH.

(Acabarà).

De la gran Ciutat

NOTES ÍNTIMES

MOSSÉN ROMEU A «POMPEYA»

(Acabament)

Ja'l cor havia sentit la emoció del parlar franch y en aquest tant bell estat d'esperit, dita la *Deu vos salve*, s'obre l'orga novament y aquelles boques tendríssimes, ab una unificació de veu impecable y una expressió de grans artistes consumats, teixeixen una *Santa* coneguda; sabuda de memoria; que a Vich tothom canta de cor: sentim en aquells moments un calfred per tot el cos; alló era nostre, alló era aquella Santa unissonal de Mossén Romeu, que havem sentida en totes les iglesies de Vich y que en alguna d'elles ha sigut cantada per tot el poble fidel. Ja ho crech que'ns agradá el sentirla; y, dita ab una dolcesa que era una nova revelació del gran valer expressiu y sentimental que tanca en la seva senzillesa, hi vegegrem tota una altra suavitat y li cobrarem una més gran amor, perque aquella música, tan humil de presentalla però tant forta de concepció, obrava el miracle de fer que'l poble, que la sentia fonament, digués el Rosari en la nostra llengua, sense volguer associarse, encara que fos inconcientment, a la veu que de la trona estant responia ab mots d'un llenguatge foraster, que allà venia a donar un contrast cómic. Y després, abans del sermó, encara més blat de la cullita nostra. El *Verge y Mare de Deu* dal meteix mestre; y ben dit, ab aquell ayre de devoció que han de tenir les oracions cantades y aquell *Mare, aquí teniu el vostre fill* pujant de l'afecció reverent a la filial confiança, fins a esclatar en l'esplay de la seguretat complerta per el devot qui vá a la Mare de misericordia.

No sé lo que hauria pagat de tenirli allà al Mestre de Vich. Ell que ha de sentirho doblement aixó que diu la seva música, si hagués sigut ab nosaltres y ab ell aquella tarde haguessen entrat a «Pompeya», jo estich segur que al

sentir les ingénues melodies seves dintre de
aquell ambient tan refinat y al veure com les
florides cançons per ell dictades, ab tot y ser
foranes, sabían passar al devant de certes mu-
siquetes carrinclones que aquí encara s'estilan,
prou, darrera els vidres de les seves polides

ulleres, els ulls vivíssims se li haurían agrandit
y les celles ben cuydades haurían descrit front
amunt, dos archs de gloria; y allavors jo l'hau-
ría tocat ab el colze y ell, atent a la meva in-
dicació, m'hauría respost ab el seu mitx-riure
característich, que'l Nostre Senyor del altar
major hauría de perdonarli ben de grat, en
pach de la devoció que'ls seus cants plantavan
dolçament dintre el cor dels fidels barcelonins.
Es clar que després del Rosari va venir la
Oración a nuestra Señora, y, un xich més tart
encara, una prédica ab tot alló de *Hermanos*
mios muy amados; mes cal tenir paciència per
aixó, com temps há n'havem de tenir per aque-
lla ombra tota trista que hi há allá dins aquell
esplet de claror eléctrica, y no es pas para-
doxa aquest parlar. Tot vindrá.

Quan el convenciment no pot obtenirse per
les vies del noble rahonar, encara un altre camí
resta: la conquesta per el sentiment; el cor pot
molt en el renovellament del esperit. Donchs
si les rahons d'estética, de conveniència y fins
de necessitat espiritual, no han tingut prou
força, per ara, per arribar a treure certes ba-
nalitats del temple sant de Deu, potser la emo-
ció artística fará la feyna. Si ab temps y palla
maduran les nespres, segurament que ab bones
canturies conseguirem treure fora de l'iglesia
el castellá y l'electricitat, que venen a ser com
dos nuvis que allá hi han fet les nocces y que
may per may ne surten, per anar a fer la pa-
ssejada, que havem de procurar que sia eterna.

EN PERE FRANCH.

Publicats a
Gazeta Montanyesa
del 8 i 11 Agost
de 1914.

Prendim de M. Joan Puntí Collet.

La Festa de la Música Catalana

Ens n'anavam dissapte de Vich ab l'ánima esponjada de les serenes elucubracions que'l P. Casanovas ens havia fet sobre'l *Vigatanisme de Balmes*, disposantla a assistir a la Ciutat Comtal a altre festa d'alta cultura y de intensa catalanitat que ens havia de deixar el cor xop de alegría espiritual y patriótica.

Tenia per nosaltres l'atractiu de poder veure presidir aquella vuytena festa a un car amich fill de nostra Ciutat, que ab son propi esfors, s'ha guanyat tant alta distinció, y ens plavia pensar que'l primer capellá y primer vigatá que ocupava la cadira presidencial, era el mestre Mossén Lluís Romeu.

La gran sala d'audicions del encantador Palau de la Música Catalana estava curull de assistents y's trobavan allí reunits lo més selecte de la societat barcelonina, ab les autoritats populars y'ls mestres compositors de més válua, sense faltarhi amichs preuadissims del mestre Romeu, entre'ls el mestre Morató, vinguts expressament de Vich, per acompanyarlo en aquella festa del seu més íntens y llegendim goig.

Mn. Joan Puntí llegí ab amor el notabilíssim discurs del president, fentse sentir des dels més apartats recons de l'espaiosa sala, discurs que meresqué perllongats aplaudiments y del qual nostres lectors podrán formar judici propi, puix la GAZETA, en obsequi y homenatge al constant col·laborador, el repartirà dijous graciosament als seus abonats.

Correspongué al mestre Lambert l'elegí reyna de la festa, y l'Orfeo Catalá executá el cantich patriótic per veus d'homes que feu seu molta sensació.

El premi del Bisbe de Barcelona el guanyà Mossen Joseph Muset ab una colecció de tretze cançons religioses dels quals s'executaren el «Cuiten fidels» y *Adoro te devote*, traduccions de himnes litúrgichs fetes per Mn. Joseph Arderiu y Mn. Llorens Ribér, respectivament; son autor els acompanyà a l'orgue y se feren remarcables pel seu cayent religiós popular.

El premi joyós correspongué al violinista Manen per una glosa sobre una poesia popular, composició de gran volada y difícil execució, que excità diferents voltes la hilaritat del públich.

El premi y'l primer accessit dels reculls de cançons populars correspongueren a Mossen Joan Sala, vicari del Esquirol, executantsen quatre d'elles, especialment «El rossinyol», boniquíssima. Altre accessit correspongué a l'orfeonista Pilar Roca, cantantne dues exquisidament.

El quintet de corda correspongué a un catalá anomenat Benaïges, organista primer de la Capella del Real Palau de Madrid. El quintet *Renaiement* l'executà primorosament.

De les cançons armonisades ne sortiren guanyadors Climent Lozano y Perez-Moya, per ses composicions «Margarida de Castelltersol» y «Pere Gallari», magistralment executades, mereixent la segona els honors de la repetició.

La memoria del mestre Pujol, feta ab molta claredat y a conciencia y el discurs de gracies den Vicens de Moragas foren molt aplaudits, desgranant aquest últim conceptes religiosos y patriòtics, que despertaren verdaderes ovacions.

Ens complavem en felicitar als premiats, alguns d'ells amichs nostres, y molt coralment al mestre Romeu que tant alt ha posat el nom de Vich, y al Orfeó Catalá ab sos mestres anyales llargues de vida per anar celebrant Festes

de la Música Catalana esplendoroses com la d'enguany.—B.

Publicat a
Gazeta de Vich
de 13 de Juliol
de 1920

La virtut de la CANÇÓ POPULAR

Aquest es el títol d'un discurs llegit pel nostre estimat amic i compatriota Mn. Lluís Romeu, mestre de Capella de la Catedral i avuy organista de la mateixa Catedral de Vich.

No ens entretindrem pas a comentar ni a estudiar ab deteniment lo bonich parlament de mossén Romeu, bastará tan sols que diguem que la modalitat que allí desenvolupà o sia lo que's la *Cançó Popular* cau de ple en el nostre objecte de dirne quatre mots en la nostra REVISTA ja que es portaveu de la classe agricultora y per lo tant la més genuïna representació del esperit de nostre poble.

Jo crech que la *Cançó Popular* ha tingut naixensa en la classe pagesa y crech també que qui primer va taral·lejar una corrandà seria un agricultor o un pastor.

Si a força de recular segles en l'història de l'humanitat, busquem els primers vestigis de quelcom que tinga algun ritme casi hem de caurer forçosament en les primeres edats del home en que no coneixia altre ofici que el de pastor o pagès qui ab les llargues hores que passaba en continuat contacte ab la naturalesa va comensar a introduir en son intel·lecte l'harmonia dels cants dels aucells barrejats ab els udols de les feres y el remor dels vents ab les cansoneres remors de les torrenteres, en una paraula, les armonies de la naturalesa varen despertar la consciència musical y aduch artística dels primers agricultors.

Desseguida debía buscar en el fons del seu esperit un móde de poguer exteriorisar les seves sensacions animiques ja d'alegria, ja de tristor, l'enyorança, l'amor, etc., totes aquestes impressions debien pendrer cos y forma donant lloch a la cançó com a esplay del cor.

Y aquí es ahont jo crech que se troba la força de la cançó popular y la seva virtut que diu Mn. Romeu que la cançó popular y el cant gregorià no son sols un dels models qu'ens ofereix la natura si no que son *la mateixa natura tota música*.

Sense volguer aniria glosant el bonich y granat parlament del nostre citat amic y no es aquesta la meua intenció puig destinades aquestes ralles a éer llegides per la classe agricultora y majorment per la que viu al aire lliure, teniem el doble objecte de tornar a introduir en lo esperit del pagès l'amor a la *Cançó Popular* tan decaiguda y apartarlo de la *Cançó Moderna* que además de ser xorca en sa expressió artística, acostuma a ser d'una moral molt dubtosa,

La *Cançó Popular* catalana te per sort una riquesa de matís

que res te qu'envejar a la estrangera: aixís ho deuen haber comprés empreses musicals de molta importancia quan han fet edicions de la nostra música fins al Nort d'América, posanthida lletra en anglés; no fa molt temps vaig tenir el gust de veurer editat a Nova York y traduhit al anglés entre moltes altres cançons populars la tan célebre *Nil de Nadal* que tothom sab aquella que diu: «de una ro, ro, ro, de una sa, sa, sa, de una ro, de una sa, de una rosa bella feconda y poncellas».

Aixó que sembla per molts una cançó sens importancia, va commourer les fibres artistiques y delicades de la gent d'ultramar y alguns esperits superiors varen gaudir les belleses del cant de la natura.

A molts els passa que enlluernats per flors y aromes artificials han deixat els naturals y no han retornat del seu engany fins que alguna ànima més avensada en el camí del art l'ha fet adonar del seu error.

Encare recordo l'efecte que me va fer al sentir el «tam pa tant», per la célebre Capella rusa que ja fa alguns anys ve ésser a Barcelona, allò va ser una revelació de la força que porta en si la *Cançó Popular*, revelació que aprofitaren els iniciats per donar un esplet de florida xamosa y exuberant a la nostra *Cançó Popular* y a quin esplet ha contribuït força'l nostre amic Romeu.

De tot lo dit se n'ha de treurer una ensenyança y es recomana al nostre poble y en especial a la classe pagesa que retorni a les cançons populars ja que además de la sana y genuina armonia natural per regla general era reflexe de bonos costums y deixi el *couplet* rampló y moltes vegades immoral ja que contribueix a pervertir les nostres patriarcals costums fent donar un daltabaix a nostre modo de ser y sapiguen que els grans mestres al fer ses obres capdals s'han inspirat en la *Cançó Popular*.

JOSEPH PRATDESABA.

Publicat el 10 d'Ayost de 1920 en
la Revista Agrícola.

Gazeta de Vilh

SUSCRIPCIÓ: 2 pessetes trimestre
Número solt, 10 céntims.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
C. Ciutat. 4 — Teléfono N.º 183

INTIMITATS...

Després del dinar hont se reuniren els deixebles de Mossén Ll. Romeu ab ocasió del homenatge,—iniciat uns vuyt mesos enrer y portat a terme felís el dijous de la setmana passada—foren llegides les quatelles següents que'ns complavem en publicar.

«Diu un adagi popular: «La experiencia es la mare de la ciencia», veritat reconeguda per tothom. Mes, si aquesta experiencia va acompanyada d'un treball y estudi constant, diguem-ne la quin grau no arribarà la ciencia en aquella persona? donchs aixó es lo que ha passat a n'el nostre mestre Mossén Romeu.

Prou vegades ens ho ha manifestat'ell mateix ab aquella franquesa y senzillesa que tan el caracterisa. Mireu sinó, lo que'ns deya ab el seu discurs de la VIII Festa de la Música Catalana celebrada el dia 10 de Juliol de 1920. «Farà cosa de vint anys, quan jo, podriam dir que entrava en ús de rahó musical, (la seva humilitat li fa amagar els 20 anys dels primers estudis musicals, ab els quals aconseguí ja el bon gust y caràcter personal que tan l'havia de distingir al sortir després al mon musical), diu donchs, que éll veyia que'ls grans mestres predicavan la necessitat de tornar al cant del poble com a font d'inspiració... la té en els mestres me doná el coneixement de la meua pettesa, y la humilitat me senyalá el camí del estudi. Al principi sols creya per la fé, mes a força de llegir y estudiar ab bona voluntat tot lo que podia arregar de lo que anavan ponent derant els grans mestres, no vaig tardar en poder creure per la rahó; ja era un convençut.»

Aquest continuat esperit d'estudi, me'l ma-

nifestá darrerament al Palau de la Música Catalana en una de les audicions de la Passió de Bach quan me deya que'l mestre Millet, a qui porta un gran afecte filial, li havia recomanat una obra russa per a ferne fort anàlisis musical. En altre ocasió, a principis del any passat quan acabava de sortir d'una llarga malaltia, m'escrigué: «De ganes d'escriure, de plans, de ilusions, de cabòries artístiques... me'n sobren... prou temo el dia que'm dirán *redde rationem*... mes tu ja saps com no tot ha estat ganduleria. Prega a Deu perque arribin a realitat si li plauen».

A mi, com a altres deixebles, també'm dona sovint algunes fregades d'orelles a fi de que no m'aturi a la meytat del camí del art dels sons. Mireu lo que m'escribia als 13 del Juny propi passat. Jo li suplicava que compongués força y aviati, y éll me diu: «Y tu qué? Qué més escrius? Pensa que l'anyorat bisbe Torras me deya un dia que solsament escribissim sens altre nort que per omplir nostres necessitats, ja fariam gran bé. Tot trevallant es com s'aprenen més coses. Y no tot ho teniu d'esperar de Mn. Romeu!...»

¡Qué'n son de confortants les seves lletres! passen tantes peripecies en la vida musical que en veritat les Muses moririan de defalliment si no les confortavan l'aire suau y puríssim del mestre que me les encamina ab ses missives. Que be'm venia aquell «te desijo un felis any nou ple de prosperitats y a vessar de inspiració noble y franca per cantar les divines alabances». Aixó si que son veritables ingeccions per poguer continuar imitant al mestre d'estudi y del treball propi, com diu encertadament el P. Otaño S. J.

Me faria pesat e interminable si volgués demostrar ab més lletres, l'interés que éll té perque no defallim en fer música sana, música

vint de estréps mundanals, y encara el cant gregorià te relativament una comunitat molt reduïda de devots en esperit y en veritat.

Y dlt aixó, res mes me resta, sinó endressar-vos—Mestre estimadíssim — altre vegada, la meua mes afectuosa felicitació, tot desitjant que Deu Nostre Senyor vos dongui llarga vida y salut, pera continuar aqueixa vostra tasca de

verdader apòstol de la musica popular religiosa, que ab tant bon acert haveu sabut exercitar, y que'ls pobles de la nostra terra atrets per la senzillesa, per la dolzor y bona flayre dels vostres cants, tinguin en ells una gran alenada de vida per apropiarse mes al Cel.»

JOAN BTA. CASANOVA, PBRE.

Organista de la parroquia de St. Francisco, de Barcelona.

sobre tot en el fet del nostre aplegament al dia d'avuy en l'estimada ciutat ausetana y al entorn del Mestre, hi hem de veure, demés d'un just acatament, un acte d'afirmació y de prometensa, una empena mes d'encoratjament pera prosseguir l'obra apostòlica del ressorgiment de la música religiosa catalana, fentnos encare mes fervorosos cooperadors, y devots, imperterrits y infadigables continuadors de la obra de Mossen Romeu.

Aquesta estona de convivencia ab el Mestre y d'estada en la ciutat que fou el nostre bressol musical, ha de ser una fermansa de la nostra tasca en el pervenir, es el millor march per aixecar la festa intima que estem celebrant a la categoria d'una solemnitat de protestació decidida y vigorosa en defensa dels furs de la música sagrada.

El nostre Mestre—tots ho sabem be prou— n'ha estat d'aquets furs el màxim apòstol; y Vich el baluart mes inexpugnable. No fa molts dies, precisament, una importuna irrupció volgué obrirse pas en aquest baluart, y tots sabeu com l'inviolable bon sentit dels musichs d'aquí, va saber respondre enèrgicament a la gosadia del atentat.

De manera que el lloch y l'ambient en que estem, son ben apropiat perque renovem avuy tots plegats la nostra prometensa mes ferma de no donar, may per may, cap entrada en l'Esglesia a les irrupcions del mal gust y de la profanitat. Y creyeu que la tasca es llarga, que de tela n'hi ha molta de tallada. Els de Barcelona, sobre tot, ho sabem prou be. Encara no ha entrat prou als esperits musicals la convicció y l'amor a la santa reforma; encara hi ha qui cedeix ab tota facilitat a la música teatral; encara els nostres grans temples son infestats ben so-

carrechs dels qui l'han portat a terme tan tenn-
ment y ab tant d'acert:
Dr. Pere Sarda, Rector d'Orius.—Dr. Joseph
Fargas, Ecónomo.—Miquel Rovira, Mestre de
C. de la Catedral.—Joseph Aulet, organista de
Manlleu.—Llorens Guiteras, id. de Calaf.—Lluís
Brugarolas, id. de Torelló.—Damià Torrents, id.
de Ripoll.—Joan Cribellers, id. de Igualada.—
Joseph Muset, id. de Sabadell.—Pius Pallás, id.
de Argenton.—Joan Palau, id. de Badalona.—
Joseph Maideu, id. de Vilafraanca.—Joan Casa-
novas, id. de Barcelona.—Joseph Font, id. de
Suriá.—Joseph Noguera, id. de Gracia.—Lluís
Canyellas, id. de Sant Joan de les Abadesses.
—Lluís Camps, id. de Vich.
=DEL 10 AL 30 del corrent GRAN RE-
BAIXA DE PREUS EN COTILLES. N'hi ha
un assortit molt important. — CASA DELS
NOYS, Plassa Major, 20.—VICH.
—Abir en l'Oratori particular de la casa de
D. Antoni Bach, tingué lloch el casament del
D. Antoni Bach. — Placat que exerceix de

que els anteriors successos.
la qual se publica a mateix dia

—Nostre colega de Granollers del Vallés, *La Gralla*, en son darrer número del dia 23, publica un atinat article baix l'epigrafe de *¿Se tancarà 'l Colegi de Sant Miquel de Vich?* Reforçant ab observacions oportunes lo que en aquestes columnes hem dit sobre'l particular, deixa ben probada la necessitat de que en poblacions de la importancia de Vch, no deu faltarhi un establiment ben dotat de tot lo menester pera la segona Ensenyança. Es molt de agrahir l'interés del periódich que defensa ab zel los interessos de la Vila y Districte que va agermanat ab el nostre en lo que pertany al régim de la administració provincial y al intercanvi dels mercats.

==**Joseph Torrents y Casas, VICH.** carrer de la Ramada, 16, pis primer. — Negocia els cupons Deute del Estat y Cédulas Argentines 6 per 100, aixis com y també negocia el cupó Amortisable 5 per 100 de venciment 15 d'Agost y els industrials de venciment 1.er del meteix mes.

—Hem pogut assistir al acte publich, el primer dels que constitueixen l'homenatge que al mestre Mossén Romeu dedican els sacerdots deixebles seus, casi tots ben colocats y en actual exercici de l'art musical religiós. Hem dit deixebles y casi tots ja son mestres y alguns de ben merescuda anomenada. L'acte aludit ha sigut la missa celebrada a les 11, en la iglesia de les Devallades, per Mossén J. Maideu, un dels promotors del homenatge. Hi han acudit a més dels indicats sacerdots altres amichs del mestre, y la iglesia s'hauria umplert sense cap dificultat, si no hagués prevalgut el criteri de donar al homenatge el carácter de festa íntima. Per aixó mateix no volem dedicarhi, al menos avuy, sinó aquesta nota de pura informació, per be que la exemplaritat y la importancia mereixerían llarga ressenya y comenta-

Ja

Mossèn Romeu...!

Ara, complint la comanda d'una vidua amant, d'una família amable i d'uns amics dilectes, escric, escric el pròleg d'un llibre bonic el pròleg de la tasca poètica d'En Pere de Terra. Però faig un parentesi. Veig i llegeixo emocionat a «Gaceta de Vich» l'homenatge que a mossèn, si a mossèn Romeu, dediquen els seus deixebles. Els deixebles de mossèn Romeu, quasi en sa totalitat són amics, companys meus.—Quina casualitat!—diran alguns.—Sí, no hi ha que donar-hi voltes: mossèn Torrents, mossèn Casanovas, mossèn Maydéu, mossèn Canyellas, mossèn Potelles, mossèn Augé... tots ben amics meus, i jo, demés, devot seu.

Els deixebles de mossèn Romeu! Quina llavor grifollada de la seva obra!

Mossèn Lluís Romeu, quasi no em recordara, amb tot i ésser de la seva colla. Alguna escapada a casa del malaguanyat mossèn Carbonell, on féiem música... Llavors començaven ells la gran, la suprema tasca. Oients? Mossèn Llorenç Compte, mossèn Guadiol, mossèn Miquel Serra, avui arxiprest de Sant Joan de les Abadesses, el doctor Marian Serra i Esturi, il·lustre capítular de la Seu Vigatana.

Aquest sí que em recorda vivament. En tinc proves, com de mossèn Guadiol, ultra dels poetes de l'Esbart: doctor Jaume Collell, Martí Genís i altres. Mossèn Compte Ja és mort! Al Cel s'ial!

Si d'alguna cosa m'haig de penedir en la meua vida de contemplatiu, de seguidor del moviment nacionalista, és l'haver dormit una mica en esclatar la restauració de la música nostrada. Quantes vegades m'ho ha dit i retret el P. Bonifà, piadós benedictí, ex-organista, el primer de la Basílica ripollesa.

No valig capçar-la a temps la sentor de l'obra de mossèn Romeu. Sóc un adorador, un fanàtic, si voleu, de la música... i prou! pensar que man-tes vegades m'he hagut d'improvisar música, mestre de cor!... Valgue'm Déu!

A l'escola, a l'església, al carrer, m'ha exaltat una flamarada i... avant! Tècnic? No! Professional?... Oh, Déu

meu! Un atreviment insuperable m'ha fet entrar al temple d'aquesta deessa que em té el cor robat i que a ella consagraré el que em resta de vida. Si Déu, vuit anys enrera hagués tingut paciència, fermesa o hagués expressat aquesta força de voluntat que em caracteritza. No hi ha remei!!

Llegint els parlaments de mossèn Noguer i de mossèn Romeu, se m'hi fon el cor; i és per això que deixo la ploma prologuista per a comentar l'acte que a Vich han realitzat els deixebles del gran mestre català.

Quines coses diuen! Que la música popular religiosa no té plasmació, efervescència completa a Catalunya? Sí que en té. Cal remenar la cendra perquè surti el caviu. Si mans amoroses ho fan, sortirà una magrana esplèndida.

Una idea que s'ha dut a la pràctica: Un dia esen al Palau Bisbal de Solsona, mossèn Joan Serra i Vilaró i jo. El doctor Vidal i Barraquer, no sé per què, inclinà la conversa cap a la música i m'interessà la coneixença de l'organista de Bagà i el de Sant Llorenç dels Rius.—Són dos elements poderosos—deia.—Ara que hem fet uns Jocs Florals literaris a Cardona, en podríem fer uns altres de musicals i literaris, també, al Centre de la Diòcesi Lacetana.

—...?

—Sí: convocar els recanadors de goigs, perquè garbellessin la literatura Mariana. Goigs de les Mare de Déus; i als músics, perquè recerquesin també les tonades populars, i així fer un Mes de Maria folklòric. Cada dia uns goigs, tonada i lletra, d'una ermita, o de la Verge d'una ermita diferenta.

—Quina idea!

—S'ha de fer!, sí, s'ha de fer!

Però el doctor Vidal i Barraquer és fora de Solsona, i... la idea ha estat volandera.

Mossèn Lluís Romeu: Acolliu-la, doneu-li forma, si us plau, i vegeu o cregueu què és útil a Catalunya. Tota aquesta pleïade de sacerdots músics-organistes, deixebles vostres, us hi poden ajudar, i així sorgirà la llavor de la música popular religiosa catalana, que heu iniciat, com una llaminadura amb la missa de Núria, la del Roser i amb els mateixos goigs de la Puríssima, tan populars!

La reforma està manada i afecta a tothom, direu doncs, a la tasca! En Millet... capdavanter? No! Ell us cridarà a Vós. No perdem temps.

L'alcalde de Vich ha portat com un

Publicat el
9. d'Agost
de 1922

desvetllament prodigiós i prometedor.
Que no es refredi aquest entusiasme
de l'ex-vot de músics, que és ben pa-
ral·lel a l'Esbart de la Font del Des-
mai. I tot serà vigatà.

Quina glòria!

Antoni BUSQUETS I PUNSET

Calders-Manresa, agost de 1922.

Un discurs de Mossèn Romeu

Els deixebles de mossèn Lluís Ro-
meu, reunits a Vich, han ofert a llur
mestre un sentit homenatge. I han
donat al susdit homenatge un caràc-
ter deliciosament íntim. Han fugit de
l'ostentació, d'els enlluernaments i,
«fent corona» en torn del mestre, se-
gons feliç expressió del propi ar-
tista homenajat, li han ofrenat
l'expressió sincera, profundíssima,
de llur fidelitat, de llur admi-
ració i de llur acatament. La fes-
ta ha estat bella i esciènt. Oferim
ara als llegidors de les Pàgines Mu-
sicals de LA VEU, el formós discurs
amb el qual el mestre Lluís Romeu
contestà als mots també bellíssims que,
en nom dels deixebles del bon mes-
tre, li endreçà Mossèn Josep Noguer,
Pvre.

I ens és agraadós d'aprofitar l'adi-
nentesa que ens és oferta per tal d'o-
frenar també, a mossèn Lluís Romeu,
des de la nostra Pàgina, l'expressió
sentida de la nostra admiració.

Cal afirmar-ho: Mossèn Lluís Ro-
meu és avui una de les nostres va-
lors més innegables, més positives.
Es un músic que camina amb pas
ferm, els ulls fíts en un ideal ben
marcat, ben definit. El seu credo és
claríssim. I dins del món de la mú-
sica retigiosa ocupa avui (no sola-
ment entre nosaltres, sinó arreu del
món) un dels llocs més enlairats.
Mossèn Romeu és, en fi, un artista
humil. Això l'acaba de fer encara
més simpàtic, més exemplar.

Heu's aquí ara el discurs de mos-
sèn Lluís Romeu.

Capçalera de
Frederic
Leirnat
publicada el
dia 19 - agost
1922.

L'obra de Mossen Romeu

El pas de aqueix benemérit sacerdot en la Mestria de la Capella de la Seu, s'ha de senyalar com una benedicció per la reforma de la música de Iglesia. Aixó es lo que se'ns acut cad'any per la Setmana Santa, sobre tot en les Matines y Laudes de la Feria Sexta que's cantan en la tarde del Dijous Sant. Ara que porta la batuta de mestre Mossen Miquel Rovira, continuant fidelment l'obra del seu predecessor que ara ha passat a organista de la Basílica, de segur que, quan reb les enhorabones per lo lluhiment de la *Schola cantorum*, deu pensar y dir alló: *gracias al que nos trajo las gallinas*. Si Mossen Romeu hagués sigut un retardatari content del *ja pot anar*, encara estaríam en aquell temps en que, canonges y beneficiats, quan ja estavan falgats del llarch reso, s'havían, ens havíam diré, d'estar una hora agenollats per sentir les áries, solos y concertants del *Miserere* del Mestre Llepa, o de qualsevol altre autor inspirat en la factura de les óperes de Rossini, de alló que'n deyan *il bel canto*. Era talment una parodia irreverent del incomparable Salm de Penitencia del Rey David, sentir xeringarse les orelles ab l'enfadosa repelició d'un motiu musical vulgaríssim, com el del verset *Redde mihi*, que encara de recordarlo me fa venir esgarriances.

Tot aixó ha passat, gracies a Deu; y Dijous a la tarde, hauríam volgut veure

de Vich

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

C. Clutat, 4 - Teléfono N.º 183

plens tots els banchs de la Seu, perquè es-
rich segur que'ls mes llechs, fins les noyes
de la Misericordia y de la Casa de Caritat
haurían sentit ab pler aquells Responsoris
de Pier Luigi Palestrina y del nostre in-
comparable Victoria. Aquest any el Mestre
Rovira no'ns en ha quedat a deure cap;
hem pogut sentir totes aquelles nou peces
dels nou responsoris, fruit, com la pri-
mera vegada de sentirlo, ab aquell *Ani-
mam meam dilectam*, de Palestrina y'l *Ca-
ligaverunt oculi mei*, del Victoria, que jo,
anys fa, puguí sentir una vesprada de Di-
jous Sant a Sant Pere de Roma. Y vage
una anécdota que proba l'efecte d'eixos
cants polifónichs dels grans mestres. Jo
tenia al meu costat una dama inglesa tan
impressionable, que mentres la Capella
Giulia anava desgranant les belleses pales-
trinianes, s'agitava quasi convulsivament,
ens donava als vehins colps de cólzer per
sentirho millor, y tot gratantse'l cap, va
quedar del tot despentinada. Haguerem de
cridarla al orde y que s'estigués quieta.

Ara no tenim necessitat de anar a Roma
per sentir eixes obres mestres de la polifo-
nia católica, que'l Cardenal Wissemann feu
ressucitar en les funcions de sa catedral
de Londres, essent un atractiu profitós per
molts protestants. Del nostre abulense, ne
deya'l famós Cardenal *el revelat Victoria*,
puix ell lo doná a coneixer als inglesos.
Mossen Romeu, seguint ab fidelitat obe-
dient les prescripcions del *Motu Proprio*
de Pio X, de santa memoria, ab tenacitat
d'home conscient y convençut, obrá la ra-
dical transformació de la cantoria de la

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Orfeo Català

El concert que l'Orfeo Català organitza cada any el dia de Sant Esteve, va adquirint cada cop, amb més força, el caràcter de Festa ben nostra!

Com de costum, un públic nombrosíssim emplenà, enguany, la sala del Palau. Es veié curulla. I com cada any, En Millet dirigí belles cançons de Nadal. El concert de la diada de Sant Esteve es pot dir que és un homenatge que els cantaires de l'Orfeo Català afereixen cada any a la nostra Cançó. I d'aquest concert nadalenc, hom en surt, certament, amb l'esperit cada cop més net, més alliberat de cabòries, de manies i de prejudicis. La cançó fa el miracle. La cançó i, oi més, En Millet i els seus cantaires!

L'Orfeo Català, sota la direcció d'En Lluís Millet, interpretà cançons ja conegudes harmonitzades, respectivament, pels mestres Pérez Moya, Cumellas Ribó, Tomàs, Ladmiraull, Novak, etc., i «estrenà» un cor per a veus de noi: «Nadal» i «La nit de Nadal», d'En Tomàs; «Toc, toc, obriu» (Cançó valona), de Radoux, i «Non-non, noneta», «La Mare de Déu», de mossèn Romeu.

El cor: «Nadal», del jove mestre

Tomàs, és senzill i escaient. Fa olor de cosa nostra. I l'harmonització que el dit músic ha escrit per a la cançó popular, «La nit de Nadal», és ben traçada i ben sentida. La cançó: «Toc, toc, obriu», és justament harmonitzada pel conegut mestre belga T. Radoux.

I ens és ara ben agradós de fer constar que en harmonitzar i en lligar, en aplegar les dues admirables cançons catalanes, «Non-non, noneta» i «La Mare de Déu», mossèn Lluís Romeu ha palesat una vegada més que és un veritable, un innegable artista. Mossèn Romeu ha «vestit», ha tractat les dues cançons amorosament. I creiem impossible de poder-se servir del nostre folk-lore amb més respecte i delicadesa. En harmonitzar, en aplegar les dues cançons ja esmentades, mossèn Romeu n'ha estat encertadíssim.

Ja no cal dir que el bon mestre vigatà fou ovacionat i amb raó.

Després de la producció de mossèn Romeu, oïrem una vegada més «El noi de la mare», del mestre Nicolau. I aquesta obra, profundament pensada i ferma i bellament estructurada ens encisa de bell nou. I en escoltar-la, pensàrem, una vegada més, que aquesta mena d'obres no poden pas morir. Són obres «senceres», són obres «completes».

La senyoreta Fornells cantà exquisidament «El cant dels ocells», d'En Millet; «Viatge de Josep i de Maria a Bellem», de Ladmiraull, i «Cançó de Maria brassolant», de Max

Reger. La senyoreta Ensenyat col·laborà encertadament l'execució de la pàgina de mossèn Romeu. I els mestres Comella, Salvat i Tomàs, acompanyaren amb llur cura acostumada.

Les traduccions catalanes d'En Francesc Puig, que figuraven en el programa i de les quals es serviren els cantaires, són, com totes les seves, bellament «naturals».

I hom sorí d'aquest concert (concert popular, dedicat a la música també popular) amb l'esperit, com dèiem, allibat de cabòries.

Ja no cal dir que el mestre Millet i els seus cantaires foren, com sempre, aclamats. I tothom eixí content d'aquest concert; amb l'esperit net, ple d'optimisme!...

F. LL.

*Publicat a la Veu
el dia 28 de desembre
de 1924.*

Anada triomfal

De tal pot calificar-se la Romeria del «Orfeo Catalá». La nostra magna entitat choral, honra de Catalunya, propulsora d'un gran moviment artístich popular que ha llaurat fondo en la nostra terra, ha rebut a Roma com una consagració solemne. Ningú'n duptava del éxit, pero la realitat ha superat les més falagueres esperances. Volia pit, anar a la Ciutat Eterna, lo breçol benehit de la polifonia cristiana, a cantarhi'l *Credo* de la Missa palestriniana dita del Papa Marcelo, y ferhi ressonar aquell *Caligaverunt* del nostre Victoria que de segur l'havia compost a Roma en aquell temps en que totes les arts rivalisaven en fer de la ciutat dels Papas una ciutat única en el món; pero en Millet que es un home que no dupta ni vacila, quan té una convicció ben arrelada, n'estava segur de que l'*Orfeo Catalá* n'exiria triomfant de la proba romana.

¿Y podia igualment el Mestre estar segur del efecte de les nostres cançons populars dintre de aquell ambient que tot respira classicisme? Estava descomptat l'éxit de *La mori del escolá* den Nicolau, que remou les nostres entranyes y fa espurnejar els ulls; pero per les cançons riguro-

QUE SITEU A. 1.

sament dites populars s'havia de refiar l'*Orfeo* del encís que tenen les nostres melodies, que per los oyents romans havían de sonar com una revelació del sentit artístich de la nostra raça, mes influida per les corrents folklòriques del Nord, que per les aportacions del art meridional. Y també va triomfar, barrejantse els aplaudiments dels romans ab els entussiasmes de la colonia catalana que's sentía glorificada ab la gloria del *Orfeo*.

No hem de fer aquí la crònica dels actes de eixa afortunada Romeria catalana del Any Sant; pero si que en la GAZETA DE VICH s'ha de fer menció especial de la merescuda distinció que en Millet ha volgut fer a Mossen Lluís Romeu, cantant en la Basílica de Sant Joan de Letrán la *Missa de Nuria*. Si jo m'hi hagués trobat en aquell temple que es *omnium Ecclesiarum orbis Caput et Mater*, no crech que hagués resistit la força de la emoció. Perqué pera mi, de totes les Misses compostes per Mossen Romeu, essent la de major simplicitat en los efectes armónichs, es la que més endins m'entra del esperit, perqué es la que trobo més catalana. La del *Roser* per exemple es més treballada, més rica d'armonisació, pero la de *Nuria* te una ingenuitat corprenedora y al mateix temps un cayent popular tan encertat que'l qui ha estat una vegada en el santuari pi-

Gazeta de Vich - 12 de Maig de 1925

Concerts

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Orfeó Català

Un públic nombrosíssim assistí, com sempre, al concert de l'Orfeó Català. La sala del Palau es veié curulla. I un idèntic sentir uní també, segons costum, els aficionats. I la sessió que comentem esdevingué, un cop més, una bella manifestació d'art ver i, oi més, d'art innegablement nostrat.

Seguint la bonica tradició, la primera part del programa fou dedicada a la cançó popular. I després del «Cant de la Senyera» (que fou escoltat devotament) oïrem cançons harmonitzades, respectivament, pels mestres Pérez Moya, Sancho Marraco, Samper i Cumellas. «A Sant Joan de Pineda» s'interpretà per primera vegada. La nova harmonització de Cumellas Ribó és, com totes les seves, justa i interessant. I la cançó de la qual parlem és ben xirota.

Els cantaires de l'«Orfeó Català», sota la direcció el mestre Millet, interpretaren també «La Sesta», de Noguera, i «La nostra verema», de Mòrrera.

La segona part del programa que ens toca avui comentar mereixeria altra cosa que un breu i ràpid comentari. Heu's-la aci: «Glòria» de la Missa de la Mare de Déu de Núria, Romeu; «Salve Montserratina», «Cançó dels escolans», «La mort de l'Escolà», Nicolau.

Afirmem amb orgull que en cap país del món s'escríu avui música més perfecta, castiga i elevada que la ja esmentada del mestre Nicolau i de mossèn Romeu. Com aquesta música, plena de sentit, aconsola dels assaigs, sovint inconsistents, dels nostres dies!

Quelcom caracteritza, pel damunt de tot (fins pel damunt de la perfecció de llur forma), les pàgines veritablement admirables de mossèn Romeu i del mestre Nicolau: i és que en elles palpita ardentment, sincerament, «naturalment», un ideal. Un ideal i, a més, una fe.

No, enlloc del món s'escríu avui música millor que aquesta. Música, en tot cas, més plena d'alt sentit.

I com tot això, d'altra part, és ben nostre, ben «de casa».

El «Glòria» de mossèn Romeu és certament puríssim. A Roma — ens digueren — hagué de repetir-se. I aquí també.

La «Salve» i la «Cançó» d'Antoni Nicolau són dues obres mestres. Pastades amb elements ja coneguts, ja «populars», de «La mort de l'Escolà», es distingeixen per la delicadesa. Delicadesa d'estil i d'intenció. Obres tan bellament sentides i tan destrament cisellades com les que ens ocupen honoren, en veritat, la terra d'on han eixit.

Repetim-ho: obres com les del mestre Nicolau i com la de mossèn Romeu mereixen altra cosa que un breu i ràpid comentari. Però el temps

ens manca per a poder fer altra cosa.

Figuraven a la darrera part del programa produccions de Ravel, Renzo Massarani, Vittorio Rietti, Banchieri, Brudieu i Palestrina. Les de Massarani («Cançoneta») i Rietti («Barabau») s'executaven per primera vegada.

La del primer és dolçament amable, galant. És saborósíssima i és, d'altra part, netament italiana. L'obra de Rietti és finament humorística. És graciosa i, a més, ben seriósament escrita.

En Lluís Millet (l'home incansable, l'home exemplar per excel·lència), dirigí el programa amb el seu encert ja de consuetud. I els fidels i abnegats cantaires (també exemplars, certament!) oïren, també com sempre les suggestions del mestre.

I el públic, tothora atent i engrescat, prodiga, durant tot el concert, els seus ben francs aplaudiments.

I la sessió fou bella i, certament, ben plena de sentit. — F. Ll.

«Ven de Catalunya»

8 de desembre de 1925

Calçat fi de Mallorca i Almansa *Sabateria Roca Passeig, 4-VICH*

CARTA OBERTA

AL

Mestre Lluís Millet

Estimat Mre. Millet: La silueta que Vié, s'ha dignat dibuixar de la meua personalitat artística, m'ompliria de confusió si no sapigués que tota cosa bona que poguem tenir els homes és pura gràcia baixada del Cel.

Tantdebó que les pobres cançons meves poguessin ajudar a amorosir les ànimes per Deu.

Però Vié, es desculda un perfil. Vié, no diu qui m'en ha ensenyat de fer cançons piadoses. ¿Què no ho sap que jo donaria totes les meves cançons per sols les seves «Alabances al Santíssim»?.. No li en faig retret perquè, ben mirat, soc jo l'únic qui pot saber-ho; però es hora de dir-ho ben alt que sense'ls exemples de Vié, sense'ls seus «Cants Espirituals» no haurien pas fruitat els meus amors al cant gregorià i a la cançó popular catalana perquè no hauria sabut orientar-me. No he fet altra cosa que seguir les peijades de Vié, a qui sempre he reconegut per pare del nostre cant popular religiós. N'es el pare i el padri. Com l'estimal i com sap infondre aquest amor als seus nobles cantaires! No és estrany que portat en braços de tan amorós padri hagi pogut rebre el baptisme dels públics més il·lustrats.

Oi mes, ara, amb el seu escrit, el cant popular religiós de Catalunya reb de Vié, com de mans d'august ponifex la més plena con-

firmació. Alabat sia Deu! que d'això m'en alegro.

Vié, diu als ciutadans de Vich que poden estar colfois. Em sembla que no calia perquè estic segur de que ells estimen les meves cançons de la manera com les estimo jo mateix, no perquè sien meves, que'l bon Deu me les ha donat a mi com podia donar-les a qualsevol altre, sinó perquè bones o dolentes, hermoses o lleiges son vigatanes.

Ja'm daria per ben pagat de poguer enitar, com petit escolà d'amen, a la confraria dels bons vigatans que per gloria de Deu i honra de la Ciutat fan tot lo que poden i tan be com saben.

Alabat sia Deu! i grans mercès a tots.

LLUIS ROMEU, Pvre.

Associació de Música de Vich

Festa d'homenatge al seu president Mn. Lluís Romeu amb la cooperació de l'Orfeó Català.—Diada de Sant Pere.

La conclusió del II curs de nostra Associació no podia assolir una solemnitat més grandiosa que la que presenciàtem el dia de Sant Pere. La vinguda de l'Orfeó Català a una de les ciutats de Catalunya on més se l'estima prengué els caires d'un esdeveniment poques vegades vist i no Vich sinó tota la Comarca es llençà al carrer per demostrar el seu entusiasme i adhesió a la festa.

Els qui pogueren veure la multitud reunida a la Seu en l'hora de l'ofici són testimonis de

ssim; el pati i les lloiges de pati no podien encabir ja ningú més. La graonada de dalt s'anava omplint sens parar. Sonen els primers aplaudiments; surten els orfeonistes i ordenadament van col·locant-se. Surt ja senyera venerable i ressona una ovació llarga, surt el Mestre Millet i l'ovació es renova inacabable fins que el mestre tusta fort amb la batuta el seu faristol. Va a començar el concert amb la professió de fe: tothom dret i emocional. Ressona el Cant de la Senyera freneticament aplaudit al començament, al mig i al final. Es fa el silenci y segueix el concert.

(Acabarà)

Mageta de Vich.

7 de Juliol de 1926.

la grandesa de l'acte; les naus del temple eren petites per encabir a tothom felitjós de sentir la Missa de la Mare de Deu de Núria. A les deu tot estava a punt. L'autor de la Missa Mn. Lluís Romeu, a l'orga; el mestre Pujol amb un estol de nois a l'altra part del cor; les sections de noies i de homes a baix en la part de l'Epistola dirigides pel mestre Millet.

Celebrà l'lt. Vicari General asisitit dels canonges Casadevall i Massanell. Després de salmear l'Introit, comença l'Ofertó els Kyries en mig d'una espectació vivíssima. Els qui coneixien la Missa podien apreciar molt millor la seves bellesses tan ben sentides i expresades per la massa executant.

El Glòria captivà ja del tot als fidels reunits en nombre immens a tots els indrets de la Catedral i aguantant dret a peu ferm; els dos cors alternant els molts gens complicats però hàbilment treballats donaven la sensació d'una cosa perfecta, l'ideal de la musica religiosa popular.

El sermó de la diada va dir-lo el Canonge Creixell; prenent peu de les escenes de la Passió en que intervingué Sant Pere explicà la doctrina sobre el remordiment previ al penediment i conversió. Al final del sermó ben pensat i ben dit va fer una exhortació als orfeonistes recordant-los les frases que els dirigí el Sant Pare i estimulant-los a què els seus cants fossin sempre expressió fidel dels sentiments del seu cor, de la fe santa.

A continuació el Credo el moment més descriptiu de la Missa fou dit per l'Ofertó matitzant cadascuna de les seves frases amb l'expressió que imprimia el mestre Lluís Millet des

del seu lloc de direcció. Durant l'Ofertori i cantar també una seqüència gregoriana molt escientia i d'harmonia molt agradable.

Tant el Sanctus, potser el moment més emocionant de la Missa, com l'Agnus Dei foren dits amb tota la emoció que requereixen aquestos dos joells de la Missa; i l'Ofertó podent-se amablement va cantar al final els Goigs de Sant Miquel dels Sants que causaren una impressió molt fatiguera.

La sortida de la catedral va ser un cos difícil malgrat les dimensions de la porta principal; poc a poc va anar sortint la gent desfent-se en elogis de la Missa i de la seva execució. Els Orfeonistes seguien alguns indrets de l'ciutat i molts d'ells pujaren al Museu Episcopal; després seguint les instruccions rebudes s'anaren encabint en els hotels i fondes desitjats. A l'Hotel Colón hi dinaven els mestres directors amb la Junta de l'Ofertó presidida per Sr. Cabot i la de l'Associació de Vich. Tothom esperava amb fissaança el concert de la tarda que es preveia ja un acontereixement memorable.

Poc després d'haver dinat començaren arribar autos i omnibus de tota la comarca; els carrers presentaven una animació desconcertada especialment la plassa i el de Verdaguer. A quarts de cinc el Teatre Vigatà obrí les portes i començava a omplir-se. Les i els orfeonistes entraven per un camí que als poctava directament a l'escenari i a petites colles s'anaven aplegant. Els autos en englera continuaven deixant gent a les portes del Teatre i a les cinc el pati era ja gairebé ple.

A dos quarts de sis l'aspecte era brillant

ressona una ovació llarga, surt el Mestre Millet i l'ovació es renova inacabable fins que el mestre tusta fort amb la batuta el seu faristol. Va a començar el concert amb la professió de fe; tothom dret i emocional. Ressona el Cant de la Senyera freneticament aplaudit al començament, al mig i al final. Es fa el silenci y segueix el concert.

(Acabará)

Sueters i Garseis de Seda

per a senyora
nenes de totes l

TRAJOS FETS d'estam, llana i dril per a nens de totes mides
edats; vagin a

Casa dels Nois

PLASSA MAJOR, 20, que es aho
en trovarán mes assortit i mes barat

Associació de Música de Vich

FESTA D'HOMENATGE A MN. ROMEU

(Acabament)

Comença el programa amb una selecció de cançons populars catalanes que són tant de grat de nostre públic i dites amb tant amor per l'Orfeó. Són «La Cançó del lladre» de Sancho Marraco, «El Fill de Don Gallardó» del mateix autor i que meresqué els honors de la repetició, «La Filla del Marxant» de Cumellas Ribó i finalment «El Caçador i la Pastoreta» de Botey que plagué extraordinàriament al públic i també degué repetir-se.

Segueix el concert amb Kalinka, la xamosa tonada de Kurt-Schindler, en la qual el tenor Sr. Torra galleja una veu molt fina i hàbilment jugada. Acaba la primera part amb l'execució dels tres «Idil·lis»: «Jesús i Sant Joan», «La lluna i la roas» i «Canta i vola que fa sol»; tots tres són una filigrana i foren escoltats especialment amb delícia el primer i tercer, aquest aplaudit fins a la repetició. El mestre Vives s'hi revela com a bon continuador de les tasques que amb L'Emigrant havia començat; és de desitjar que perduri en un tan bell treball.

Durant la mitja part tothom es desfa en elogis de la tasca dels orfeonistes i també n'hi ha per l'article que el mestre Millet ha escrit sobre l'obra de Mn. Romeu i que va imprés en els programes.

En la segona el mestre Nicolau té lloc primer amb «El Noi de la Mare», la tan coneguda

i agradable tonada. Segueixen set cançons, totes elles de Mn. Lluís Romeu; ens fariem llargs comentant-les una per una per be que s'ho mereixin. La primera «Cap a Bellem caminem» promou ja un esclat eixordador d'aplaudiments i no hi ha més remei que repetir-la: venen «Non, non, noneta.-La Mare de Deu» molt ben ajustada encarregant-se la soprano Sra. Salvat de la part de solista. La «Nadala» dita pel cor de noies amb acompanyament d'harmonium també va plaure molt; i arribem a l'estrena de «El Diví Moliner». No sabriem que dir que va plaure més, si la bellesa ingènua de la lletra,

la simplicitat corprenedora de la tonada, la afilligranada harmonització o el fervor amb què fou executada. La Srta. Roca sabé imprimir molta expressió en la seva part. L'auditori resta fortament emocionat i prodigà llargues ovacions a l'Orfeó i especialment a l'autor que estava en una llotja i no tingué més remei que recollir l'aplaudiment que el teatre en pes volia dedicar-li.

Seguí «Nadal» cor de noies amb respostes per totes les seccions que causa un efecte de grandiositat en la seva frase repetida. Ve després l'altra estrèna: «Son, vina, vina son», tonada popular ben coneguda aquí Vich. La seva aparent simplicitat no ha privat a Mn. Romeu de construir un teixit d'harmonitzacions que la converteixen en una de les més ben reixides que coneixem del repertori popular; val a dir que la Srta. Salvadó va dir les paraules a ella encomanades amb una dicció

perfecta i veu finíssima. No cal dir que l'auditori insistí fins a la repetició. Va finir la part de Mn. Romeu amb la coneguda «Cançó de Nadal» tant popular i encisadora. Acabada aquesta la Junta de l'Associació va presentar-se en l'escenari i feu ofrena a l'Orfeó d'una artística llaçada que tot seguit va posar-se a la gloriosa Senyera; després la mateixa Junta amb el mestre Millet al davant feu ofrena a Mn. Lluís Romeu d'un pergamí treballat per l'especialista Sr. Flos de Barcelona en recordança de la festa. Es va fer l'entrega en la llotja que ocupava l'homenatjat qui fou endut fins a l'escenari de bracet del mestre director de l'Orfeó Català essent ovacionats fins al deliri a l'apareixer a les taules.

Acaba el concert amb el grandios «Sanctus de la Missa del Papa Marcel» de Palestrina on l'Orfeó i el seu mestre hi aboquen tot el seu saber, el seu entusiasme i energia fins a fer enlairar al públic a regions supraterrènes. El públic no es cansava d'aplaudir i tot i sabent que no podia cantar-se res més, semblava no voler-se moure de la sala on tantes emocions havia rebut.

La sortida del teatre fou cosa digna de veure's: en tota l'amplada del carrer s'hi empenyien les colles que sortien del teatre encara somogudes pel concert i desinjosos de comunicar-se les impresions rebudes.

Els orfeonistes sortiren després i prengueren possessió del recapte que tenien ja a punt en capces expressament arreglades per la Casa Català de Vich i que promptament foren buidades amb dalit i acompanyament de la beguda que oferien una renglera de porrons.

Mentrestant la Unió Lirica executava tres boniques sardanes a la plassa del Centenari

que no cal dir foren ben aprofitades pel jovent fins a la última nota. Vingué just el temps per entrar a l'estació on l'Orfeó fou despedit per multitud de vigatanes i vigatans que no es cansaren d'aplaudir-lo i victorejar-lo fins que desaparequé. Hi era tota la Junta de l'Associació que fins al darrer moment volgué remercier al mestre Millet, Pujol, i demés tot lo que havien fet per col·laborar a la festa; i ells també agraïren les mostres d'entusiasme i devoció que la ciutat de Vich havia prodigat a l'Orfeó Català.

S'havia acabat la diada amb tota felicitat; cap succés desagradable havia torbat la placidesa de la festa. Tothom es sentia satisfet; l'organització resultà una cosa perfecta.

L'Associació de Música de Vich a l'haver complert un deure envers el seu il·lustre president ha pogut fer-se càrrec de com podia comptar amb l'adhesió de tots els socis per empreses com aquesta; el prestigi, que malgrat la juvenesa de l'institució gaudeix ja avui, s'ha augmentat considerablement amb aquest final de curs que ha sigut la blanca pedra que ha tancat la magnífica volta formada pels concerts del curs passat. Rebi la Junta la més merescuda felicitació i l'estímul per a perseverar en les seves tasques que tant de profit donen a nostra ciutat.

A. VILAR.

*Carta de Vich.
3 de Juliol del 1926*

Acció de l'Assemblea del Baranès, 22 Gener 1922

La Música

Sagrada

El cant religiós pel poble

HEM dit que el mestre Candi representava un pas cap a una escola que amb el temps podria dir-se definitiva.

«Aquesta escola la tenim ja avui?»

Nosaltres creiem que si.

Amb el Congrés de Música Sagrada hagut a Barcelona semblava que ja ens trobàvem al darrer replà de la reforma i que amb les raonades exposicions del «Motu propi» de Pius X, ja s'establiria una orientació definitiva; però tenim la convicció que de llavors ençà, exceptuant casos ben remarcables, hem anat enrera.

Qui en té la culpa?

En primer lloc els músics vells que s'han volgut ajustar a la restauració (que són ben pocs), no han pas pogut despullar-se de certs defectes d'escola ni treballar amb fe per un moviment que mai no han sentit amb tota la seva plenitud, sinó que les circumstàncies els hi ha imposat, i per tant la seva música no ha pas satisfet els organistes i mestres joves educats ja en la reforma.

Per altra part als joves els ha mancat una escola que, essent

preconitzada com a encertada, els servís de model per a llurs produccions en les que s'hi nota certa cavil·lació i desorientació.

No obstant això, llur música ja té una característica ben marcada, ja se'ls coneix que han begut en les dues úniques deus que poden donar-nos música sagrada com cal: han estudiat el gregorià i s'han sadollat de música popular.

És clar que en lloc de trobar l'apoi que havia d'estimular a molts a fer feina de debò, han sentit per tota paga que aquella mena de música *feia adormir*, i que tota plegada semblava unes *absoltes*, però no hi fa res, poc a poc s'han obert pas, i avui ben pocs enyoren aquells *solos i duos* de l'antigor.

Naturalment que aquesta oposició, venint de qui res entent en música, ni té gust musical com succeix generalment, és la major prova que és cosa bona quan tant molesta els ignorants, però de totes maneres contribueix no poc a perllongar el definitiu restabliment, perquè és cosa sabuda que fa més soroll un que crida que cent que callen.

Avui a Catalunya tenim ja una escola perfecta de música popular religiosa; l'han preconitzada tots els músics de bon gust i el mateix poble: aquesta és la escola de Mn. Romeu pvre., organista de la Seu vigatana.

J. M. ^{Maiden} pvre.

La Música Sagrada

Mossèn Romeu

ARRIBATS al moment de parlar del nostre eminent mestre Mossèn Lluís Romeu, Pvre., no podem deixar de consignar la felix coincidència de què fa poc ens aplegàvem a Vich un bell estol de deixebles seus, tots sacerdots, i la majoria organistes i mestres de capella de diferents indrets de Catalunya, per a retre-li un devot homenatge d'admiració i gratitud; festa íntima i escaient en la que, ultra l'homenatge, es posaren els fonaments d'una escola d'art religiós popular, que promet donar grans fruits a la nostra terra.

Aquesta escola ja existia, com deia en altre article anterior, aquesta escola de música popular religiosa, que no existeix enlloc més, l'ha creada a Catalunya, l'humil i pietós organista de la Seu Vigatana.

L'acte aquell celebrat en l'antimitat ha tingut un fort ressò dintre la nostra terra i els músics han guaitat cap a Vich amb mirada plena d'esperança, perquè a redós de Mossèn Romeu, Pvre. hi han vist néixer un esbart de joves organistes que han begut en una mateixa

deu, deixebles d'una mateixa escola, i animats per uns mateixos sentiments de restauració musical religiosa inspirada en les normes supremes del «Motu propi» de Pius X.

Les cançons de Mossèn Romeu, Pvre. («Crec en un Déu», «Senyor meu Jesucrist», «Crist venç», «Pregària a Jesús crucificat», «Verge i Mare de Déu», etc., etc.) són ja avui populars a la nostra terra, i sembla com

si trets del folklore tornessin a revivre entre el poble amb tota llur primitiva ufanor.

El nostre cançoner religiós és raquític, i en general influenciat per la decadència de l'art religiós de la passada centúria; és necessari enriquir-lo i ningú amb més encert que Mossèn Romeu pot fer-ho perquè ha trobat la deu popular que ha vesat a dolls la inspiració sobre el seu esperit.

Les seves obres han merescut ja la consagració de tots els músics de Catalunya i del mateix poble, qui ha trobat en les seves escaients melodies religioses la seva mateixa ànima i el mitjà més fàcil per a adreçar-se al Senyor en les supremes manifestacions del culte.

J. M. ^{del} Pvre.

"Acció"
Vilafraanca del Panadés
29 Gener 1992

Una revista y un programa

Nuestro país no ha sido un terreno muy propicio a la vida de las revistas musicales. Si algunas han seguido un curso de publicación normal en apariencia durante un período más o menos prolongado, ello se ha debido a la obstinación de la personalidad que le infundió su espíritu y sus ideales, y no al favor incondicional y generoso del público. Porque si aquí se lee poco, poco viene diciéndose cada día, ¿qué lectores va a tener la especialización musical?

En días que parecen ya lejanos, Pedrell, a quien se vio tomar audaces iniciativas en todas las actividades referentes a su arte, creó aquí la revista y el periódico musicales; ni aun con las concesiones hechas a las elegancias de salón se logró afianzar este género de publicaciones, y al cabo fenecieron. Una revista de verdadera importancia musicográfica apareció durante algunos años en Bilbao, hija de la tenacidad vasca, personificada en especial por mi excelente amigo Carlos de Gortázar; al pasar a otras manos y publicarse en Madrid, «Revista Musical», falta del idealismo de sus fundadores, no resistió el ensayo de industrialización. Séame permitido, aprovechando esta coyuntura, tributar a tan benemérita revista mi recuerdo de afectuosa añoranza.

Por excepción—, y ello es debido más

que a lo nutrido de la suscripción, al hecho de hallar su natural apoyo en una entidad de arraigo, como el «Orfeo Català»—, subsiste honrosamente «Revista Musical Catalana», que podrá celebrar el año próximo las bodas de plata de su existencia.

Si venimos a la música puramente religiosa, mentemos, ante todo, con intención de homenaje, el repertorio publicado por Pedrell, e inmediatamente después las revistas del agustino P. Luis Villalba, ya fallecido, y del jesuita P. Nemesio Otaño, que conocieron días de esplendor; re-

cordemos de la segunda, «Música Sacrohispana», los números extraordinarios que publicó dedicados al III Congreso Nacional de Música Sagrada, celebrado en Barcelona en 1912, y el de homenaje a Pedrell, con motivo de las fiestas que se le dedicaron en su ciudad. Lamentemos que por achaques de salud y en méritos de la santa obediencia, viva retirado de la palestra el P. Otaño, otro buen amigo vasco; porque durante un período él obligó, quieras que no, a los que estamos más o menos versados en achaques de arte sacro, a relacionarnos amigablemente y mancomunar nuestras energías.

A su hora providencial, con los tibios hálitos y las policromas galas del renacimiento primaveral, aparece en nuestra ciudad la «Revista Parroquial de Música Sagrada», a la que nos place dar la bienvenida con la triple aclamación de «Ad multos annos!». También esta revista ofrece el interés y utilidad simultáneos del texto literario y doctrinal, ante todo de vulgarización y orientación, y del suplemento musical, cuyo objeto especial es la formación de un repertorio inmediatamente práctico, al alcance de las más modestas capillas y contando desde luego con la intervención de la asamblea de fieles, ya que el canto del pueblo en el templo es un ideal para la consecución del cual debemos trabajar ahincadamente.

Por el calificativo mismo que ostenta la flamante revista, entendemos que tendrá su principal esfera de acción en las parroquias; como sale al encuentro de una verdadera necesidad, será recibida en palmas y todo nos permite augurarle una larga existencia. Que la revista será digna de perdurar, nos lo garantiza el nombre de la ilustre personalidad que rige sus destinos; no dirán que me ciega la amistad los que conocen la actuación del maestro Mas y Serracant, uno de nuestros más constantes campeones del movimiento de restauración de la música sagrada. La juventud, que se reunirá en torno suyo para la obra conjunta de la revista, beneficiará de su larga experiencia y compartirá su entusiasmo.

Con todo y ser notable la redacción del primer número de «Revista Parroquial de Música Sagrada», da la nota saliente el maestro mosén Romeu en su artículo «Orientaciones», que merece recogerse y meditarse. Nadie más autorizado que el autor de las misas de Balmes, de Nuria y del Rosario para dar con el corazón en

la mano, evangélicos consejos referentes a su arte. El mismo es un ejemplo patente de cómo en virtud de su sencillez y rectitud de intención, ha merecido que el Señor hiciese fructificar espléndidamente sus talentos.

«Cada día se ve — escribe mosén Romeu — que los que prácticamente hacen alguna cosa de provecho, no son generalmente los más sabios, sino los más humildes; no los más músicos, sino los que apenas merecen tal nombre. ¡Es la fe que remueve las montañas! No que condene la ciencia musical; pero ésta ¿de qué valdrá sin las excelsas virtudes? Y pone el dedo en la llaga señalando el peligro que entraña para el compositor sacro el afán inmoderado de conocer las novedades, las modas musicales; y declara valerosamente: «Yo no entiendo cómo es posible que escriba música de iglesia el joven codicioso que se enfrasca en la audición y el estudio de mucha música, no diré ya de teatro, pero ni siquiera de concierto. Si no es un genio, se le contagiarán sin darse cuenta sentimientos y formas que le harán tropezar. Porque yo no sé que en ninguna parte de la sagrada liturgia se señale lugar para una sinfonía o una sonata; no, la música sin palabras, o para órgano solo, no tiene generalmente otro objeto que comentar lo que acaba de can-

tarse o lo que se va a cantar en seguida, y siempre dentro de unas formas de extensión muy limitada.»

No es un rigor exagerado; justificanlo sobradamente los estragos que ha causado en la producción religiosa el lastre profano, que ha impedido a tantos artistas el desplegar las alas de la oración musical. Exígesele ciertamente al músico sagrado un sacrificio en aras de una causa nobilísima, pero en modo alguno una mutilación. Mosén Romeu protesta contra semejante especie: «No son las dimensiones — agrega — las que hacen una obra de arte, sino la profundidad y potencia del sentimiento que la ha inspirado. Un pequeño «*lied*» vivirá más eternamente que muchas sinfonías. Yo no entiendo cómo puede ser músico de iglesia el que no sepa enamorarse de un simple *amén* gregoriano.»

Encarece mosén Romeu la sublimidad que puede encerrarse en las cosas pequeñas; y téngase por seguro que la práctica de la música con sincera modestia no incapacitará para la realización de grandes obras de aliento, si uno está llamado a producirlas. En todo caso, lo que urge — y éste es todo un programa, diremos con el ilustre organista de la catedral de Vich — es seguir el consejo del obispo Torras y Bages: «Es preciso que hagamos música para los humildes.»

VICENTE M.^a DE GIBERT

Vanguardia

19 de Mayo de 1929.

Un jubileo monástico

¿Quién puede oponer alguna resistencia a las rápidas aguas, no pocas veces turbias, de la vida musical actual, en variación continua de gustos, modas, tendencias y teorías; quién ve a uno y a otro lado de la corriente los remansos de limpa ninfas brindando ^{análisis} reposo? Lástima grande que nos dejemos arrastrar —y aún ello nos complazca—; porque malgastamos los días, las fuerzas, y el pensar y el sentir, desaprovechando ejemplos y lecciones y en definitiva perdiendo ocasiones, que no tornan, de gozar de un modo exquisito, elevado, inédito. Todos andamos necesitados de serenidad y sosiego; mas, hoy nos proporcionará tan raro don el conmemorar el cincuentenario de la profesión religiosa de un monje músico.

Nuestra conmemoración aparece con algún retraso—el 17 de abril fué la fecha exacta del jubileo, celebrado el 19, del R. P. Dom André Mocquereau, O. S. B. de la Abadía de Solesmes—; mas, puede decirse que por aquellos días, el caer del medio siglo de una vida monástica pasó inadvertido fuera de la familia benedictina y de algunos núcleos gregorianistas. Si ha trascendido después a otras esferas, ciertamente no ha tenido la resonancia que merecía, puesto que era ésta una ocasión de perlas para tributar un homenaje universal del mundo musical a uno de los operarios más llenos de merecimientos del campo gregoriano. Pero, ya lo he dicho, arrástranos una corriente vertiginosa y ni siquiera concebimos que pueda tener algún interés de actualidad lo que se relaciona—personas y obras—, con un arte milenario.

Y es, sin embargo, una música—la oración plasmada de un modo definitivo en la melodía gregoriana—, que despierta en nosotros sentimientos y afectos que ojalá nouviésemos nunca aletargados en nuestro pecho; y aun considerándola desde el punto de vista puramente técnico, es música que revela posibilidades melódicas y rítmicas insospechadas dentro de una holgura y libertad que para si quisieran muchas producciones del día, de autores que se precian de desenvueltos e independientes.

Es verdad que Dom Mocquereau recibió el mejor homenaje que imaginar pudiera, si no se lo vedara la modestia: tal es

la carta congratulatoria que le dirigió el Romano Pontífice, quien hizo acto de presencia espiritual en las bodas de oro del gran gregoriano, como padre amoroso y también en calidad de amigo del arte, «que ha sido una de las bienandanzas de nuestra vida».

A grandes rasgos resumía Pío XI la carrera fecunda de Dom Mocquereau: «Los trabajos con los cuales comenzasteis, tuvieron por base un examen amplio y profundo de numerosos manuscritos, y este examen os ha llevado a la publicación de la Paleografía Musical, que es un monumento insigne de las ciencias gregorianas; trabajos que han sido la feliz preparación para la publicación de la Edición Vaticana».

«Con igual celo habéis consagrado vuestro talento a formular y hacer comprender los principios que han presidido a la composición de las melodías gregorianas y hacer resaltar la exquisita belleza artística y saborear en nuestros días el atractivo severo y suave de ese canto que ha nutrido la piedad de las generaciones cristianas y, sobre todo, de las comunidades religiosas desde San Gregorio Magno».

«Tal es la noble, perseverante e infatigable tarea a la cual os habéis entregado sin reserva en estos cincuenta años de vida religiosa y es también este programa, desarrollado con una paciencia «benedictina», el que, juntamente con su autor, recibirá los honores de la próxima jornada.»

Y finalizaba el Papa bendiciéndole, a él y a sus colaboradores, al propio tiempo «haciendo votos para que vuestro Apostolado litúrgico gregoriano sea siempre en beneficio y para avance de las nobles finalidades que lo han inspirado.»

Evocadas por la autoridad máxima de la Iglesia la figura y la obra del autor de «Le Nombre Grégorien», no es mi propósito en este artículo detallar su fecunda carrera; únicamente voy a hacer hincapié sobre su punto de partida, que es de provechosa enseñanza y coincide singularmente con la substancia de un escrito de mosén Luis Romeu, que encomié en estas mismas columnas, a raíz de su publicación en «Revista Parroquial de Música Sagrada».

Precavía mosén Romeu a los jóvenes compositores de música religiosa contra el peligro de dejarse llevar por la corriente, no entendiendo que fuese posible cultivar este género enfrascándose al mismo tiem-

po sin criterio en la audición y estudio de la música, sino de teatro, siquiera de concierto. Una prudente abstención requerirá en muchos casos, ¿quién lo duda?, un costoso sacrificio, pero no implicará un aminoramiento, una mutilación. Será, por el contrario, la única norma de conducta que garantice la eficacia de su obra creadora del día de mañana. Digamos, ya que viene al caso, que mosén Romeu ha predicado con el ejemplo, y sus obras sacromusicales dan testimonio de la bondad de sus consejos. El es uno de los pocos que saben predicar y dar trigo.

Dom André Mocquereau nació de padres músicos y su familiaridad con el divino arte desde su infancia despertó en él una vocación artística que, al parecer, había de determinar el curso de su vida; a la edad requerida entró en el Conservatorio de París; su instrumento favorito fué el violoncelo y formó parte de las orquestas sinfónicas. Cuando sintió despertar la vocación religiosa, hubo de separarse, naturalmente, de la música moderna—digo moderna, en contraposición con la gregoriana—, ni quiso ya más tener comercio con ella. Lejos de considerar tal separación como una disminución de sí mismo, sintióse más dueño de su espíritu al quedar aligerado de un lastre que en lo sucesivo le hubiera impedido remontar libremente el vuelo en sus nuevas actividades de arte y ciencia musicales.

Porque, en realidad, no hubo incompatibilidad entre sus dos vocaciones, aunque, evidentemente, la una había de quedar supeditada a la otra, que era de un orden superior. El conocimiento de la música moderna no le perjudicó, habiéndose distanciado de ella en tiempo oportuno; sirvióle, al contrario, por contraste, para comprender mejor cuál había de ser el carácter y el ideal de la música sagrada. Es por demás instructiva la declaración que sobre este particular hizo el propio Dom Mocquereau en una famosa conferencia que pronunció, en 1896, en el Instituto Católico de París:

«No quiera Dios que yo pretenda rebañar los grandes maestros del arte moderno. No, por cierto: estoy dispuesto en todo momento a proclamar mi admiración por sus obras. Si renegase de ellas, negaría mis recuerdos más caros. ¡Cuántas veces, de pequeño, me había adormecido arrullado por las sonatas, los tríos, los cuartetos de Haynd, de Mozart, de Beethoven! Adolescente, ocupando un lugar en el concierto, he hecho vibrar las cuerdas del grave violoncelo, mientras presidía en el primer facistol un maestro venerado, profesor del Conservatorio, M. Charles Dancla, el cual dignábase aportar a aquellas fiestas de la familia y del arte el concurso de sus preciosos consejos y de su arte mágico.

«Conozco también la potencia de nuestra orquesta. En los conciertos Padeloup, en los de la Sociedad del Conservatorio sobre todo, ella me ha emocionado, me ha conmovido, me ha calmado, me ha transportado; y he aquí lo que hoy me permito deciros, con una convicción fundada en la experiencia: allí no está, allí no puede estar el ideal del arte cristiano.»

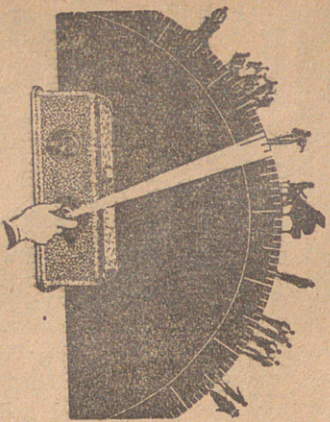
Nadie podrá decir si el insigne polígrafo y artista gregoriano hubiese ocupado un puesto eminente entre los modernos compositores o ejecutantes de música profana; mas, dudamos que hubiese adquirido la autoridad y el prestigio que le rodea en su especialidad. Su carrera larga y fecunda es la recompensa que, por divino beneplácito, ha alcanzado la ofrenda que hizo de su preclaro talento musical al entrar en la Orden Benedictina.

«Ad multos annos.»

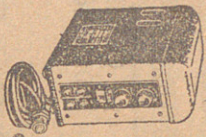
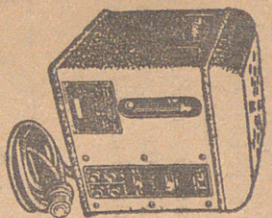
VICENTE M.^a DE GIBERT

Vangasir.
6 de Setiembre 1929

ATWATER KENT RADIO

Un solo mando a manejar.
Una estación en cada graduación.
Una fidelidad absoluta en la reproducción
de los programas, sin deformación.
Un servicio constante, perfecto, duradero.

Probad los alimentadores WILLARD
para filamento y placa. Son mejores
aún que los acumuladores WILLARD

Barcelona
VICH
AUTO ELECTRICIDAD
Rosendo Soler
Diputación, 234
Plaza Piedad, 7 - Teléfono, 98

La "Missa del Roser" cantada a Roma

Mossén Lluís Romeu pot estar-ne ben joyós. L'«Orfeó Català» li feu ressonar en la Ciutat Eterna, en la seva memorable peregrinació, la «Missa de Nurià», y ara, un chor ben nutrit, degudament preparat per la tècnica y per l'entusiasme, ha fet sentirhi la «Missa del Roser» en l'iglesia del Col·legi Internacional de St. Antoni, de la Via Merulana, y en una diada de tanta solemnitat com es a Roma la del Sant Taumaturg. Els framenors, P. Gonzal Valls (valencià) director de la *Schola Cantorum* del Col·legi y el P. Vila (igualadí) organista, han sigut els propulsors y organitzadors de la festa, secundantlos ab l'inierés y ab l'afecte que ja es de suposar, Mn. Joseph Vinyeta y Romeu, que ha pogut dedicar les hores lliures, en aquest temps d'exàmens en l'Escola Superior de Musica Sagrada, al assaig de la Missa rosariana y a la direcció d'un dels chors: el que podríem nomenar *artistich*.

La primera notícia que n'arribà a Vich fou tramesa a l'autor en una postal del framenor vigatà P. Joseph M.ª Pou del dia 14, l'endemà mateix de la festa.

«Ahir—escrivia el P. Pou—varem estrenar a Roma ab gran concurs de poble i prelats la seva hermosa Missa dirigida per son bon nebot Mn. J. Vinyeta. Felicitó a Vostè per tan fàlaguer èxit.»

Ja havem indicat que la diada de St. Antoni es molt popular, y extraordinaria l'atenció de gent devota a l'iglesia de la Via Merulana. Un detall ben significatiu: hi foren distribuïdes aquest matí *quatre mil comunions*. A l'hora de l'ofici, l'iglesia estava pleníssima, a mes no poguer, segons carta que confirma y completa la nota avençada en la referida postal. El chor *artistich*, especialment la part de noys, resultà excellent; y l'*artistich* y el *popular*, obedients a les més il·lustrades indicacions dels directors respectius, causant l'admiració del públich especialment els conjunts finals del *Gloria* y del *Credo*. L'organista, sumament discret. Tota la missa sortí molt ben però sobressortí l'execució del *Kiries*, del *Gloria* y del *Sanctus*.

A les primeres notícies confidencials podem afegirhi la relació de dos periòdichs ro-

Vinyeta de Vich

RADIOFETTES

mans: *Il Messaggero* y el *Corrière d'Italia*.
Diu el primer:

«PER LA FESTA DI S. ANTONIO.—Nella chiesa di S. Antonio, in via Merulana, è stato ieri solennizzata con gran pompa la festa del grande Santo padovano. La messa cantata è stata accompagnata da musica di singulare interesse: è stata eseguita la Messa del Rosario del maestro spagnuolo Luis Romeu, uno dei musicisti che più si interessano per l'attività feconda delle società corali catalane, di

ma mondiale. La messa del Romeu è intesa nel senso di unire e alternare le espressioni polifoniche dottamente elaborate, col canto del popolo, esemplato sulle linee melodiche gregoriane: in ogni parte della messa un coro all'unisono sostenuto dall'organo e disposto al di sopra dell'altare maggiore svolge melodicamente un versetto; e il versetto seguente è

eseguito da un coro a quattro parti a voci sole che risponde al primo coro, dalla cantoria sovrastante ai portali di accesso alla chiesa; l'andamento antifonico, si riproduce di continuo in tutte le parti della messa talvolta con qualche efficace contrasto, allorchè ad accenti vigorosi del coro all'unisono, con l'organo, risponde la polifonia corale delicata con espressioni armonitiche gustose, come in taluni episodi del «Credo»; talvolta senza molto rilievo, come nei «Sanctus», molto piaciuto e

tranquillo, e, nei «Benedictus» modesto e incolore.

Nei complesso è lavoro condotto con nobile senso d'arte e con sincero sentimento religioso, e rivela un musicista dotto e serio: ed è un simpatissimo tentativo di fare intervenire il canto del popolo nelle sacre cerimonie, sebbene non appaia agevole ottenere dalle masse popolari la esecuzione delle melodie gregoriane, la cui estrinsecazione ritmica non è davvero eccessivamente facile.

L'esecuzione della messa del maestro Luis Romeu, a S. Antonio, è riuscita limpida, espressiva, ben colorita, resa con bel sentimento di pura religiosità.»

La recensió del altre 'periòdich la donarém dissapte, acompanyantli una carta del P. Valls, el director de la *Schola* del Col·legi internacional franciscà.

Joaquín Arumí
Metge Oculista, visita tots els dissabtes y diumenges matí a Vich, carrer de Manlleu, n.º 18, y els demés dies a Barcelona, al nou domicili, c. Provença, n.º 277, de 3 a 5 de la tarde.

Porticulator
Joseph Planàs. Gran existència d'arbres y plantes. C. A. Alamy y C. Verdagner.—Vich. Sucursal d'Antoni Planas, de La Gleva.

PRODUCTOS LACTEOS S. A.

fabrican la llei condensada

NURIM

que es la millor

La venen els millors establiments

FABRICA: MANLLEU
TELEFON: 255.

DESPATX: BARCELONA
C. Vilanova, 15. Telef. 2163-S, p.

18 Junio de 1928

Sr. D. Luis Romeu Pbro.

Vich

Muy amado D. Luis. El Sfico. Padre le lleve siempre en pos de sí.

Escribo en nombre propio, en el de la Schola Cantorum y de todo este Colegio para saludarle y felicitarle en su onomástico. Todos hemos contraído con V. una deuda tanto más sagrada cuanto lleva de por medio el esplendor en el culto divino. Le saludamos pues afectuosamente y le prometemos nuevas oraciones en su favor para el día de San Luis. Que le sea fecundo y abundoso en gracias.

Supongo recibiría oportunamente la tarjeta de saludo que le mandamos apenas terminamos la ejecución de su Misa del Roser, el día de S. Antonio. La firmamos los tres que tomamos parte en su dirección y que casualmente fuimos tres españoles: dos catalanes y yo valenciano. Para todos fué una revelación el maravilloso efecto que se puede obtener combinando en la Liturgia de la Missa el canto popular con la polifonía. Ello ha dado origen a delicados comentarios dentro la gente de gusto artístico y profundo sentimiento religioso. Una persona me decía que toda la Misa le pareció un diálogo entre la Iglesia militante (el pueblo) y la triunfante (la Schola) en que a porfía se alternaban en las alabanzas del Señor para fundirse maravillosamente en las frases finales que resumían cuanto ambas partes habían dicho en loor de Dios.

Y continuando siempre en el mismo pensamiento, añadía que aquella idea la había visto culminar en el Sanctus, especialmente en el Hosana que entonado por la triunfante con el tema *insistente* de los tiples en consecuencia con el mismo del Sanctus, logra arrancar el mismo grito de Hosanna a la militante con otro tema que lanzándose hacia el agudo co-

mo para alcanzar las regiones excelsas, viene a descender en su parábola para terminar plácidamente, mientras el Hosanna del cielo se perpetua aún eternamente dejando sentir todavía su eco a la tierra. De la parte técnica, personas competentes han emitido juicios muy favorables reputándolo trabajo serio y de mucho gusto. En cuanto a la ejecución ha sido bastante satisfactoria a mi gusto, aunque no como hubiese querido, por efecto de los niños que privados de toda instrucción la han tenido que aprender de memoria y así les faltaba la soltura y decisión que se requiere para la polifonía.

Sin embargo pocos son los que han notado este inconveniente, y según el parecer general la ejecución ha sido «inapuntable» como estos dicen. Algo de todo esto ha dicho la prensa cuyas relaciones—las que a nuestras manos han llegado—hemos tenido cuidado de recoger; pero lo principal es la satisfacción y entusiasmo excitado en los oyentes que aún no han cesado en su admiración y que nos piden insistentemente la repitamos para gustarla más a su sabor. Desde luego no será la última vez que la cante, pero ahora no podrá ser por falta de ocasión y especialmente porque nuestros estudiantes deben preparar sus exámenes y no conviene distraerlos.

Entre tanto los diez ejemplares de su Misa que me mandó últimamente se los han tomado estudiantes de diversas naciones, los cuales con la buena impresión aquí recibida quieren ejecutarla en sus patrias respectivas dando a conocer en todo el mundo lo que en España sabe hacerse. Ello nos enorgullece.

Dándole pues la enhorabuena y también las gracias, acepte un fraternal y afectuoso abrazo de su admirador.

FR. G. VALLS.

Agusteta de Vich
30 de Juny de 1928

ia Roca

Bonich i elegant
P. ALFONS XIII, 4-Vich

Dels Goigs del Roser

Temps há que no havíam tingut damunt la nostra taula de treball un llibre català que'ns fes bategar el cor, sols de véure'l tan macís y ben estampat. Es el primer volum de *Materiales* pera l'*Obra del Cançoner popular de Catalunya*. El Mecenatge de la «Fundació Concepció Rabell y Cibils» tan noblement administrat per D. Rafel Patxot y Jubert, acaba de fer un verdader regal de príncep a la cultura catalana en el doble aspecte de música y literatura populars, les dues branques del nostre riquíssim Folklore.

Avuy nos cal parlar de la contribució aportada pel Mestre Mossen Lluís Romeu, perquè'l tema dels *Goigs del Roser* per ell tractat *in longum, latum et profundum*, es com el més viu *substratum* de la meua consciència. Puch dir que'l sentit íntim de la melodia, després de les cançons de la meua mare que'n sabia un rengle de cançons populars de tota mena, me va penetrar endins de la meua ànima d'infant, cantant els *Goigs del Roser* a la iglesia de Sant Domingo, hont entrí d'escolá a la edat de cinch anys. Quelcom n'he dit en mon llibret, a punt de agortarse ja, *Memories d'un noy de Vich*.

Y quan en son eruditíssim estudi, Mossen Romeu, parla de la harmonisació dels *Goigs del Roser*, tot seguit se m'ha representat el *duo* que feyam allà al presbiteri ab el P. Lluçia Costa, aquell Pare Lector dominicà que després de haver edificat ab sa virtut y sa-

biesa Convents com el de Bosco a Italia y de Ocaña a Espanya, se'n vingué a passar sos darrers anys en sa casa payral de Vich, que es avuy Casa del Oratori de Sant Felip Neri.

El Pare Costa, parlant dels *Goigs del Roser*, no deya que haguessen sigut composts per Sant Vicens Ferrer, sino per un germà del apóstol, Fra Bonifaci Ferrer, monjo cartoixà. De manera que, suposant que allà hont va naixer la lletra dels *Goigs* hi va sortir la inspiració de la música a la vegada, hem de concloure que la melodia es d'origen valencià. Y com a mí eixos *Goigs* sempre m'havían interessat, l'any 1873, anant al poble de Vinçà (Rosselló) a visitar al Dr. Torras y Bages, qui ab altres capellans de Barcelona allí havían emigrat per los perills que corrian a Barcelona, vaig fer cantar a una bona velleta els *Goigs del Roser*, podent constatar que era la mateixa melodia que a Vich se cantava.

Mes tart, el dia 3 de Novembre de 1896, tornant de Valencia, me detinguí a Villareal, y visitant un Convent de clausura de Dominiques, volguí probar si'ls *Goigs del Roser* els cantavan les aixerides valencianes com les monges catalanes; melodia igual ab alguna desinencia diferent, vaig tenir lo gust de comprovar en aquell locutori. A Mallorca no he tingut ocasió de fer la proba; pero he de suposar que allí's manté tan viva la melodia dels *Goigs del Roser*, com a Valencia, Catalunya y Rosselló.

Mossen Romeu en son estudi dona, com es natural, la preferencia a la melodia tal com se canta a Vich, y la tracta ab abundancia de exemples y notes interessants, podent

Dels Goigs del Roser

Temps há que no havíam tingut damunt la nostra taula de treball un llibre català que'ns fes bategar el cor, sols de véurel tan macís y ben estampat. Es el primer volum de *Materials* pera l'*Obra del Cançoner popular de Catalunya*. El Mecenatge de la «Fundació Concepció Rabell y Cibils» tan noblement administrat per D. Rafel Patxot y Jubert, acaba de fer un verdader regal de príncep a la cultura catalana en el doble aspecte de música y literatura populars, les dues branques del nostre riquíssim Folklore.

Avuy nos cal parlar de la contribució aportada pel Mestre Mossen Lluís Romeu, perquè'l tema dels *Goigs del Roser* per ell tractat *in longum, latum et profundum*, es com el més viu *substratum* de la meua consciència. Puch dir que'l sentit íntim de la melodia, després de les cançons de la meua mare que'n sabia un rengle de cançons populars de tota mena, me va penetrar endins de la meua ànima d'infant, cantant els *Goigs del Roser* a la iglesia de Sant Domingo, hont entrí d'escolá a la edat de cinch anys. Quelcom n'he dit en mon llibret, a punt de agotarse ja, *Memories d'un noy de Vich*.

Y quan en son eruditíssim estudi, Mossen Romeu, parla de la harmonisació dels *Goigs del Roser*, tot seguit se m'ha representat el duo que feyam allà al presbiteri ab el P. Lluicià Costa, aquell Pare Lector dominicà que després de haver edificat ab sa virtut y sa-

PARA
Escuela Militar «Alfonso XIII»
SOL.
DADOS DE CUOTA.—Para informes,
Antonio Palomas Llenas, Procurador de los
Tribunales.—Calle San Miguel de los Santos
1, 1.º-VICH.

HORES DE VISITA: DE 11 A 1

Passaig Alfons XIII, núm. 29 - pral.
Teléfon, 193 — — — VICH

METGE-CIRURGIA

Dr. Ignasi Albó Molins

JAUME COLLELL, Pbre.

aplaudiment general y sense reserves.
ra ha ressonat en un temple de Roma ab
calfissació de la seva *Missa del Roser*, que sua-
s'explica la tendre y forta a la vegada musi-
men s'hi rabeja estudiant els *Goigs del Roser*,
del volum I de *Materials*, en que Mossen Ro-
Quan un ha llegit eixes atapahides pàgines
me popular, sino l'harmonia.
no es la melodia lo que abraunda l'entusias-
didament, en els *Goigs del Roser* de tot l'any,
lars, tan estimats del poble català! Ahí Deci-
del *Roser* han estat per tants anys tan popu-
paragrat XII. «Y pensar que aquests *Goigs*
unes ralles d'epifonema que posa al final del
lla de la Seu d'Urgell, y sols nos plaurà citar
gle XVI per en Joan Brudieu, Mestre de Cape-
dels *Goigs de Nostra Dona*, composts al si-
No'l seguirem al Mestre en l'estudi que fa
dica tan intensa com la gregoriana».
«assenyalar cançons populars de vida melo-
sitat de sa vida harmònica» y podríam, diu
Goigs del Roser «se caracterisa per la inten-
afirmar en lo paragrat VI, que la melodia dels

En demanar, l'Obra del «Cançoner Popular de Catalunya», a mossèn Lluís Romeu, la «versió autèntica popular» de l'«harmonització» dels «Goigs del Roser», anomenats de «tot l'any», sabia el que es feia. Qui, en efecte, pot parlar de les nostres cançons, del nostre art popular, amb més amor que el docte organista vigatà? Qui pot sentir, millor que el mestre del qual ens plau ara parlar, el que bateja en el bell fons d'una cançó? Qui pot esbrinar, en fi, amb més encert que mossèn Romeu, els diem-ne secrets de l'art musical del poble?

En començar la seva tasca, per tal d'establir, doncs, la versió autèntica popular de l'«harmonització» dels «Goigs del Roser» anomenats de «Tot l'any» (car hi ha, com ho recorda mossèn Romeu, els «Goigs del Roser» que es canten per l'Advent i els que es canten per la Quaresma) la tesi de mossèn Romeu ha estat la següent: i és que la naturalesa dels esmentats «Goigs del Roser» és essencialment harmònica. Calia, doncs, cercar l'«harmonització» popular. Com? D'instint. I cal ara recordar que, fins abans del «Motu proprio» de Pius X, els «Goigs del Roser» anomenats de «tot l'any» es cantaven harmonitzats.

Al començ del seu estudi, el mestre Romeu cita uns mots justos de Lluís Millet: «També hi ha goigs que el poble harmonitza a sa manera. Aquesta harmonització té el seu sistema que no es torça mai, i consisteix en acompanyar el cant amb la tercera superior o inferior, segons com caigui millor, i fer-hi un baix més o menys ben ensopegat que completa i dona fonament a l'acord.»

I mossèn Romeu afegeix:

«No es pot dir millor: és el retrat perfectíssim de l'«harmonitzador» popular més rudimentari; és el sistema popular per excel·lència.»

Diu també el mestre Romeu:

«Però cal preguntar: és el poble, és el seu instint el que inventa aquesta harmonia rudimentària i l'aplica a la cançó, o bé és la cançó la que porta en ella mateixa una harmonia, rudimentària, si voleu, però franca, natural i sobretot tan intensa, que el poble la sent, l'endevina i per això s'hi complau i la canta amb goig? Aquesta darrera suposició és la que té fonament; perquè si fos el poble

l'inventor de l'«harmonització», fàcilment aplicaria aquest seu sistema harmònic a tota cançó. Mes això és impossible, tothom ho sap; ho sabem els músics i ho saben els mateixos cantaires populars, alligonats per l'experiència de topar amb moltíssimes cançons que no admeten les tercers superiors ni les inferiors, perquè «desafinen». Caldria, doncs, suposar aquesta harmonia rudimentària, no com inventada pel poble, sinó com nada de la naturalesa mateixa de la cançó.»

Diu, en fi, mossèn Romeu: «En el present treball no anem, doncs, a aclarir simplement quina sia l'«harmonització» dels «Goigs del Roser», que el poble no canta prou correctament, sinó que es tracta de determinar si l'«harmonització» dels «Goigs» susdits és una part integrant de l'obra musical; en altres termes: si la melodia va néixer sola o bé afectada ja per un ambient harmònic volgut per l'autor. I com que això darrer és el que creiem, tractarem de demostrar com, malgrat les versions a una veu, la versió harmònica és l'autèntica i també la més popular.

Partint d'aquesta afirmació, podem establir, com a principi, que existeix una harmonia més o menys rudimentària, amb tots els atributs per merèixer el nom de popular? Per què no? Si entenem per cançó popular la cançó franca, ingènua, espontània, natural, per què no podem anomenar també popular l'harmonia igualment franca, ingènua, espontània, natural?»

Plantejada la seva tesi, per tal de provar-ne la bondat, per tal d'apoiar-la, de defensar-la, d'«explicar-la», i abans d'ofrenar, doncs, la versió autèntica, definitiva, de l'«harmonització» dels «Goigs del Roser», dits de «Tot l'any», mossèn Romeu escriu una sèrie d'articles, tots lluminosíssims, amb els quals palesa, una vegada més, el que tots ja sabíem: que és un artista de cor i, oi més, un músic aciençat, equilibrat. Mossèn Romeu parla, doncs, del «Concepte de la popularitat en l'art», dels «Elements naturals de la Cançó (melodia, ritme, modalitat), de les Cançons de preponderància melòdica», estudia la «Preponderància melòdica» en el tema dels «Goigs de Nostra Dona», de Brudieu, parla d'«El Ritme i la Modalitat en els Goigs de Nostra Dona», de Brudieu, dels «Elements melòdic i modal o harmònic en la Can-

Fredric Lluís
Ben de Catalunya
16 de Setembre de 1928.

có», de la «Modulació harmònica en els Goigs del Roser», de la «Falsedat melòdica d'aquesta modulació», de la «Preponderància de l'element harmònic en els Goigs del Roser», del «duo en terceres, element natural d'harmonia popular», de les «Cançons a duo», de la «Facilitat de producció de cançons a duo», del «duo en els Goigs del Roser», del «duo per superposició de dues versions», del «Goig del Roser», d'«Una altra versió dels Goigs del Roser», del «Baix fonamental en l'harmonia popular», del «Baix fonamental en els Goigs del Roser», de la «Legitimitat del sentiment harmònic i popular», del «Gènesi del moviment cromàtic defectuós en la melodia típica» dels «Goigs del Roser», etc., etc.

Cadascun dels articles esmentats pot citar-se com ver model de claredat, de bon sentit. Acusen la mà d'un músic expert, conscient del seu «mètier», i coneixedor profundíssim de l'art del poble. Bells i oportuns exemplars musicals il·lustren escalcament l'estudi admirable, definitiu, del nostre admirat amic mossèn Romeu.

I com a mot final per a definir l'«Estudi de musicologia popular» del ben conegut músic vigatà, es pot dir que ha exhaurit la matèria tractada.

I ja no cal dir que la versió autèntica popular de l'harmonització dels «Goigs del Roser», anomenats de «Tot l'any», que ens ofereix mossèn Romeu i amb la qual gairebé clou el seu estudi, ja no cal dir que es ben plaent, ben suggestiva. Es un model, en altres mots, d'harmonització «natural».

Labor preparatoria del Cancionero Catalán

II

Modelo de estudios dirimientes de una cuestión no examinada suficientemente a fondo anteriormente y sujeta a diferencia de opiniones, es el estudio de mosén Luis Romeu, el actual organista de la catedral de Vich y uno de los más acreditados compositores de música religiosa de nuestro tiempo, contenido en el primer volumen de la Obra del Cancionero Popular de Cataluña. Ocupa unas 80 páginas y aparece ilustrado por numerosos ejemplos musicales. Titúlase «La versió autèntica dels Goigs del Roser de tot l'any.—Estudi de musicologia popular». Y es el resultado del requerimiento amistoso hecho al autor por la Obra del Cancionero que necesitaba poseer una versión auténtica popular de la armonización de los «Goigs del Roser», denominados «de tot l'any»:

*Vostres goigs amb gran plaer
cantarem, Verge Maria,
puig que Vostra Senyoria
és la Verge del Roser.*

Nadie más indicado que mosén Romeu para proporcionar a la Obra un texto definitivo de los susodichos gozos. Ya en 1912, habiéndolos armonizado a cuatro voces, haciéndose intérprete de «lo que el pueblo quiere cantar», entregó su armonización al maestro Millet, a petición de éste, para que sirviera de ejemplo musical, entre otros muchos, de su memorable conferencia sobre el Canto Popular Religioso, que fué la nota más saliente del Tercer Congreso Nacional de Música Sagrada. De entonces acá, mosén Romeu ha seguido encariñado con esos gozos y ha llegado a resolver los problemas que ellos suscitan.

Como es sabido, hay diversidad de gozos catalanes del Rosario. Además de los indicados, hay los de Adviento y los de Cuaresma; pero, si éstos son unisonales,

aquéllos se han venido cantando siempre armonizados, no logrando abolir esta tradición, que a primera vista diríase en pugna con la esencia misma de la melodía popular, el haberse querido reducirlos a canto unisonal en algunos lugares, como la Plana de Vich, a raíz de la promulgación del Motu Proprio de Pío X, a tenor del cual podía sostenerse que el legítimo carácter popular y aun la plena dignidad de una melodía requerían un unísono estricto.

Prescindiendo de la cuestión de pureza y abolengo—claro está que más pura nos parecerá una canción visiblemente desprendida del tronco secular de la cantinela litúrgica que la basada en los cristalizados modos mayor y menor modernos,—subsiste el hecho del canto armonizado por el pueblo; ya lo constató Millet en su conferencia. «Esta armonización—dice—, tiene su sistema que no se fuerce nunca y consiste en acompañar el canto con la tercera superior o inferior, según caiga mejor, y hacer con mayor o menor acierto un bajo que completa y da fundamento al acorde».

Mas, cabe preguntar, con mosén Romeu—y éste es el punto en torno al cual gravita su estudio—: «¿Es el pueblo, es su instinto el que inventa esta armonía rudimentaria y la aplica a la canción; o bien es la canción la que lleva en sí misma una armonía rudimentaria, si se quiere, pero franca, natural y, sobre todo, tan intensa que el pueblo la siente, la adivina y por esto se complace en ella y la canta gozoso?».

Mosén Romeu consagra su trabajo a demostrar el segundo extremo del dilema. Prueba indirectamente su exactitud el hecho que el pueblo no puede armonizar indistintamente cualquier canción. Hay canciones completamente reacias a todo intento de rústica armonía; otras, en cambio, la solicitan. «Partiendo de esta afirmación, ¿podemos establecer, como principio, que existe una armonía más o menos rudimentaria, con todos los atributos para merecer el nombre de popular? ¿Por qué no? Si entendemos por canción popular la canción franca, ingenua, espontánea, natural, ¿por qué no podemos también llamar popular la armonía igualmente franca, ingenua, espontánea, natural?».

Ciertas canciones son esencialmente para cantadas «a dúo»; es decir, admiten

desde la primera nota hasta la última su desdoblamiento en terceras superiores o inferiores, sin que se produzca en ningún momento violencia armónica y no entorpeciendo el libre vuelo de la melodía.

Ejemplo típico de este linaje de canciones es la titulada «L'estudiant»:

*Vaig posar-me estudiant
per ferme capellà o frare;
de la terra que'n som fill
una minyona m'agrada.*

Mosén Romeu la emplea preferentemente para su demostración. De mí sé decir la honda impresión que esa canción me produjo cuando, muy joven todavía, la oí cantar por vez primera en la «masía» de Parella, perdida en la montaña más arriba de San Juan de las Abadesas. Entonábala con voz temblorosa un abuelo, hombre de sentenciosa gravedad, cuya mirada profunda y penetrante me recordaba la del inolvidable obispo doctor Morgades. Sentado estaba el viejo ante la llar y por allá jugueteaba, como quien nada escucha, el nietecillo, pero en realidad tarareando muy bajo la canción en terceras. En aquel entonces no me dí yo cuenta cabal del hecho armónico viviente, pero toda la vida lo he sentido y ahora es cuando mosén Romeu despierta mi conciencia en este punto, que es capital para la plena comprensión de un sector de nuestro cancionero.

Esta canción, y otras citadas por mosén Romeu, admiten un bajo fundamental que completa la armonía, el cual, empero, no tiene interés, por no separarse de la tónica y de la dominante, pudiendo, por consiguiente, prescindir completamente de él. En otras canciones, en cambio, siéntese más vivamente la necesidad del bajo, ora por su mayor interés propio, ora para realzar una vida melódica deficiente.

En los «Goigs del Roser de tot l'any» equilibranse el interés melódico y el armónico. Ciertas deformaciones, un paso cromático inexplicable, en algunas versiones melódicas corrientes, no son otra cosa que el fuerte sentimiento armónico que dominaba, aun inconscientemente, al que entonaba la melodía tradicional. Mosén Romeu restituye a ésta su línea prístina y revístela del ropaje armónico que el

alma popular ha querido siempre, aun cuando tal vez no acertara en la precisión de algunos detalles.

Apóyase la tesis y su resultante práctica, que es la armonización consabida, en precedentes autorizados. No sólo se invoca la canción popular armónica, como hemos dicho, sino también composiciones elaboradas como los «Goigs de Nostra Dona», del gran polifonista de la Seo de Urgel, Juan Brudieu, y otros cantos religiosos emparentados de cerca con los Gozos, como el cántico de penitencia tan popularizado, «De haver-vos ofés» y su correspondiente castellano, «Perdón, ¡oh, Dios mío!». Reprodúcese de este último una armonización debida al que fué distinguido compositor sacro el canónigo valisoletano don Vicente Goicoechea.

Para terminar esta leve reseña de un importante escrito, permítaseme consignar con los más acendrados sentimientos de amistad y admiración que los populares Gozos, anteriormente a su estudio musicográfico, inspiraron a mosén Romeu una de sus más notables obras musicales: la «Missa de la Mare de Deu del Roser».

VICENTE M.^a DE GIBERT

Vanguardie

20 Octubre de 1928

figurarse en esta recitación de dramatismo más integralmente humano, porque es un clamor de humanidad que mira a lo alto.

Carísimo y admirado amigo: ante vuestros «Cánticos Franciscans» tomo por mi cuenta los versos verdaguerianos:

La plana de Vich
trau nova florida,

y deseo fervientemente que por muchos años siga enriqueciéndose esa floración.

El mejor elogio que puedo hacer de las demás composiciones del cuaderno de «Cants Franciscans» es que su vecindad con las de mosén Romeu no nos hace desconocer sus méritos. Las que más podrían sufrir perjuicio eran las del maestro Federico Alfonso sobre las mismas poesías de Llongueras; pero, sus «Cánticos Franciscans», que obtuvieron premio extraordinario, son de una gran pureza de pensamiento y de factura musicales y estrechamente compenetrados con la letra. El mismo «Pobret, pobrissó», que no puede substraerse a una comparación enojosa, es por demás delicado y expresivo si se evita la uniformidad métrica cantándolo

como indica expresamente el autor, «no demasiado poco a poco y sin rigor de compás». No dudamos que estos cantos penetrarán también eficazmente en las devotas asambleas.

El «Camí de Siena», de Blancafort, es una aplicación hecha con acierto del primitivismo en que vienen a caer en ocasiones algunas realizaciones modernas; esa tosquedad refinada casa bien con el conocido episodio de los caballeros andantes de Dama Pobreza, Francisco y Maseo. Menos característico, pero sí bien compuesto y expresivo es el «Camí de Siena, de Pérez Moya, objeto de premio extraordinario.

Homenaje sincero de Samper al ideal franciscano son sus tres Canciones con letra de Melchor Font, cuyas malodias bien sentidas tienen un acompañamiento pianístico trabajado, ganoso de crear ambiente y aportar una ilustración descriptiva en consonancia con la poesía.

Completan el libro el «Himno Centenario» y los «Gozos del Seráfico Patriarca», compuestos respectivamente y con el carácter requerido por Pérez Moya y mosén Romeu.

VICENTE M.^a DE GIBERT

Yanguar Vie.

10 de Febrero de 1929.

ha hablado mucho de la guerra como instrumento de política internacional, y en efecto, en las relaciones entre los pueblos, como entre las de los individuos aislados, la fuerza es un argumento de una eficacia abrumadora. Pero por lo mismo que es muy difícil conocer de antemano cómo acabará una guerra y cuál será en definitiva el límite hasta dónde llegará el incendio, resulta de las más elemental política no acudir al empleo de las armas sin haber tomado todas las precauciones imaginables antes de emplear un instrumento que puede entallar en las manos de quien lo usa. La Historia está compuesta del relato de los actos de fuerza realizados por el poderoso contra el débil, y en realidad no se concibe como se hubiera conseguido el progreso humano sin el empleo de la fuerza, sin la existencia de la guerra. Pero, como todo instrumento, tiene su aplicación ciertos límites; límites que no han sabido apreciar los guerreros y los pueblos que han imaginado con la guerra conseguirlo todo, incluso la dominación universal.

Ahora, llegados algunos magnates de la tierra a la mayor edad, declaran la guerra arma política prohibida, esperando que con este sistema estos pueblos poderosos podrán hacer en el mundo lo que les convenga sin necesidad de tomarse la molestia de empuñar las armas, actuar sólo por la fuerza de lo que definirán como derecho. Durante el Congreso de Estados americanos, que tuvo efecto en la Habana, el presidente Coolidge declaró en un discurso que todos los países allí representados tenían los mismos derechos. «¡Pero no los mismos acorazados!»—replicó uno de los asistentes. No sé cómo con más breves palabras, se puede expresar tan claramente el fundamento de las relaciones internacionales.

En la antigua Grecia existía, en el istmo que separa la parte central del país del Peloponeso, una columna que en la parte que miraba a Esparta decía: «Aquí están los dorios», y en la parte opuesta otra inscripción que ponía: «Allí está Jonia». Estas sencillas frases no sólo expresaban la discordia perenne de espartanos y atenienses, sino que también indicaban la profunda división que existía entre todos los pueblos helénicos. Al otro lado del mar Jónico surgió una ciudad poderosa, una unidad indivisa, que se llamó Roma. Los griegos poseían en alto grado las ciencias todas, las artes, las tradiciones gloriosas, cuanto la humanidad de aquella época había alcanzado de más noble y digno; todo lo cual no fué obstáculo para que, ciento cincuenta años antes de que naciera Jesucristo, Grecia quedase enganchada al carro de Roma. Hoy, después de transcurridos veintidós siglos, la historia se reproduce, como siempre, aunque agrandada. El mar ya no es el Jónico, sino el Atlántico. El letrero que separa a la Jonia del Atica ha quedado traducido y repetido en infinidad de inscripciones que hacen de Europa un tablero complicadísimo, con multitud de casillas, en cada una de las cuales, alfiles o peones aspiran a dar jaque al vecino. Y mientras tanto, cuando orgullosos de nuestra ciencia, de nuestra historia, de nuestros tesoros artísticos, de nuestras piedras esculpidas con el recuerdo de infinitos héroes y mártires, estimamos, sin dejar de odiarnos, que estamos a la cabeza de la humanidad, otro pueblo, de una unidad absoluta, hace su camino para engrandecerse y alcanzar la hegemonía del mundo. Tal es el resultado final de la gran guerra que asoló a Europa y que terminó por el descubrimiento de Europa por los norteamericanos.

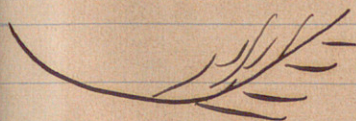
MARIANO RUBIÓ Y BELLVÉ

Vida musical

Florilegio franciscano

Al celebrar en estas columnas con una serie de artículos bajo el título común de «El trovador seráfico» el séptimo centenario de la muerte de San Francisco de Asís, hacíamos votos para que entre nosotros floreciese nueva música en honor suyo. El Concurso Musical Franciscano patrocinado por los padres Capuchinos de ésta fué la circunstancia determinante de la florida que deseábamos. La causa interna fué el rocío divino que durante siglos ha refrigerado las almas, según declara Verdaguer en uno de sus romances más popularizados localizando en su llano natal una acción espiritual que abarca la patria toda:

La plana de Vich
diu que'n trau florida,
des que Sant Francesch
l'amor hi predica,
l'amor de Jesus,
l'amor de Maria.

!Ay dolos amors,
Jesús y María,
qui al cor vos lindrà
lindrà'l cel en vida!

El resultado del susodicho concurso fue felicísimo y en perfecta consonancia con el espíritu del «Poverello». Algunas de las obras premiadas se han dado a conocer en actos públicos conmemorativos; las hay que están destinadas a penetrar en el corazón del pueblo para no salir ya más de él. Reunidas todas en un volumen ha sido oportuno y ejemplar complemento del certamen. Con la mayor irrucción hojeamos este florilegio que con el título «Cants Franciscans» acaba de publicar la Editorial Franciscana. Quisieramos que este hecho formase precedente para concursos musicales sucesivos; ¡ha ocurrido con tantas obras premiadas que nada hemos sabido después de ellas!

Cinco son los autores reunidos en esta colección. Enumerémoslos con las indicaciones muy justas que de cada uno de ellos da el P. Nicolás María de Barceolós, capuchino, en el prólogo que precede a las partituras laureadas: «No hay quien no pronuncie con respeto el nombre de mosén Romen, ni quien desconozca la amplia actividad de Pérez Moya, y los méritos de educador de Alfonso, y el elegantísimo acierto de Sampa, y la deliciosa inquietud artística de Blancafort. Su aportación ha enriquecido considerable y doblemente el repertorio de música catalanofranciscana.»

Nadie se considerará preterido si rendimos ante todo acatamiento a mosén Romen. No titubeamos en proclamar que los «Cants Franciscans» son un acontecimiento trascendente en nuestro arte religioso. El primer honor corresponde al poeta, que halló su más alta inspiración al santarse entre los discípulos del serafico Padre. Juan Longueras háse revelado trovador franciscano de la más pura cepa. Aun en el mayor desamparo espiritual elevase su aspiración divinamente optimista:

Elxut el meu cor,
ma vida malmesa,
«Germana la Mort,
Madona Pobresa,
portau-me dolcesa,
donau-me confort!»

Estos versos recuérdamnos, por contrastante, los desesperanzados del inteliz Lelians:

Un grand sommeil noir
tombe sur ma vie;
dormez, tout espoir,
dormez, toute envie?

«Silencio, silencio!», termina Verlaine; y ésta es la posición más antifranciscana que pueda adoptarse. Nada de callar; aun en los momentos de mayor sequedad de corazón es preciso cantar. Si el primer canto brota gris como el sayal del mendicante, pronto por la gracia divina se opera una reacción que dictará radiantes himnos de alabanza:

Lloat sia el Senyor! Lloat tot dial
La lloança por Ell tothora sia!

Mosén Romen ha secundado admirablemente al poeta; ha derramado sobre sus versos una luminosidad diáfana o ha sabido darles más acentuado relieve con acentos patéticos de una sinceridad que sobrecoge, inspirado siempre en las únicas puras fuentes que son la razón de ser de su existencia de músico: el arte gortano y la canción popular. En estos cantos, diremos con el maestro Millet, «es donde más se afinan y mejor se contrastan la originalidad y las bellas cualidades de su autor; es donde su arte y su estilo llegan a la madurez».

De los cinco números de la serie hay dos que se separan de la forma común de estrofa y estribillo; de ellos dice el mismo Millet, «que deben ser considerados como dos joyas de nuestra literatura musical moderna». El titulado «Pobret, por brissó» es «una delicia de ingenuidad, de gracia y de ternura»; mas, admira uno al compositor que sin echar mano de los propios tiempos la soberana maestría del «grandes moyens» no sólo evita la monotonia del retorno insistente de las dos palabras del título, que son el primer verso obligados a cada cuarteta de la poesía, sino que aun hace desear ese afortunoso retorno acompañado del mismo diseño melódico descendente de un ámbito de quinta, por que siempre es completado con nuevas modalidades, matices y cadencias, de un modo imprevisible y, por milagro de arte, no perjudicando nunca la naturabilidad melódica, no rompiendo la unidad del curso musical.

La composición «Fred, fred és el meu cor» desde el punto de vista musical expresivo, ocupará un sitio de honor en la historia del recitado moderno. Si tuviese que dar una conferencia sobre esta materia, la ejemplificación se desenvolvería en tres estos dos polos: el «Lamento de Ariana» monteverdiano y la página maestra del organista de la Seo vicense. Y no he de decir cuánto me congratularía de que la intensa corriente de dramatismo humano que desde los tiempos de la «Camerata» florentina ha circulado por los recitados teatrales haya venido a redimirse y trans-

Parlant amb Mossèn Lluís Romen, President de la «Associació de Música de Vich»

A punt de reprendre les seves tasques en el sisè curs que va a començar la «Associació de Música de Vich», ens ha semblat oportú informar els nostres lectors dels projectes que té pensat portar a terme. La Associació de Música és, al nostre entendre—i creiem que així mateix pensen la majoria de vigatans—la institució més seriosa i de més rendiment cultural que s'ha constituït en la nostra ciutat, en aquesta època. Creiem sincerament que no solsament deuen interessar s'hi els socis, sino tots els vigatans, tota vegada que pel sol fet d'existir—deixant de banda la seva excel·lent actuació en els cinc cursos transcorreguts—contribueix a mantenir al seu lloc el prestigi cultural de la nostra ciutat.

Diem això per a justificar el que ens interessem pels afers d'una societat, cosa que normalment ens abstindrem de fer.

Dir que Mossèn Lluís Romen ens ha rebut de la manera més franca i cordial, podeu ben creure que no és un tòpic dels que s'acostumen a posar en aquesta mena de converses. Fer inventari de les coses que ens volten és ben senzill: Un piano, naturalment. I també naturalment, Santa Cecília. El Sant Pare Pius X. Un pergamí record de l'homenatge que li varen retre els seus antics deixebles l'any 1922. Dos diplomes de la Festa de la Música Catalana. I llibres i solfes, i més solfes i més llibres. Li diem el cas, i es va desgranant la conversa entre comentarís i anècdotes.

...

La situació de la nostra Associació de Música, encara que actualment travessa un període una mica crític, no és pas gens desesperada: Ho demostra el fet que aquest any no

solsament no hem liquidat amb déficit, sino que en cap moment no ens ha estat precis de recórrer al fons de caixa, el qual per consegüent ens ha romàs absolutament íntegre.

...

Naturalment, la migradesa dels nostres cabals ens lliga una mica les ales per a poder volar de la manera que nosaltres voldríem, i és un obstacle que no ens deixa donar als nostres socis els concerts que a nosaltres ens farien agrados de donar, i que donàvem aleshores que la nostra Associació havia aconseguit una situació vertaderament brillant. Amb un nombre de 200 socis, que és el que tenim actualment, és fàcil de comprendre la impossibilitat amb què ens trobem de fer el mateix que feiem quan el nombre de socis era de 500. Es clar que potser hi ha altres Associacions que encara es troben pitjor, però donada la importància de la nostra ciutat, i el gust ja bastant refinat dels amants de la música, crec que no és possible de fer gran cosa de positiu, sense comptar al menys amb 300 socis.

...

Si, ens ha sorprès molt. Es clar que potser els de la Junta Directiva no hem emersat sempre les energies necessàries per a fer una bona propaganda ni per a atraure'ns nous socis; però ens han vingut molt de nou i ens han causat una viva extranyesa algunes de les baixes que s'han causat. Sobretot moltes famílies, les quals si bé és veritat que varen donar-se de baixa per circumstàncies especials i molt explicables, ens han sorprès amb la seva actitud, ja que semblava que pel caràcter temporal d'aquelles circumstàncies havien de reingressar a la nostra Associació. Ara com ara, però, les altes no han pas vingut.

...

Fan de molt mal explicar, a llarg plaç, els plans de la Associació. Dins el curs que vé s'haurà d'acabar el cicle de concerts dedicats

les Sonates de Beethoven a càrrec de Blanca Selva i Joan Macià, els quals em penso que han estat una de les coses més grans que a realitzat la Associació de Música. També entre el curs que entrarem, entenc que s'hauria de celebrar d'una manera digna, si tothom ens hi ajudés, la avinentesa i l'esdeveniment de donar-se als nostres socis el 50e concert, perquè és evident que això suposa una certa vitalitat que més de quatre potser ens envenarien.

...

No és pas per xovinisme, sino perquè se'ls mereix, que em plau de tributar els majors elogis al nostre públic. Es un dels públics de Catalunya que sap escoltar millor, i no dic de fora de Catalunya, tota vegada que ja és cosa bastant sabuda que a fora del nostre país els públics deixen molt que desitjar. Aquesta qualitat que retrec del públic vigatà, ha estat observada i encomiada merescudament per gairebé tots els artistes que ens han visitat. Sobre tot en Pau Casals, en Millet, la Blanca Selva i en Joan Macià, entre altres, han produït llargament les lloances.

...

Una anècdota? D'anècdotes en sé moltes, perquè ja sabeu que els músics són els homes que tenen més coses per comptar; però amb referència a la nostra Associació, què voleu que ens hagi passat? Aquí va aquest fet que encara que potser no fassi gràcia, és molt significatiu, i tantdebò que m'hi pogués tornar a trobar: Era en el temps de la fundació de la nostra Associació. Feia bò de treballar perquè el terreny estava assaonat i ens prometíem una collita abundosa. De tant en tant ens venia un bé de Déu de pluja, en forma de postes de socis, que donava gust. En una de les reunions de la Directiva varem acordar menjar-nos un tortell quan el nombre de socis arribés al centenar. Creureu que encara és l'hora que no havem pogut tastar-lo? No pas perquè no hi arribéssim, sinó perquè quan varem tornar a reunir-nos ja havíem travessat dels doscents! Ja compendreu que amb dos tortells que aleshores ens tocava de menjar, allò més que un esplai hauria estat una disbauxa!

Veu's aquí el que ens ha dit el President de la «Associació de Música de Vich». Tot i que les impressions no són pas gens falagueres

n'hem sortit plens d'optimisme. Tenim fe en la nostra Ciutat. Tenim fe en la nostra «Associació de Música de Vich». Tenim tota, absolutament tota l'esperança posada en el seu President i la Junta. Sobretot tenim ganes de treballar per a portar noms a la llista de socis. Ara, que preguem a Mossèn Romeu que aquesta vegada no es descompti, i quan sigui l'hora de menjar el tortell es recordi de nosaltres.

SERRA-RIEROLA

LLIBRE TERCER - ODA IX

HORACI

Mentres t'era gratíssim,
ni altre prefert donzell ton coll cenyia,
ton coll pur i blanquíssim,
més sortós que'l rei Persa jo em sentia.

LIDIA

Mentres era t'aimia,
ni Lídia fou per Chloee postergada,
Lídia llavors vivia
més que nostra gran llia celebrada.

HORACI

Ja Chloee em regeix ara,
Thracia, qui sona i canta amb gran mestria,
joïds per ella, encara
que'm calgués dar la vida, la daria.

LIDIA

També l'ànima mia
amb mútua amor al fill d'Ornith adora,
i dos cops moriria
per allargar sa vida sols un'hora.

HORACI

¿I si Venus junyia
nostre coll amb fort jou altra vegada?
Si deixés a m'aimia
i obrís el cor a Lídia menyspreada?

LIDIA

Per més que ell és vistable
com un sol, i tu broix com mar impia,
i com el vent mudable,
viure i morir amb tu preferiria.

I. VILARÓ, trad.

I heus ací ara el que escriu mossèn Baldelló, a propòsit de mossèn Lluís Romeu, el popular mestre de capella de la catedral de Vich:

«Cal confessar que el primer en encertar el vertader camí, inspirat en l'estructura tradicional dels Goigs, ha estat el patriarca de la restauració musical religiosa de casa nostra, mossèn Lluís Romeu, qui amb un perfecte coneixement del cant popular nostrat, ha sabut tornar aquesta manifestació espiritual al seu primitiu estat d'esplendor. Entre els molts exemples que podríem triar entre la copiosa producció de l'eminent mestre vigatà, ens plau citar els seus «Goigs de la Mare de Déu del Carme», que són una obra perfecta dintre d'aquest gènere i poden posar-se al costat de les més belles melodies populars.»

Ja no cal dir que compartim de manera absoluta el que diu mossèn Baldelló, a propòsit del nostre admirat amic mossèn Lluís Romeu. Es

tracta, en efecte (com ja és sabut), d'un artista exquisit, delicadíssim, que és, realment, un veritable cantaire popular. I ningú no ignora avui que el ben talentós però modest organista de la Catedral de Vich ha aconseguit crear-se un estil propi. Sí, mossèn Romeu posseeix un estil, té el «seu» estil.

*Crítica d'En
Frederic Solerat
al llibre de Mn.
Francesc Baldelló:
"El Cançoner Popular
de Catalunya." Recull
de cent melodies de
goigs.*

Gazeta de Vich

SUSCRIPCIÓ: 2 PESSETES TRIMESTRE
NÚMERO SOLT, 10 CÉNTIMS.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
C. Ciutat, 4. — Teléfono N.º 183

L'HOMENATGE A MOSSÉN ROMEU

Celebrat com una festa íntima, volem contribuirhi nosaltres estampant en aquestes planes els parlaments que s'han llegit en el domicili del Mestre, y deixant per la edició següent els dos que foren llegits després del dinar.

«Estimat mestre: No'ns porta aquí cap fet ni cap diada assenyalada: hem vingut moguts per un sentiment espontani de gratitud y admiració que sempre hem sentit per vos y que ha esclatat en realitat fatiguera, totjust s'ha llençat al vol l'idea de fervoren palesa manifestació.

L'agrahiment y admiració no tenen dates fixades: qualsevol moment de la vida es bo per ferne demostració.

Altres cosa no hauria pas pogut avuy aplegar-nos, vivint com vivim escampats per la nostra terra.

La satisfacció que sentíreu en aquests moments es comparable a la que sent el pare d'una gran família al véurela tota reunida al seu costat.

Es la primera volta que'ns trobem reunits els qui en diferents temps hem còpsat l'essència pura de les vostres sabies ensenyances; alguns, encara que deixebles d'una mateixa escola, no'ns coneixiam y per aixó nostra joia d'avuy s'assembla a la que's sent al trobarse una llarga parentela ab la que de temps viviam units per una afinitat de sentiments.

Be prou sabem que aquest acte íntim, que aquesta reunió familiar no es pas la paga que mereix vostre continuat y silenciós treball; tampoch es la nostra pretensió portarvos el

ressó de l'obra capital que haveu desenrotllat dintre la restauració musical religiosa en nostra terra, tot aixó no necessita qui ho plasmí en lleires y ho escampi: la vostra tasca, les vostres obres han merescut ja la consagració de tots els musichs de Catalunya y encara que ferint vostra tal vegada excessiva modestia vos diré, que ja no som nosaltres sols que sentim necessitat de pagar aquest deute, es tot Catalunya, es el mateix poble qui ha trobat en vos tres escayents melodies religioses, la seva mateixa ànima y el medi més fàcil per dirigir-se al Senyor en les supremes manifestacions del culte.

Una petita guspira d'aquest foc que abraçada als qui en nostra patria conreuen l'art religiós, avuy la teniu aquí, per vos serà sens dubte la més preuada perquè es eixida de la fornalla mateixa que vos heu encés.

Escampats per Catalunya hem pegut copsar tota la sublimitat de vostra obra, y'ns hem sentit joyosos cada volta que de ella se n'han fet les lloances merescudes y'ns n'hem sentit més fonament y plena perquè en ella hem trobat quelcom ben nostre, perquè hi hem sentit el gust de pa de casa.

Ben pocs mestres haurán pogut com vos veure l'eficàcia y el fruyt de la seva obra; nosaltres hi tenim part y n'hi volem, perquè vos ens heu donat el grà y nosaltres hem cuidat de sembrarlo y a fe que la cullita no ha estat migrada perquè vostres cançons son ja avuy populars en nostra terra y sembla com si trets del folk-lore tornessin a reviuire entre'l poble ab tota sa primitiva ufanor.

Heu fet molt y encara n'esperem més: us hi obliga un deute que heu contret ab l'art religiós popular de Catalunya del que'n sou com una encarnació viva.

Nostre cançoner religiós popular es raquí-

tich y en general influenciat per la decadencia de l'art religiós de la passada centuria; es necessari enriquirlo y ningú ab més acert que vos pot ferho perque heu trobat la deu popular que ha vessat sobre vostre esperit a dolls l'inspiració.

Si els nostres desigs arriban a ser una realitat com esperem; si un dia, tal volia proper arribem a juntarnos tots els músichs de Catalunya per pagarvos com he dit abans aquest deute, llavors serà quant aixecarém fort la nostra veu fent que ressoni per tal de que's precognisi la vostra escola com una de les escoles, guia y norma de la nostra música popular religiosa.

Les dues corrents que avuy sembla volen establirse, la una cap a la carincloneria y a l'electisme caducats y l'altra més pura si voden però mancada de senti pràctic encarrilada cap a una definitiva implantació del gregorià prescindint de tota altre mena de cant, ens fan sentir més la necessitat de que s'analisi be el cayre de vostra música, de vostra escola d'electicisme hont els dos germans bessons, el gregorià y el cant popular se donan les mans y formen un sol cos.

Y no vull allargarme més en disertacions més propies d'academia que del acte que celebrem.

En l'acte d'avuy jo hi veig nàixer un esbart vigatà de músichs a semblança d'aquell esbart de poetes que tanta gloria han donat a la nostra Plana y a les lletres catalanes.

Per acabar us diré que serveu sempre ab estimació aquest pergamí que perpetuarà la memoria d'aquells que'ns sentim orgullosos de haver sigut deixebles vostres.

JOSEPH NOGUER, Pbre.
Organista de Jesús de Gracia.

« La pensada que heu tingut, estimats deixebles, de reunirvos fent corona al voltant meu, ha fet tronollar el meu esperit ab batzegades de goig y de confusió. He sentit al fons de l'ànima com dues veus que cantavan una cançó ben distinta.

El vostre interès per les meves solfes, sembla que'm digni, avant! avant! y fa sentir-me el goig d'enarborar una bandera: però al fons de la consciencia hi sento la veu de la veritat y veig com aquesta bandera no es meva; es vostra, es de tothom, perque es la bandera de nostra Mare la Iglesia. No he fet mes que seguir-la ab bona voluntat.

El vostre aplaudiment entusasta y el vostre obsequi me donan el pler de sentir l'aprobació damunt el camí que he fet; però la veu de la veritat no'm mostra el camí fet, sino el camí per fer, y aquí experimento la mes gran confusió perque veig la mida justa de lo poquíssim que he fet jo.

El meu agraïment, donchs, pel vostre obsequi, pel vostre interès y aplaudiment, ja veheu com seria cosa bon xich duplosa.

No obstant el sentio l'agraïment, y el sento ben viu, y crech que'us el puch oferir ab tota sinceritat perque es fill de un altre motiu que'm dona un goig mes gran y tot pur sense que l'enteli el contrapés del remordiment: es el goig de veurens a tots vosaltres soldats de la nostra bandera, artistes del nostre ideal, encesos tots pel foc sagrat de la música posada al servey de Deu.

Ja no'us diré mes deixebles sino germans, perque'ns agermana una mateixa fe, ja que l'homenatge que'm feu a mi, jo no'l podria pas acceptar si avans que aixó y per sobre d'aixó no fos, com es realment, una solemne professió de fe en el noblíssim ideal de servir a Deu tot cantant, es a dir, posant els nostres coneixements musicals al servey de la sagrada liturgia

PELLU CORTADA

*Electricitat en totes ses aplicacions
: Taller de reparació y bobinatge de :
: tota classe de maquinaria eléctrica :*

Despuig C. Verdaguers, N.º 1

VICH

Telefons 56 y 221

Continuació del anterior i adjunt.

num. 2508

GAZETA D

Jo l'agraheixo ab tota l'ànima perquè confio
que'm servirà d'estimulant per la meua flaque-
sa. Si alguna cosa heu vist de bó en mi, doneu-
ne gracies al bon Deu dador de tot bé.

Y si fins ara heu pogut acudir al vostre
mestre sempre que us ha convingut, ab mes
confiansa ho podreu fer d'aquí en avant per-
que ja ho he dit: *Ja no us diré deixebles, sinó
germans.*

LLUIS ROMEU, Pbre.

Ha estat uns moments visitant alguns ob-
jectes del Museu Arqueològich, el erudit metge
D. Joseph M.ª Roca, qui ha fet ofrena a la bi-
blioteca del mateix Museu del discurs sobre
Mestre Guillem Colletier, llegit en la sessió
dedicada al famós metge trescentista geroni,
celebrada ab motiu del Congrés de Meiges de
Llengua Catalana que tingué lloch darrerament
a Gerona.

= D. Joseph M.ª Bru de Sala, propietari de

un fidei

a fi de donar mes virtualitat al culte sagrat. Aquest es el fi de la música d'Iglesia.

Donem gracies a Deu que'ns ha fet viure una época d'orientació clara, ben definida y sabiament fonamentada en la ciencia y en la fe. Fan dinou anys que'l Sant Pare plantà la bandera restauradora donant al mon el Codich juridich de la música sagrada. Allí hi es tot, absolutament tot. A mes, nosaltres hem tingut la sort de possehir aquet do de Deu, que es el mestre Lluís Millet, sol esplendorós de la música catalana, qui la guia ab la llum del seu seny, y ab l'escalf del seu cor la vivifica; qui ha sabut mostrarnos el camí ab els seus *Cants espirituals*, y la seva actuació pràctica ensenyantnos com, dinire la mes rendida obediencia a les prescripcions de l'Iglesia, pot lograr-se que la música sagrada sia pastada ab el llevat de les cansons del nostre poble, donant-li aixís una major eficacia per amorosir les ànimes.

La reforma està manada y afecta a tothom, desde les persones de mes autoritat fins al mes humil camperol: a tothom s'ha de fer entrar en rahó, a tothom s'ha de educar espiritualment perquè la música es la mes espiritual de les arts belles. Se tracta, donchs, d'un verdader apostolat. La tasca es feixuga. Potser no s'ha fet ab tots aquest anys tot el camí que era de esperar y que nosaltres voldríam; potser en alguns llocs no s'ha fet encara quasi res; potser en altres s'inicia una reculada. Sia com sia, no volgüem perdre la fe, perquè tot el mal que li pugui succehir a la reforma de la música sagrada no será degut sino a la falta d'apostols abnegats.

Pensem que per esser apostol no's necessita

ser savi —els primers foren dotze pescadors— basta'l trevall ab bona voluntat que es el que obté la benedició de Deu. Cada dia's va veient com els que practicament fan alguna cosa mes profitosa, no son pas, generalment, els mes savis, sino els mes humils; no els mes músichs sino els que apenes mereixen tal nom. Es la fe la que trasvalsa les montanyes!

Ja sé que'ls entrebanchs son in comptables. De dalt, de baix, de mij lloch, de per tot surt la oposició. No'ns espantem. No'n sortiria si no fos obra d'apostolat. Al fons de qualsevol entrebanch sempre hi trovareu lo mateix: *El diable contra la Creu*. Rahó de més per fundarse en humilitat. Aguantem ab fe, *fortiter in re, suaviter in modo*, y veurem com la tempestat se calma. Per aixó solen pintar la fé tapada d'ulls perquè per ella no hi han obstacles; quan se li tanca un camí passa per un altre pero sempre segueix avant.

Y encara els organistes y compositors poden topa ab un altre classe d'entrebanchs que son mes perillosos, perquè son menys vistos, ja que no provenen de la ignorancia o mala fé de les persones ab qui hem de tractar, sino que podríem dir que'ls portem dins de nosaltres mateixos.

El temperament mes ben dotat, el natural desitj de conèixer molta música per satisfer les ansies de saber, la facilitat d'escriure imitant els procediments de tal o qual escola, sobre tot les mes modernes, que son les mes llemínies, son uns enemichs que poden mossegar de traidor. Jo no entench com es possible que escrigui música d'iglesia el jove assedegat que s'engresca a sentir y estudiar molta música ja no diré de teatre però ni tan sols de concert. Si

Joyería y Relotjería “EL REGULADOR”

Joyes per Bodes ab brillants y diamants.

Se compra or, plata y joyes antigues.

Rambla de les Flors, 37, u Carne. 1.—BARCELONA

no es un geni, se li encomanaràn sens adonar-sen sentiments y formes que l'entrebarcaràn. Perque jo no sé que en cap part de la sagrada liturgia se senyali lloch per una sinfonia o una sonata; no, la música sens paraules, o d'orgue sola, no té generalment altre objecte que començar lo que acaba de cantar-se o que's cantarà tot seguit, y sempre dintre unes formes de extensió ben limitada.

* *

Cal, donchs, fersè carrech d'aixó: que'l músich d'Iglesia es artista d'un art limitat no sols per les formes, sino també pel sentiment.

Afanyemnos a dir que aquestes limitacions no implican cap mutilació en l'artista. No es la llargada la que fa l'obra d'art, sino la profunditat y potencia del sentiment que l'ha inspirada. Un petit *lied* viurà mes eternament que no moltes sinfonies. Jo no entench com pot ser músich d'Iglesia el qui no sap enamorar-se de un simple *amen* gregorià.

Y en quan a sentiment, no cal ponderar la infinitat de matisos que'ns ofereix la comunicació de l'ànima ab Deu: es un llenguatge que per res fa anyorar el de les coses purament humanes.

* *

Cal, donchs, que'ns enamorem de les coses petites no sols per virtut de humilitat que sempre serà la mare de tota obra gran, sino també perque l'Iglesia de res està tan necessitada com d'obres petites y sobre tot de facil executió. *Cal que fem música pels humils*, me deya un dia el Bisbe Torras. ¡Oh la sublimitat de les coses petites! Jo crech que aixó es tot un programa.

* *

Y ara escoltem la paraula més important. *No perduu may de vista el Motu propio*. Ell es el document bàsic, fonamental per la creació de qualsevol programa. Qui pensi lo contrari es que no l'ha profundisat, no n'ha sabut traure conseqüencies.

Estudiantlo y meditantlo fins al enamorament. Jo us asseguro que la mediació continua del *Motu propio* us donarà forces per treballar perque us sentieu més arrelats en la fè; y us apartarà l'enconyiment, aquest corch que ab una excusa qualsevol ens mata les enegies de l'ànima.

No'm faria cap por de posar en mans d'un jove que jo sapigués ben enamorat del *Motu propio* qualsevol obra musical per modernista que fos, ab la seguretat de que ell sabria fer com les abelles que nò's deixan enlluernar per la colorayna de les flors, sino que de cada una saben xuclarne solament la substancia que'ls pot servir per fabricar la dolça mel.

Després del *Motu propio* llegiu y mediteu també'ls escrits del mestre Millet que son l'encarnació viva del seny català y que jo posaria al costat del *Motu propio* com la *Summa* de St. Tomás fou posada al costat del Evangelí. Sian aquestes les armes del nostre apostolat. Y ab elles quins enemics serán de temer? Cap per cert, ni de fora ni de dins.

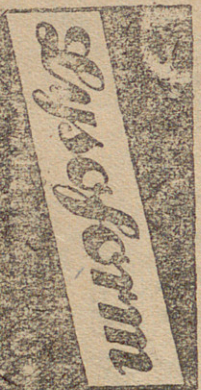
* *

Meditem, donchs, y trevallem que'l bon Deu al posarnos al mon no va voler dinos quantis talents donava a cada hù a fi d'estimular la nostra activitat: ni tan sols sabem conèixer nosaltres mateixos si'ns ne va donar dos o cinch; no sabem sino que'ns ne demanarà compte. Y no us penseu que digui aixó en só de queixà, no: es tan difícil juticar dels homes! ho dich simplement en só d'estimul.

Precisament no vull callarme l'impresió que tinc de que entre vosaltres n'hi han alguns que m'han fet concebre fatigueres esperances de que servirán a la música sagrada, no sols ab bona voluntat que aixó ja ho feu tots, sino fins ab lluhiment perque'm crech que han rebut de Deu els *quinque talents*.

* *

Y ara grans mercès per la vostra fina atenció y per l'obsequi tan valios com immerescut

El desinfectant no venenós y de maior efficacia per preservarse contra el contagi (iftus, grip, etc.). Tirathi l'aygua calenta 2 a 5 %. Lysosform P., rentar-se les mans y la roba dels malalts. No laca ni irrita.

DE VENDA

Drogueria de Miquel Ylla, Carrer de les Neus, 3

Chazeta Montanyesa
24 Juliol de 1909

Petites cròniques

Com que's senyors y els fills dels senyors tenen feyna, ab la calor que fa, a organisar festes en les colonies estiuenques y a raillar les carretes ab peus clavetejats, son els pobres els que s'han d'arriuar fins a l'Àfrica... Anem a dir que si fossem a l'hivern succehiria lo mateix. Ja hi estem avesats a Espanya a triar la gent que mes falta fa a casa seva per enviarla a rebre les patacades quan nos veyem enredats en alguna guerra. Es la mes pacienta, la que creu mes y aquestes ventafies no son despreciables. Aixís se proporciona també al jovent menesterós un medi de veure mon: els altres, els que tenen cabats, ja poden comprar-se, si volen, biftlets kilomètrics o circulars que prou barats van, y no te necessitat l'Estat d'enviarlos a llunynes paissos ab càrrech al ram de guerra. D'altra banda, sempre es mes fácil que soporfin les penalitats d'una campanya els que tenen la pell dura. Prou es ben admirable la institució establerta a Espanya, aquesta mena de Banca patriótica hont endossem a un desconegut que no te cèntims la part de gloria que podriam pescar anant a servir al Rey. Una operacioneta que be deu esser profitosa quan tothom que pot la fa, encara que costi una regular comissió, 300 duros, que naturalment, se la embutxaca el Govern..

Sempre hi han professionals de la protesta que troban això mal fet, que fins ho califiquen d'injusticia, de monstruositat, com si no fos la cosa mes natural d'aquest mon que per cada minyó que pot esquitxar un miler y mitj de pessetes se'n forsi un altre a anar cap allà hont les altes rahons d'Estat manan, per mes que sia probable deixarhi la pell o una altra part qual-sevol de la persona. Y les classes baixes, desagrahides, incultes, pagan ab odís aquesta protecció que se'ls dona cedintleshi el monopoli de la defensa nacional! Vaja, mereixerian que ni tabaco hi hagues a l'hora del embarch... Pero la gent de diner es generosa y no sols cajetilles tindran els expedicionaris per ajudarlos a fer l'ánech durant la travessia, sinó que a les seves viudes, es a dir, esposes y a la maynada se'ls repartiran uns quants conims. Jassés, si tothom hi ajuda, mentres duri aquesta indefinida temporada que ells han anat a passar en terres del Moro.

JOHAN DE VICH.

QUESTIONS ARTISTIQUES

I

Mossén Eudalt Serra, antic director de la *Schola Cantorum* del Seminari de Barcelona, en l'últim fascicle de la *Re-seña Eclesiástica* escriu un primorós article sobre l'últim llibre de la Sra. Moncerdá el *Feminisme*, de que ja estan enterats nostres lectors. Ademés inserta un judici sobre un artita de casa, que'ns sembla val ben bé la pena de consignar, no solament per aquesta circumstancia sinó perquè de passada fa indicacions que poden esser útils als qui conreuan l'art musical religiós, si ho volen ferho a conciencia.

«*Cantus Eucharistici* quos ad duas voces aequales (cantus, altus) comitante organo vel harmonio composuit Aloysius Romeu, Pbr. (In IV Certamine Musices cathalauneusis Barchinone habito ann. MCMVII praemium adepti sunt.)—Edición Musical Emporium. —J. M. Llobet, Barcelona.

Es, indudablemente, de lo mejor que han publicado los editores españoles de música sagrada. Hay en estos cantos eucarísticos verdadera unción angelical, de tal modo, que, á nuestro entender, no los cantaría plenamente bien, ó sin darles todo su sabor y sentido, quien no se hallara con la devoción requerida por la presencia del Santísimo Sacramento. Hay que cantarlos con toda la piedad, ternura é íntimo respeto que entrañan.

El autor, que revela cualidades ex-

traordinarias, es de los pocos que en la práctica ha sabido mostrar lo bien que entendía el *Motu proprio* de Pío X. En primer lugar por haber seguido el modelo gregoriano propuesto por el Papa, no sólo en la armonización, sino también en sus giros melódicos, sobre todo en el último canto para cuya melodía se ha servido casi exactamente en sus frases del *Sanctus* de la *Missa de Angelis*. Y en segundo lugar—y esto nos place muchísimo—porque no le ha caído en saco roto el artículo 5.º del Código jurídico de la música sagrada, en que se reconoce y favorece el progreso de las artes admitiendo lo *música más moderna* en la Iglesia, aunque poniendo *suno cuidado* en su composición.

Da grima, realmente, el ver el sin fin de composiciones de música religiosa que se publican actualmente, sobre todo por algunos editores de Italia, en las que intentando solamente seguir quizá modelos antiguos que difícilmente llegarán á igualar, se olvidan de los recursos modernos que el progreso del arte musical pone en su mano, con lo cual tal vez evitarían esa monotonía insulsa que algunas de ellas respiran.

Podrán tener esas composiciones un carácter *religioso negativo*—si se nos permite hablar así,—es decir, que no hay en ellas nada de profano. Pero no sabemos ver en ellas las condiciones positivas de dar gloria á Dios con su arte verdadero, ya que el arte que en muchas de ellas preside no es ciertamente de mucho mérito; ni sabemos ver como ayudan la devoción y la piedad de los fieles aquellas melodías desprovistas de verdadera inspiración.

Mosén Romeu hase aprovechado mejor del *Motu proprio* en toda su extensión, y al par que tienen estas composiciones exquisito sabor de clásica polifonía, se ve también en ellas el verdadero talento del músico que no es exclusivista.

En su género resultan los *Cantus Eucharísticos* pertenecientes á la música más moderna, pues en la armonización dirán algunos que ha sido el autor atrevido ó, mejor dicho, despreocupado atrevimientos ó despreocupaciones que bien se las podía permitir, cuando estaba tan seguro y firme de lo que buscaba y hacia. Y si bien seguramente algunas de esas libertades ó progresos musicales encontrarán en ciertos músicos acérrimos contrarios, se ha de confesar claramente que cuando vienen de una pluma tan hábil como la de mosén Luis Romeu se han á lo menos de respetar. El verdadero peligro de esos coros está en los imitadores de insuficiente talento, que por el afán de libertad ó de fama exageran las tintas, cayendo en un verdadero *histerismo musical*. Pero no sucede lo mismo en talentos equilibrados y de altura como el autor de los *Cantus Eucharísticos*.

Merecidamente ganó el premio de 1907, ya que esta sola obra le asegura un puesto de honor entre los compositores españoles de música religiosa más distinguidos. Bien fuera de desear que siempre se oyera tal género de composiciones en las funciones litúrgicas de nuestros templos. Ni son tampoco de tanta dificultad que no puedan ser cantadas, al menos algunas de ellas, en las parroquias más pequeñas.

Es de esperar que con el buen gusto estos cantos se difundirán cada vez más.»

Serció bibliogràfica

GUIA HISTÓRICO-DESCRIPTIVA DEL PERGRINO EN MONTSERRAT, por la Redacción de la «*Revista Montserratina*».—Barcelona-Impronta de Francisco Altés, 1909.—Un vol. 8.ª menor 209 planes.—Preu 1'50 pessetes.

Aquest volum ha de ser sens cap

RES Y DISSAPTES

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

DE JULIOL DE 1909

Núm. 378

Carrer de la Gelada, 35 y 37.

VICH

trovantse nostre Prelat de Visita no disposava de temps per fer la traducció del parlament del ilustre dominich francès, sortint Mossén Segura, que en totes les visites episcopals de la Segarra no hi faltava may a prestar son homenatge sempre efectuós al Bisbe, s'encarregà de fer una traducció castellana ben seguida y correcta.

Pero Mossén Joanet Segura, com li deyen els vells del seu país, era mes conegut de tothom com a historiador y recercador d'arxius. L'any 1879 se manifestaren al publich ses aficions ab la publicació de l'*Historia de la villa de Santa Coloma de Queralt*, obra de mes de tres centes planes, en la que hi vessà tot lo que aleshores podia dirse, reunint-hi ab sollicita cura no sols les dites dels antichs sinó especialment tot lo que's trobà pels arxius, que fou en quantitat casi diria enorme, puix que ell no's descuydava may de treure parit de la noteta detallista que podia revelar o indicar un fet, una costum, una curiositat.

Després, l'any 1885, en els Jochs Florals de Barcelona li fou premiat un *Aplech de documents curiosos e mèdits valents per l'istoria de les costums de Catalunya*, treball sens dubte el més igual y el que mellor indica les facultats de Mossén Segura, enfiat de notes d'arxiu molt ben triades y realment indicadores de la manera de ser de nostres avis, ab les que's deya més respecte a les interioritats de la gent dels segles xiii, xiv y xv que no pas en cap de les obres fins en aquell temps publicades. Un prolech ingenuo y delicios per la seva senzillesa, encapsava aquest treball que ompli 168 planes del volum dels Jochs Florals y en el que s'hi presentavan agrupats baix encertats epígrafs y lligats ab traça especialissima una serie inacabable de documents y textos referents a eclesiàstichs y laïchs, a rics y pobres, a doctes y ignorants, a homes y dones, a lliures y esclaus, a cristians més o menys efectius y a jueus y serrahins, a indumentaria, a nobles y costums. Bé digué l'ixart d'aquest hermos treball que era «realment interessant, d'agradosa lectura, d'erudició verdadera, de utilitat evident en més d'un concepte y particularment literari.»

L'any 1887 en el Certamen de la Secció Catalana de la Juventut Catòlica de Barcelona se li premià sa *Historia del Santuari de Sant Miquel*, monografia ben diferenta de les que's troban de venda en els santuaris y en la que, ab tot y no haventhi altres noticies que dels segles xvii, xviii y principis del xix, un hi pot recullir moltes impresions agradabilissimes y relacions que qui hage corregut pels arxius sab prou bé lo que interessan y serveixen. A mi, sobre tot, me feren un gran efecte quan vaig llegirles les cròniques de la guerra de la Independencia y les tristes feles que portaren les sanchantes escenes del any 35 ab l'espulsió y assassinat dels freres, desaparició y escampament d'arxius, joyes y monuments. Aquest treball té també 164 planes d'impressió en quart.

Ab motiu de la publicació del Episcopologi del Degà Moncada y dels plans tirats per fer una Biblioteca Històrica del Bisbat de Vich, el Bisbe Morgades tingué l'idea de nomenar a uns quants sacerdots perquè fessen la feyna d'arxivars diocesans, entre'ls que hi havia com a

primer de tots Mossén Joan Segura, que si havia vist ja els arxius de tota la Segarra y s'havia entretingut en treure notes y formar una llarga serie de monografies de les distintes parroquies de la contrada; aquella autorisació per investigar li serví per completar lo que ja tenia començat. D'aquí'n resultaren una serie de lligalls, escrits ab la bona lletra que ell acostumava, que avuy quedan inédits y que seria tot una llastima que no's guardessen bé o's dispersessen.

Aquesta feyna de regirar pergamins y manuals y paperots de tota classe no la deixà en tota sa vida Mossén Segura. Les publicacions vigatanes *La Veu del Montserrat* y nostres *GAZETA VIGATANA* y *MONTANYESA* ho acreditan, entre altres. Per ço contavan ab ell les diferentes associacions y entitats de cultura, tals com la Reyal Academia de Bones Lletres de Barcelona que ja l'any 1885 el nomenà membre corresponent. Nostre Museu Episcopal tenia d'estimar molt al ilustre difunt per lo que havia contribuït a son foment y per les frases sempre d'encoratjament que de sos llavis havíam sentit els que hi intervinim.

La darrera obra de Mossén Segura fou l'*Historia d'Igualada*, formant dos volums d'atapada lectura ab 1150 planes. Aquesta obra, publicada en 1907 y 1908, mellor que cap demostra la laboriositat del seu autor y l'afició gran que tenia per lo minin, per les menuderies d'arxiu, per detall historich. Aixó sens dubte perjudicava a la gran concepció, al treball de síntesis, que no havia potser sigut sentit ab l'ampliut deguda per Mossén Segura. L'*Historia d'Igualada* serà sempre un gran llibre pels historiadors, pels que estudian, pels que hagin d'escriure sobre'l passat de nostra terra, encara que no sia lo que voldria el poble per ferse càrrech de lo que fou la seva patria.

Mossén Segura, escribint en català, com d'anys ha tenia per bona costum, ho feya ab la meiteixa senzillesa com parlava. El seu estil era planer y fins a voltes resultà quelcom infantil. Les sorpreses que li ocasionavan certes troballes d'arxiu ell les consignava tal com li havian sortit, les preguntes que's fa l'investigador per cercar alguna cosa les consignava planerament y sense cap mena de posa.

Una de les grans qualitats del benemèrit fill de Santa Coloma era la d'esser un home agradabilissim, sempre aixertit y may virulent. Era certament un *coloni sense fel*. Ell podia discrepar en les opinions dels altres, y ho deya lliça y clarament y ab un posat d'infant que enamorava. Podia o no deixar convenut, però ab ell s'hi quedava amich com avans. Feya les observacions ab senzillesa y volia que se li fessen igualment.

Ell era generós en lo seu fins a la prodigalitat. Si vos sentia parlar d'una qüestió en la que ell hi pogués bestreuer y ajudar vos oferia ab ma oberta tot lo que tenia recullit y's creya satisfet quan se li acceptava.

Era un enamorat de la seva Segarra, a la que no podia sentir menyspreuar, eia el narrador de les glories de la seva terra, el guia obligat del visitant de Santa Coloma de Queralt, fent veure els monuments y les particularitats.

Ab aixó queda dit lo que penso de Mossén Joan Segura, que al cel sia.

JOSEPH GUORI *Pbre.*

Gazeta de Vich

SUSCRIPCIO 3 pessantes trimestres

Número 2013. 10 cèntims

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

C. Ciutat, 4. — Teléfono N.º 183

A propòsit d'un himne

El de la Coronació de la Patrona de Valencia va donar joch. Seria curiós y ben instructiu saber tota la historia interna de les petites oposicions que despertà el premi obtingut. Quèl- com podríam referir-ne; més preferim deixar de banda certes mesquineses y copiar l'article que un escriptor valencià en la *Crònica musical* del Diari de Valencia (10 *vaig*) publicà ab molta oportunitat y vuydant de pas molt bona doctrina, que sease ser nova està vist que vindria recordar en aquella ocasió y no serà fora de propòsit divulgar aquí, perquè *may no's diu prou lo que may no s'apren prou*—nunquam satis dicitur quod nunquam satis discitur.

«El himno premiado, sobre el texto, previamente escogido, es uno de los presentados al concurso que se celebró al efecto. Unánimemente fué señalado por las competentísimas personas que formaron el Jurado, como sobresaliente. Resultó ser su autor el organista de la Catedral de Vich, maestro Lluís Romeu, una de las más eminentes ilustraciones de la actual música ceciliania en España. En esta ocasión el concurso no ha revelado a ningún inédito, ha sancionado simplemente los méritos de un compositor del más singular prestigio.

¿Qué debía ser un himno popular para las fiestas de la Coronación? Pues, ante todo, como música destinada a ser cantada en la iglesia o en actos del culto, aunque sean funciones extraligúrgicas, había de responder al peculiar espíritu que toda, absolutamente toda la música eclesiástica debe tener, y que disponen las famosas normas pontificias. Ya se sabe, aunque hay gente que lo ignora o lo pretende ignorar — incluso, lamentablemente, clérigos —, que

hasta la música religiosa de un Bach o de un Beethoven, cuando se aleja, por razones diversas, del genuino espíritu musical eclesiástico, queda excluida del templo, que no es un teatro ni una sala de conciertos; que se sirve de la música, no que sirve a la música; y que si tales obras se interpretan en las iglesias es por dejación de autoridad, por tolerancia o corrupción, no por su conveniencia estricta.

Este himno, pues, música eclesiástica, menos debía ser una aparatosa o trompetera marcha triunfal, con delicuescentes solos en el estilo de la ópera italiana de la decadencia, ni ningún ramplón o indecoroso empleo de melodías eclesiásticas, más o menos auténticas, ni una fantasía o «pot-pouri» de aires regionales, ni ninguna otra impertinencia semejante. El «Himno de la Coronación» ha sido lo que debía ser, merced al talento del Jurado y a la notable inspiración de Luis Romeu. Ha sido una bellísima composición, animada por un pío espíritu religioso, obediente a las normas pontificias y al mismo tiempo—esto lo matiza deplíciosamente—impregnada de verdadero perfume popular.

La musa popular ha creado, o se ha asimilado, melodías de un carácter religioso que en todos los cancioneros figuran. No faltan en España, al contrario, y lo mismo en los valles cantábricos, que en las llanuras centrales, que en Levante todavía viven, más o menos desatendidas u olvidadas, estas tradicionales músicas religiosas y populares. Ejemplos espléndidos suelen ofrecer las melodías con que se cantan aún, en muchos sitios, antiguos gozos. Quizá nadie en España sienta como Luis Romeu la melodía religiosa popular. Nada más bello en este género que su colección de canciones marianas. Incluso cuando Luis Romeu se interna por el país de la polifonia, para es-

cribir música precisamente desuinada a actos litúrgicos, no extralitúrgicos — digalo si no su misa de la Virgen de Nuria, — la emoción popular invade su inspiración. Luis Romeu es semejante en su música religiosa popular al Jacinto Verdagner de los «Idilis y cants místichs» o de «Jesús Infant.» Una fervorosa ternura y una clara gracia campesina se unen en las invenciones de Luis Romeu.

El ilustre Luis Millet, en un espléndido comentario a una obra de Romeu, señalaba con sensible elocuencia este maíz popular de la inspiración religiosa del autor del «Himno de la Coronación,» que es su estilo típico.

Pero ahora Luis Romeu no sólo ha sido fiel a su musa, sino que la ha buscado todavía entre las notas de otras melodías religiosas, litúrgicas o populares. Así, el estribillo del «Himno,» un verdadero hallazgo de transformación melódica, ha sido inspirado por la melodía de unos antiguos gozos del Rosario, atribuidos a Fray Bonifacio Ferrer, hermano de San Vicente, y aún por algunos a este último; otra antigua melodía de gozos, también del Rosario, ha intervenido en la concepción de la melodía de las estrofas del «Himno,» cuyo final es un diálogo en que alternan los grupos melódicos del estribillo o sus consecuencias, con el que forman las notas iniciales de la melodía gregoriana de la Selve, ascendiendo éste de tonalidad, en firme y melistosa progresión, en cada una de sus apariciones. La armonización de las melodías del «Himno,» en las partes cantadas a cuatro voces o en el acompañamiento restante, no destruye, sino afirma su significación y valor religioso-popular.

El Jurado concedió un segundo premio extraordinario a otra composición, de la que es

autor un joven y notable músico valenciano, residente en Barcelona, Pérez Moya, conocido en Valencia por quince setenamente se preocupan de Música y por los que acudieron al teatro Olympia cuando una excelente y simpática agrupación coral de Barcelona, la «Schola Cantorum de Sant Miquel Arcàngel,» dio una audición, hace dos años, y pudieron aplaudir a Pérez Moya como director y compositor. El himno de Pérez Moya es igualmente de bella melodía, característicamente religioso y popular, y reúne, desde luego, como el de Romeu, las condiciones que para su especial finalidad le son precisas.

GOMA,»

DR. CASADESÚS

Especialista—Medicina y Cirugía de **GOLA, MAS, GRELLES**
Tractament d'aquestes malalties per els procediments més moderns

Dissaptes de 9 a 1 y de 3 a 6
Dimeugues de 9 a 1

G. Manlleu 24 pral. - VICH

JABON ROCAMORA
"EL LEÓN"
"LA PAJARITA"
PARA TODOS LOS USOS

:: ESPARTERIA

Casapovas

Carver Nou, 25—VICH

DIPOSIT DE PERSIANES DE TOTES CLASSES—PALMERIA—ESCOMBRES
SARRIES PER CARBO—CLIN VEGETAL, etc.

TOT A PREUS LIMITATS

Escrit del Mestre Millet amb ocasió
de l'homenatge de l'Associació
de Música de Vic - 1926

Mossèn Romeu

Heusaquí una música, la d'aquest home, que té tota la humiliat i saboria, la sinceritat i senzillesa de la neta devoció tradicional catalana. Heusaquí una música que no crida i esparvera sinó que va quietament endins cap a l'esperit com una flaire de violetes boscanes, barrejada amb la olor música del encens del temple. Heusaquí una música personal i de raça al mateix temps, una música popular i plena de distinció, un alè espiritual del nostre poble que l'artista cristià ha estil·litzat amb la seva natura de sensibilitat exquisida. Una candor s'en desprèn tota honesta i recollida, una seriositat de puresa d'infant, una innocència tota entenimentada, una fè sencera i pura com d'una pàgesa de muntanya.

L'art de Mossèn Romeu és un dó que Déu ha fet a Catalunya, un dó imponderable en els temps que som de desbordament de males coses, d'enteneniments ensuperbils, de concupiscències desbordades, de neguiteigs estètics desorientats, de trist assecament espiritual dels homes.

L'art religiós s'en ressent d'aquest estat de la humanitat moderna. Sobretot la música religiosa, que ha d'ésser l'expressió més trascendent de l'ànima, es ressent del contagi, del neguit, del desequilibri moral de l'època i no troba aquella expressió que flameja de l'emoció interna que s'encomana als oients i els porta a l'adoració i al goig de lo etern. Es té molta consciència del que ha d'ésser la música en el temple; s'estudien els models sublims que'ns han deixat els temps preterits, però no's troba la forma viva de la modalitat nova. En el ver cant litúrgic no ha sortit encara l'obra que fassi aixecar els ulls al Cel donant gràcies del present tan esperat. El mateix passa en el cant més humil que anomenem popular religiós. Que'l poble canti en l'església és el clam continuu de Sants Pares i prelats i el poble canta més o menys en els temples, però el ver cant popular religiós no pren en general una forma adequada, escaient i sincera.

Ja sabem que'l poble té per alimentar-se l'inefable cant gregorià que té'l dó de l'universalitat i per lo tant el d'acomodar-se a totes les races, però l'Església no priva i estima l'expressió íntima i escaient a cada poble, com permet i mana el llenguatge matern en les devocions íntimes dels individus, malgrat esser el llai el llenguatge oficial de l'Església.

Doncs a Catalunya havem tingut la sort de que aquest cant religiós del poble hagi fruitat d'una manera escaient i nostrada com en cap més país del món cristià; i aquest nostre cant religiós pel poble ha prè la seva forma més típica, més intensa i escaient al temperament de raça amb la personalitat sin-

gular de Mossèn Romeu. La seva obra és la cançó religiosa catalana. És, com els cànics, motets, himnes, misses o cors, sempre és la cançó la que floreix ingènua i devota, sòbria amb aquell posat i fesomia tan del nostre esperit com de la nostra vestidura carnal. Un posat femení, potser, com la de mare i germaneta estimada, com el graciós i digne de l'esposa aimada. Posat femení i piadós a l'hora, expressió reflexe de la pietat dolça i digna de la dona catalana. No és la dona una canal misericordiosa de Deu per a ajudar a servir la fè als homes?

L'art de Mossèn Romeu és simple, doncs. I per això és veritable. És de raça i per això és sincer. No diu res més que'l que sent i per això té eficàcia i guanya els cors; per això és també personal.

Les deus d'aquest art són fonts pures de Déu i de natura. La seva cançó és filla de la cançó de Déu i de la cançó del poble. De la cançó de Déu, del cant gregorià, en pren l'austeritat i cert recolliment de ritme i moviment; de la del poble, que com a cristià son cant no és pas tan lluny de la cantil·la divina, en serva cadences amoroses i escaldants. I encara això ho vesteix amb una gran dignitat i a voltes amb subtilesa, i mou les veus internes de l'harmonia amb una certa llibertat primitiva, i amb certa aspror elegant de heren ric de muntanya. No, no descuida cap detall el nostre místic cantaire, perquè la sensibilitat és fina i té una animeta ben seva i diligent que flameja.

Ja en poden estar ben colfois els ciutadans de Vich, de tenir un capellà com Mossèn Romeu, aquest digne sacerdot inspirat que sent l'art com a bon servidor de l'Altíssim. També n'està tot Catalunya artística, tenint-lo com un dels caps de brot d'entre sos músics; i tot el nostre poble cristià que amb sos cants aprèn d'estimar a Déu tot servant el sentiment íntim de raça. I nosaltres de l'Orfeó Català, avui cantem com mai plens d'alegria per poguer ajudar amb nostres cants els vostres desitjos d'honorar a l'estimat i admirat músic, amic de l'ànima, Mossèn Romeu.

LUIS MILLET.

Als Gegants de Vich

Perdoneu ¡Alteses! si tinch l'atreuiment d'adreçarvos un memorial en el mes rigorós sentit de la paraula, escandalisat com estich de les tocadés *a duo* de flaviols, ab les quals fan ja masses anys que se us passejan pels nostres carrers y places els dies de Festa Major.

¿Ahont s'es vist aixó de fervos ballar al só d'*americanes* y altres nyinyeries per l'estil propies tan sols de gent que may arribará a la vostra alçada? Que no ho veyeu que ni la vostra dignitat ni els vostres moviments no hi diuen ab aquestes tocadés tan lleugeres y ramplones? Es potser que cap a vostres velleses us heu fet il·lusions de la vostra agilitat? Que no hi penseu que sou de fusta?...

¡Que s'ha fet temps, bon Deu! Quan jo era petit... Encara'm sembla que'l veig aquell flaviolaire escardalench, ja vellet y tot endiumenjat ab trajo de vellut, espardenya de beta negra y barratina vermella; ab el tamborí sota l'aixella y sóna que sóna! ab una devoció que ni es mirava

Original
publicat en cat programa
de festa major.

may a ningú! Encara'm sembla que la sento aque-
lla tonada que de tan ignocenta feya plorar els
ulls, y que prou era ben be *la vostra*, perquè era
sempre la mateixa! Vull dir aquella que fa aixís,
sabeu?...

No digueu que aixó no sigui tota una tonada
de *Gegant!* Mireusela com vulgueu que sempre
la trobareu escayguda. M'hi jugaria que te mes
anys que vosaltres y encara es fresca y regalada
com les montanyes del Canigó.

Sabeu perquè'm recorda tan aquesta tonada?
Donchs perquè cada any quan sentia aquell pa-
rell de flaviols, que molts cops desafinen perquè
ni saben per quin tò toquen, jo'm tapava les ore-
lles y per dintre meu m'anava xiulant *la vostra*.
Podeu ben creure que si algún any no m'en ha-
gués recordat ni us hauria mirat la cara; perquè
sense aquesta tonada, per mi no ho seriau pas
Els Gegants de Vich.

LLUÍS ROMEU, PBRE.

La Vetllada dels Lluisos

Encara s'havien d'encendre els llums, perquè l'electricitat, que sempre arriba tardana, massa tardana els diumenges, no havia vingut de les altures de Querolps, y la gent ja s'aglomerava per la porta d'entrada y alguns altres departaments immediats al saló-teatre de la *Juventut Catòlica*. Y quan fou hora de comensar, plé tot de gom a gom, ja molta gent se n'havia de tornar ab la targeta de convit a les mans, y ab un goig sens alegria. Els que hi pogueren penetrar tampoch la pogueren tenir complerta l'alegria; perquè l'insuficiencia del local pel nombre de convidats, la poca aprensió—diguemho aixís—de molts y de moltes y la tenacitat de alguns en fer passar el clau per la cabota, volguent disfrutar del espectacle a totes passades, donaren lloch a incidents sempre desagradables com ne podían donar fins y tot a desgracies. Mes, prescindint d'aixó, la Vetllada fou notable y ben digna de la festa que's tractava de commemorar. No's pogueren apreciar ni les armonies de les primeres cançons ni la lectura de les primeres composicions literaries; solament quan arribá l'enjogaçada peça del mestre valenciá Comes, *Les Campanes de Nadal*, s'imposá un silenci dominador que ja va sostenirse fins al últim solament interrom-

29 de Janer de 1908.

Article de Claret Montanyes -
publicat el 29 de Janer de 1908.

put pels aplaudiments del atapahidíssim concurs. Y aleshores, després d'un discurs valent del jove D. Manel Orriols, vingué el punt culminant de la sessió, lo que tothom esperava: l'*Adveniat regnum tuum*, aquella peça literaria-musical, composta ja fan mes de tretze anys per dos jóvens seminaristes, que avuy ja son sacerdots distingits, d'una reputació sòlida y ben afanyada. Sobre inspirada lletra del Dr. D. Joseph M.ª Baranera va escriure son company, Mossén Lluís Romeu, una vestimenta musical d'una ingenuïtat y frescor que totduna agrada y captiva. Y els noys, petits cantors ben formats en la *Schola puerorum*, habillats ab els seus trajos de àngels, sapigueren dir aquelles notes tant finament, ab una educació musical tant remarcable, que la concurrència ho anava seguint tot ab verdadera delectació, ab devoció podríam dir, perquè'n fan principalment les últimes frases tretes de la Liturgia y admirablement combinades ab un chor invisible que completava l'impressió, ensemps artística y religiosa.

Per seguir més bé el fil de la composició a tothom, al entrar, s'anavan donant exemplars dels fragments del *Oratori* que s'executava. Tothom hi estava ab manifesta complacència y de bona gana s'hauria pres la repetició d'alguna de ses parts més interessants; mes va tenirse la bona idea de no repetir cap composició musical, que ab el conjunt que n'hi havia y l'esforç que reclama una execució, si ha de surtir arrodonida, s'haurían cançat excessivament els cantors.

El discurs del comte de Sta. Maria de Poinés, qui venia en representació de la Congregació Mariana de Barcelona, durá una mitja hora, estenentse en grans elogis del nostre Prelat, retrayent ab molt acert la carta que aquest enviá al Congrés Mariá, reunit a Barcelona ara fan quatre anys, y donant després algunes lliçons d'acció social que convindria fossen oportunament aprofitades. Les *Montanyes regalades* y el *Desembre congelat* alçaren tempestats d'aplaudiments, y els mereix tots, y ben merescuts, la *Schola Cantorum* que ja's pot dir que ha assolert l'altura de un veritable Orfeó, d'una institució musical que fa honor a nostra Ciutat y pot presentarse hontsevulla. Aquesta es l'impressió general dels concurrents a la Vetllada y nosaltres la consignam ab gust per elogi dels treballs fins ara realitzats y estimul dels majors y mellors que se'n poden esperar encara.

Presidí el Sr. Bisbe, qui tenia a son costat el Sr. Alcalde y Sr. Vicari General.

Dirigi l'*Oratori* y tocá el piano Mossén Romeu; l'armonium el tocá Mossén Guiteras, y Mossén Miquel Rovira dirigí el chor de noys invisible.

Mossen Lluís Romeu, el compositor
de la popular missa de la Mare de
Déu de Núria, ha pres possessió del
benifet, amb càrrec d'organista, de la
Catedral de Vich, de la qual fins
ara n'havia estat el mestre de Ca-
pella. Han estat testimonis de l'acte
mossèn Pere Bofill, parent del nou
organista, i don Salvador Pau, be-
neficiat d'Alcira, on resideix una co-
sina de mossèn Romeu, religiosa de
Sant Vicens de Paul.

Publicat a la Ven de Catalunya
19 de Maig de 1920.

Articles, resenyes i al·lusions
a M. Lluís Gomen
estampades en la

"Revista Musical Catalana."

	pag.	any.
Resenya de l'estrena de la Cançó de Nadal	113	1906
" del Festival artístic de la
Lliga. E. de Montserrat Vic.	108	1907
Original sobre "El segon congrés de Música Sag.	237	1908
Article de Lluís Millet sobre
"Mr. Lluís Gomen i la Missa d'En Balmaes"	253	1910
Resenya de l'expansió de l'O.C. a Vic	254	1910
" de les festes de Setmana Santa a Vic	151	1911
Original sobre Concursos populars d'Esglésies:		
67, 104, 240 (1915) i 144 (1916)		
" : Discursos llegits en la cinquena Festa
de la Música Catalana	77	1920
Article de E. Ribé Martí sobre la "Música
del Poble de Mr. Gomen"	144	1921
Discursos llegits en l'homenatge a Mr. Gomen	171-3	1922
Article de Lluís Millet "a propòsit d'un
homenatge"	173	1922

(segueix)

- Presença de l'extrema a la rebellona de
la Missa del Poner 12 - 1923
- 11 de l'excursió de l'O.C. a Vic
amb motiu de l'homenatge de
l'Associació de M. de Vic 145 - 1926
- Article de Lluís Millet sobre "Nova
Música Catalana. Els Cantos
S'roniscous de Mn. Lluís
Pomen. 265 - 1928
- Original sobre "El vint-i-cinquè ani-
versari del "Motu Proprio" sobre
Música sagrada 429 - 1928
- Presença de l'excursió de la Missa
del Poner a Roma 279 - 1928.

Bibliografia

Lluís Romeu, prevere. Pregària a Jesús crucificat. A una veu i acompanyament.
Pare Nostre. Text sencer de l'oració dominical. A una veu per a chor popular.

Publicat el
22 de Setembre 1923
a la Veu de Catalunya

Pàg. 5. — Dis

LA VE

Senyor meu, Jesucrist. Chor popular amb acompanyament d'orgue.

Déu Vos Salve, Reina i Mare. Chor popular amb acompanyament d'orgue.

Trisagi a la S. S. Trinitat. A dues veus, alternant amb chor popular i amb acompanyament d'harmonium.
Foment de Pietat Catalana.

Llegides i rellegides les noves produccions de mossèn Lluís Romeu que acabem d'assenyalar, no sabriem, en veritat, «quina escollir». I les escollim «totes», ja que en quiscuna d'elles hi brillen amb tota puresa, amb innegable claretat, les qualitats ja conegudes que avaloren les creacions tothora personals i sentidíssims del talentós mestre de capella de la Catedral de Vich.

Mossèn Lluís Romeu ocupa un lloc ben seu en el món, avui certament ufanós, de la música religiosa. Els ulls fets (o més ben dit l'esperit!) en el vell cant gregorià i en la cançó popular nostrada, el bon mestre no es pot «perdre», no pot ni divagar. Ha trobat el bon camí, i no l'abandona. I el que en algun altre mestre esdevindria una «parti pris» que prestament podria esdevenir una senzilla «fórmula», apareix en ell font delitosa d'art bellíssim, i fecundíssim.

Mossèn Romeu és certament un convençut, bé ho sabem prou. Però el seu «credo», sobre el què ha d'ésser la música religiosa, és ja tan pregon, tan absolut, que ha passat a ésser cosa seva, cosa pròpia.

Si afegim ara a la qualitat que acabem de recordar, una delicadesa, una puresa de l'esperit que enamoren; una sinceritat (anàvem a escriure ingenuïtat, prenent el mot en el seu més bell i més alt sentit!) que no l'abandona mai; una humilitat encisadora; una pietat senzilla, natural, profunda; un sentiment harmònic absolutament personal; tindrem, sens dubte, una idea bastant completa de la personalitat musical de mossèn Lluís Romeu.

Foment de Pietat Catalana ha estat encertadíssim en publicar aquestes pàgines sentides, amarades de pur sentiment cristià, que amb tanta eficàcia poden reemplaçar les obres impures (i carrinclones!), que dissortadament són encara, més d'un cop, emprades! Per la nostra part, les assenyalam amb gust. I ho repetim, després d'haver-les llegides i rellegides... les escollim totes. Totes apareixen igualment belles i semblantment pures i escaients.

Una meravella

L'Associació «Catalunya»

PREMIOS ORDINARIOS

I. Flor Natural. — Premi d'honor i de cortesia ofert per l'entitat organitzadora, el qual s'atorgarà a una poesia de tema amoral.

II. Enganyada. — Oferta pel Consell Directiu de l'entitat, que s'atorgarà a la millor poesia d'historia, nus o costums de la nostra terra.

III. Viola. — Premi dels reverends senyors rectors de les parròquies del districte (per ordre alfabètic), Angels, Bethlem, Carac, Sant Agustí, Sant Josep i Sant Pau, a una poesia que canti la Ec.

PREMIOS EXTRAORDINARIOS

IV. Del marqués d'Alfella, ballie de la ciutat, a una poesia de tema lliure.

V. Del llicenci d'Alcalde del districte, En Josep Vilasaca, a una poesia de tema lliure.

VI. D'En Joan Valls i Puig, president de la Diputació de Barcelona, a una poesia de tema lliure.

VII. Del diputat de la Mancomunitat de Catalunya, En Josep Carabon, a una composició poètica de tema lliure.

VIII. De l'ex-diputat de la Mancomunitat i president de l'Associació, En Santiago Andreu i Barber, a una poesia de tema lliure.

IX. De N'Enric Maynès, primer tinent d'alcalde de la ciutat, a una composició de tema lliure.

X. Premi de N'Edward Segura i Morató, ex-regidor pel districte, a una poesia de tema lliure.

XI. D'En Josep M. Morera, a una poesia de tema lliure.

XII. D'En Pere Vilasaca, a una poesia de tema lliure.

XIII. D'En Rafael Ferrer, a una poesia de tema lliure.

XIV. D'En Joan Estragués, a una poesia de tema lliure.

XV. D'En Josep M. Masó, a una composició poètica sobre un fet tradicional normble del districte V.

XVI. D'En Josep Muntadas, a una composició en vers o prosa de tema lliure.

XVII. De la Secció Feminal de la nostra Associació, a una composició poètica en elegiac de la dona catalana.

XVIII. D'En Josep Llorens, a una poesia de tema lliure.

XIX. De la joventut Pau Claris, a una composició poètica lloant un fet històric del temps de Claris i Lluís.

XX. D'En Ramon Roselló i Ràfols, a una poesia en llengua del poble de Sant Pere de Premià.

XI. D'En Josep Vebinat, que es concedirà a una poesia festiva de bona mena.

XII. Premi de N'Enric Gil, a un treball poètic en elegiac de la Terribla Catalana i Teatre Català.

CONDICIONS

1. Totes les composicions hauran d'esser rigorosament originals i inédites i escrites amb lletra clara i intel·ligible.

2. Les composicions s'entregaran a nom del secretari de la Comissió organitzadora, En Lluís Bracoms, al domicili de l'entitat (carter Nou de la Rambla, 10, Barcelona), per tot el dia 31 del proper mes d'octubre, acompanyades d'un plec clos que contingui el nom de l'autor i porti escrit al damunt el títol i tema de la composició.

3. Serà anul·lat el premi de tot treball que en obtingui el plec contingui pseudònim, anagrama o altra la tarta en blanc.

4. L'entitat es reserva per un any el dret de propietat dels treballs premiats.

5. Els autors premiats que no assistiran a la Festa ni deleguin, es consideraran que renuncien el premi.

6. El dia de celebració de la Festa es farà públic en emetre el veredict.

Jurat qualificador: En Josep M. Morera i Grau, president; En Ramon Torres Roselló, N'Alexandre Puig i En Ramon Torres Roselló.

Bibliografia

Lluís Romeu, prevere. Pregària a Jesé crucificat. A una veu i acompanyament.

Pare Nostre. Text sencer de l'oració dominical. A una veu per a chor popular.

Publicat el
22 de Setembre 1923
a la Veu de Catalunya

Original
publicat en
"Revista eclesiastica"

Barcelona - Novembre - 1912

El canto gregoriano, supremo modelo de la música religiosa

Cuando al corazón humano le domina algún sentimiento, se complace en producir y ordenar los sonidos de su voz sin más norte ni guía que su propia inspiración, movida por la fuerza de sus afectos; tararea, canta, hace música, tan rudimentaria como se quiera, pero al fin música natural, que, por lo mismo, es la esencia de la música de todos los tiempos.

La música no fuera más que esto, si el hombre no hubiese aplicado su entendimiento al desarrollo de este embrión de la música, creando el *arte* de los sonidos por desdoblamiento de la música natural, sentando multitud de leyes y sistemas, los cuales en tanto serán más perfectos, en cuanto sean más directamente nacidos de la música natural, y conserven más enteros los gérmenes de la vida que le comunicó su madre. El entendimiento humano, al trabajar en el desarrollo del arte, ha experimentado el flujo y reflujo de los tiempos, y en su virtud, ha experimentado se ha apartado más ó menos de aquel principio nacido de la misma naturaleza, llegando en algunas épocas al extremo de deducir sus lucubraciones de principios casi espúreos y aun falsos. En nuestros días, por ejemplo, vemos que llegó á falsificarse en tal grado la idea del compás, que al querer la música moderna saltar esa valla que le coarta en sus movimientos é intentar felizmente deshacerse de las trabas del *ritmo medido*, acude al cambio continuo de compás, para acercarse así al *ritmo libre*, verdadero y legítimo regulador del *orden en el movimiento*.

Si cada uno de los diversos sistemas musicales que se han sucedido ha aportado su grano de arena al edificio del desarrollo del arte en general por desdoblamiento de la música natural, y no todos han acertado siempre en todo; precisemos más la cuestión, y veamos cuál de todos ellos ha realizado con más éxito el ideal de la música religiosa. Nosotros en esto damos, ante todo, la preferencia al canto gregoriano.

Así lo afirma también Su Santidad Pío X en el tan celebrado *Motu Proprio*: «El canto gregoriano es el canto propio de la Iglesia romana, el único que la Iglesia heredó de los antiguos Padres, el que ha custodiado celosamente durante el curso de los siglos en sus códices litúrgicos, y el que en algunas partes de la liturgia prescribe exclusivamente». ¿Es que el canto gregoriano ha merecido tal preeminencia simplemente porque se inspiraba en asuntos esencialmente religiosos? ¿Bastará que una obra de arte, una composición musical esté inspirada en los más puros afectos para que pueda decirse religiosa? No, por cierto. Es necesario que para

El Cant del poble

Es per un be social, per patriotisme, per dignitat d'hommes, i per lo que es més que tot això, perquè tot ho compendia i tot ho traspassa, per dever de cristians, que'ns havem de proposar fer renéixer i aixecar el cant verament popular religiós; aixís el poble, trobant-hi son propi esperit, s'enfortirà en la fe fugint, al meteix temps, de la grolleria del art vulgar, fill de la sensualitat moderna.

Totes les heretgies s'han agafat amb el cant del poble pera guanyar al poble; la Iglesia ha contestat amb el meteix procediment, servint als pobles les veritats eternes, amb la senzillesa de llur propi llenguatge i de llur propia tonada. En la disbauxa dels temps moderns, la heretgia dels sentits encén la sang del poble en el pecat, fent-li entrar per les orelles fins al cor els cants verinosos de la Venus de café concert i les grolleries del *género chico*.

Com sempre, el Suprem Pastor del catolicisme ja ha contestat reomnant el cant del poble a la Iglesia. Es la repetició del fet històric esmentat a la presentació de cada heretgia.

Estudiem, doncs, en què consisteix el ver cant popular religiós; lo que ha sigut en nostra tradició i es encara, perquè'ns fassi estimar-lo en lo que val, i ens serveixi d'exemple i de model en l'obra de restitució que les necessitats de la Iglesia reclamen avui i el gran Pius X manà amb clams de pare amorós en el cèlebre *Motu Proprio* sobre la música sagrada.

Lluís MILLET

Director del «Ortó Català»

De la Junta Organitzadora del Congrés

Barcelona.

exteriorizar los afectos haga uso de formas en consonancia con los mismos, ó de aquellos medios que, aunque rigurosamente hablando, son en sí neutros, la práctica, por lo menos, los ha consagrado como aptos para expresar tales afectos. ¿Qué diríamos de una plegaria á la Virgen escrita en movimiento de vals?

Varios son los medios ó elementos que contribuyen al expresivismo musical. Sabido es que la simple ejecución de una composición cualquiera, la manera de decirlo, puede avalorarla si está en consonancia con la inspiración general de la obra, como irremisiblemente la echará á perder si responde á un sentido opuesto.

Un mismo acento melódico, se ejecuta de manera muy distinta en una composición religiosa que en una obra teatral.

También los timbres de los sonidos son medios conductivos del expresivismo. No nos excitan los mismos afectos los sonidos del metal, de la cuerda ó del órgano. Yo no quiero saber si esta diversa excitación de afectos es cosa intrínseca al timbre de los sonidos; me basta poder constatarla, aunque su existencia sea debida á un puro convencionalismo. ¿A quién se ocurrirá usar del órgano para acompañar una escena de fogsidad pasional? ¿no es verdad que servirá mucho mejor la cuerda?

Pero dejemos estos dos medios de expresión que, aunque podrían darnos alguna pauta para distinguir la música religiosa de la profana, no sobrepujan á otros dos más intrínsecos en toda música, como son el *movimiento* y la *tonalidad*. Fijémonos en ellos, y deduzcamos de este estudio, el fundamento donde radica la superioridad del canto gregoriano como expresión del sentimiento religioso, y la causa por la cual es y será siempre supremo modelo de música sagrada.

* * *

No puede darse una sucesión de sonidos, por rudimentaria que sea, por inconsciente, si así puedo decirlo, que no esté informada por estos dos elementos. El sistema más antiguo en cuanto al movimiento es el *ritmo*, que los antiguos definían *el orden en el movimiento*; y este orden está tomado de la naturaleza; es el movimiento natural, como la respiración y el andar, aplicado á la música.

Este orden, el ritmo, es el que vivifica el movimiento en el canto gregoriano. Por esto dijo sabiamente el Ilmo. Prelado de Vich, Dr. Torras y Bages, que el principio regulador del canto gregoriano es el RITMO ETERNO (1).

Este ritmo natural se llama ritmo libre, para distinguirlo del ritmo medido ó fijo. El compás no es, ó mejor, no debiera ser más que un puro ins-

(1) B. O. E. n.º 1.375.

mento pa... medir la duración de las notas, á fin de que, con su ayuda, u. a parte de... junto no se apresure más que la otra; así como el pentágono es el instrumento de que nos servimos para distinguir las notas entre sí. Pero el compás, al precisar la duración de cada nota no puede dejar de medir el tiempo, y, como es natural, al medir el tiempo se establece un ritmo; y si el compás reproduce el mismo número de tiempos, el ritmo resulta uniforme; por esto se llama ritmo medido. Cuando este ritmo sujeta los acentos naturales de la música á los acentos de su paso, desaparece el ritmo libre, el orden natural del movimiento, quedando entonces la música informada por el compás y produciéndose la cuadratura que ha dado el ser á la música bailable del siglo pasado, y, en general, á toda la música conocida por género italiano.

He aquí porque este género teatral, que tan en boga estuvo en Italia durante el siglo pasado, ofrece por su misma naturaleza la máxima oposición con la música litúrgica, según dice el *Motu Proprio*; porque su movimiento está informado por el compás ó ritmo medido, muy al contrario de lo que sucede con la clásica polifonía, en la cual, como en el canto gregoriano, el ritmo está informado por el movimiento natural, y el compás queda reducido á su oficio propio, midiendo el tiempo, sí, pero no ordenando el movimiento.

Preguntamos ahora. ¿Puede ser religiosa la música informada por el ritmo medido? Más claro. ¿El ritmo medido, por ser tal, es profano? ¿No puede bailarse con el ritmo libre?

Claro está que la música que usaba David para sus danzas no estaría informada por el compás, tomada esta palabra en el sentido que se le dió estos últimos tiempos, aun consideramos muy probable que, á no tardar, se conciba la misma música profana, no decimos la bailable, con ritmo libre, porque éste es natural y el medido no lo es; sin embargo, no puede negarse que en nuestros días se baila á compás, y que cuando el compositor intenta usar en la danza música informada por el ritmo libre, perturba á los danzantes con el dualismo del ritmo y el compás.

No es menos cierto que hoy día no se danza en la Iglesia, y este hecho bien puede significar que se tiene la danza por cosa profana, si no por natural, á lo menos por convencionalismo. Todo esto nos confirma en la idea de que la música medida, por la naturaleza de su movimiento no es la más á propósito para excitar sentimientos religiosos expresados en la liturgia, y que, por lo tanto, la música religiosa no debe estar informada por el compás, sino por el ritmo. Si esta cualidad la posee en grado eminente el canto gregoriano por razón de su ritmo libre, por la naturaleza de su movimiento, es en esto modelo supremo de la música religiosa. Pero también lo es por razón de su tonalidad.

A la manera que á un cometa acompaña su cabellera y su cola, así los sonidos de una melodía cualquiera establecen una atmósfera más ó menos colorada, según las relaciones tonales que entre ellos existen. Este ambiente armónico es lo que entendemos por *tonalidad*.

También la tonalidad tiene sus dos polos opuestos: *diatonismo* y *chromatismo*, basado el primero en la escala natural, y en la de semitonos el segundo. En general, puede decirse que el diatonismo informa la música natural y la popular, concebida sin prejuicios de escuela; y es lógico que así sea, pues por algo se dice que el diatonismo está fundado en la escala natural. No obstante, aunque no concedamos carta de naturaleza al cromatismo, no por eso vamos á condenarle como sistema musical; pues así como hemos dicho al tratar del compás que éste, á no tardar, dejaría de informar la música, aun la profana, para dar lugar al ritmo libre, decimos también que el cromatismo es una verdadera golosina á la que no renunciará la música profana, porque si no es natural, en el sentido en que venimos usando esta palabra, tal vez tampoco sea *contra naturam*.

¿V qué diremos de su expresión? Desde luego que el cromatismo no ha nacido en la Iglesia, ni para la Iglesia. Dice el P. Mocquereau, O. S. B.: «La música moderna puede hacerse eco de pasiones violentas y groseras, y hasta hacerlas nacer; la gregoriana nunca se prestará á semejantes abusos: es siempre casta, sana, sosegada, sin influencia en el sistema nervioso». Esta virtud germinativa de violentas y groseras pasiones, que puede tener la música moderna, necesariamente ha de radicar en algo muy intrínseco á la música, no puede ser efecto de los medios de expresión externos. Una misa de Palestrina ejecutada malísimamente, aun en el supuesto de ejecutarla con instrumentos, en lugar de voces, á buen seguro que excitaría la risa, pero no pasiones violentas; los medios externos pueden avalorar ó desbaratar el fin que se propone la música, pero el fin mismo, la virtud de excitar el efecto tal ó cual, sin duda que nace de los elementos informativos, del *movimiento*, ó *ritmo* y de la *tonalidad*.

¿Será atrevida la suposición de que la influencia de la música en el sistema nervioso nace principalmente de la tonalidad, y que el cromatismo es el sistema más á propósito para la excitación de pasiones violentas? Así lo indica el autor citado cuando, refiriéndose al canto gregoriano, dice: «Hay algo angélico en la inflexibilidad misma de su gama al no admitir alteración alguna».

Además, la práctica de los grandes maestros modernos viene á confirmar este aserto. Bastará citar el ejemplo del gran coloso de la música, Wagner, el cual, dejándose llevar del impulso vigoroso de su genio, al describir escenas inspiradas en sentimientos religiosos, como en la escena de la consagración en el Parsifal, usa del diatonismo, si no de una manera absoluta, por lo menos con una relatividad manifiesta.

No se vaya á creer que, al proclamar el canto gregoriano supremo modelo de la música religiosa por razón de su ritmo y su tonalidad, pretendemos excluir en absoluto toda frase acompañada, así como toda alteración cromática, no; en esto debemos y queremos ajustarnos en un todo á las sabias enseñanzas contenidas en el *Motu Proprio*, ya que nuestro intento no ha sido otro que comentar ligeramente la pontificia *regula arua*, que dice: «Una composición religiosa será más sagrada y litúrgica cuanto más se acerque en aire, inspiración y sabor á la melodía gregoriana, y será tanto menos digna del templo cuanto diste más de este modelo soberano».

No sabemos dejar la pluma sin decir cuatro palabras sobre una objeción. En efecto: podría parecer que el emplear tan solo el ritmo libre en el movimiento y el diatonicismo en la tonalidad es caminar hacia atrás, para volver simplemente á la polifonía del siglo XVI; ó que, por lo menos, las consecuencias apuntadas son trabas para la marcha progresiva del arte.—No lo creemos así. Se trata de buscar la verdadera y recta situación en que debe colocarse el compositor de música religiosa, señalando, al mismo tiempo, los sólidos fundamentos en que ha de descansar su edificio, que, por cierto, con esta base podrá levantarlo alto, soberbio, original y gracioso con todos los adelantos modernos que no contradigan los principios de la estética litúrgica.

Hay que volver al canto gregoriano y al siglo XVI en cuanto á la base y fundamento de la música religiosa; mas no es necesario ni lógico que sea también en cuanto á todos sus procedimientos. El cromatismo de hoy y el del siglo pasado descansan sobre la misma base, es idéntica su raíz; y sin embargo, sus procedimientos de construcción han cambiado completamente, sin necesidad de alterar su esencia. ¿Por qué, pues, no se hace lo mismo con el diatonicismo? No se ha hecho porque su resurrección es casi de nuestros días; pero no dudamos que esto se hará cuando los compositores de música religiosa, identificándose con el canto gregoriano, y dejando en cierta manera la imitación servil de los polifonistas antiguos, en cuanto á la construcción, se sentirán con ánimo para levantar sobre aquellas bases rítmicas y modales el edificio de la *música religiosa moderna*. Este será el verdadero y firme progreso del arte musical religioso en nuestros días.

LUIS ROMERU, Pbro.

Maestro de Capilla de la Catedral
Vicepresidente segundo de la 2.ª Sección

Vich.

I lettori prendano nota!
R.
Romeu, Presb. A. — *Missa ad chorum unius
vocis, vel duos alternantes, organo comitante
ad libitum.*

Barcelona. Iberia musical. Prezzo: Partitura e parti, Pese-
tas 3. — Parti di canto, cad. Pesetas 0,30.

«La messa ha per sotto titolo: *Messa di stile
gregoriano-popolare*; e la dedica: *A la mare
de Deu de Nùria.*

Effettivamente essa è composta sul tema
di una lode popolare del celebre santuario
catalano, la quale, bella anche melodicamente,
cammina con una varietà di ritmo molto
somigliante a quella del canto gregoriano.

Ha il dolcissimo sapore della devozione
tenera del popolo, ed in bocca alle voci delle
congregazioni giovanili essa deve essere di
effetto commovente.

In Catalogna è già diventata popolarissima.

R.

publicat en la revista
"S. Cecilia"
Torino - Dicembre - 1926

Publicat a "Gazeta Montanese"

13 de Novembre - 1902

yém que s'lagi lograt res mes, perque no es gran reforma el cambiar les solfes d'algunes cançons, si en l'execució no hi brillan les característiques del cant gregorià.

De bell non s'es intentada la reforma, però d'una manera brusca, y ab algunes anomalies que no fan pas presumir cap bon resultat, perque demostran que per ara encara tothom treballa a les palpentes.

Els residents son segurament els que mes van a les fosques. No tenen altre recurs que endevinar lo que han de fer per lo que sentin fer als xantres, ja que ningú s'haurà cuydat de donarlos la més petita noció del ritme, ni tant sols ferlos notar els defectes prosòdichs en que pugan incorre; se'ls exigeix el salmeig y que *no s'abaixin*, com si la deguda pronunciació no estigués per sobre de tota cantarella y afinació. No tenen més reney que callar, y bé es una altra anomalia que callant, no més, pugan aprendre de cantar.

També es graciosa la precipitació ab que s'ha implantat la reforma. Que faltan solfes gregorianes per els hymnes de les Hores? Ja servirà el de Completes. Que les respostes de la Missa tenen de cantarse sempre ab notació gregoriana, fins quan canta la Capella? Donchs aixís se fa, com el dia de Tots Sants; però com que les veus de la Capella, y'ls residents callaren, quedant els xantres sols y com l'orga acompanyava fort, el públich se cregué que'ls músichs s'havían descuydat.

Que l'orga no serveix per acompanyar filigranes, perque segons dinen els inteligents, es massa cridanera, y com no té espressió no pot fondres ab el pensament y execució del cantor? Donchs bé, aixís com avans se cantavan les misses alternades, ara se cantan seguides y ab acompanyament d'orga, y en cambi al Ofertori que l'orga pot tocar sens destorbar a ningú, calla.

Que convé cambiar la Missa que's cantava? Aixó ray, vinga una altra encara que surti desigual per falta d'assaig: la qüestió es presentar la reforma tota sencera ab dos dñes.

Vegis, donchs, si tenim rahó de dir que tothom vá a les palpentes; y, si afegim que aquesta reforma es fruyt d'una *filípica* tindrem per consecuencia que no poden esperar-se'n grans resultats.

Y consti que no volem culpar particularment a ningú, perque creyem que de culpa n'hi há per tothom, però sí qu'es necessari fer llum; del contrari els gregorianistes acabarán la corretja y ens quedarem allá ahont eram. Y Mossén Rué encara podrà tornarhi.

Desde un principi se parlá de fer venir al gún Mestre entés y de prestigi per comensar y encarrilar la reforma, mes, fins ara no ha vingut. Nosaltres creyém que aixó fora lo mellor, però si els nostres músichs s'han cansat d'esperar y creuen que poden embestir la reforma, pensin que's tracta d'un treball de conjunt per el qual no basta de cap manera l'estudi individual. Sería en tot cas necessari posar a contribució els coneixements que quiscun posseesca, treballar junts y estudiar junts.

Unicament aixís podrà ferse llum y al plantejar la reforma, la tindrán ben sospesada y experimentarán que poch a poch es com se va lluny, y no depressa y a les palpentes.—X.

CARTES A UN AMICH

DE MONTANYA

L'altre dia vaig adreçar-te quatre mots sobre l'Encíclica de Pio X. La materia es tant interessant que no'm se estar d'insistirhi y'm

LLUM! LLUM! (*)

Desde'l célebre *Motu proprio* de nostre Santíssim Pare Pio X sobre Música religiosa, que ja s'ha intentat per tres o quatre vegades introduir a la Catedral el cant gregorià, mes els resultats han estat sempre ben migradets. No'n veyém mes que un de resultat positiu, y es que'ls xantres, ab son estudi individual han lograt que, quan cantan sols, fan de bon sentir. Fora d'aixó no cre-

(*) Compostes ja aquestes ratlles m'han arribat remors de que'ls *professionals* de nostra Seu tractavan de fer estudis colectius per emprendre definitivament la reforma. Ho aplaudiriam de veres.—N. del A.

REVISTA DE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Plassa del Peix, 4.

Ab motiu del Homenatge

al Mestre Millet

Farà cosa de uns quinze anys quant l'Orfeó Català tenta son hostiatge en aquell antic casal de la plaça de Sant Just, un vespre mentre estaven assalant vaig entrar a la sala tot de puntetes y quasi retenint el respir, no fos cas que'ls distregués.

No recordo quina obra estudiaven, però finch molt present que en Millet, ab els ètichs per sobre, suava de valent, y potser més de engunia que de calor porque la cosa no volia tirar; may li feyen prou bé. Quan no eran els baixos eran els tenors, quan no eran els noys eran les noyes, y tothom se la carregava. Apenes comensavan la frase que ja el mestre cridava més que ells y tot sovint els cantava unes quantes notes ab veu de tenora esquerdada, burlantse talment dels choristes. Aquests, bons jans com sempre, se'l miravan ab una cara tola llarga com demanant clemencia, però res hi valia. La batuta semblava un timbre de corrent continua: no deyen pas quantre compassos que no repiqués, parava el chor, el mestre feya algun reny y... tornemhi, per tornar a parar tot seguit.

Tant va durar aquesta cansó enfadosa, que'ls bons choristes, quan senifan el repich de la batuta, provaven de fer el sort y anaven cantant; per mor d'estalviar una parada. Aquest ardit me feu molta gracia, sobre tot

quan una de les vegades el feyan ab tanta intenció que'l mestre va seguirlos. Es clar que era una enrenyaladura d'infant ben innocentia, però en el fons era una desobediencia que tenia de resultar contraproductent, y aixís fou que en lloch de calmar la nerviositat del mestre l'excità de tal manera que valgué als choristes un reny dels més foris.

La cançó enfadada anava en *crescendo* y evidentment la feyna no's feya. El temporal era amenaçador.

Tot d'una el mestre diu «dos minuts de descans», deixa la batuta y surt de la sala. Passá frech a frech dels cinch o sis qu'estavam allí en qualitat de oyents, però estich segur que n'ins va veure.

Jo vaig pensar «aquest home en porta alguna de cap» y empès per la curiositat surto al seu darrera y me poso a badoquejar ab aquelles fotografies de quadros célebres que guarnian totes les parets, anant de l'un a l'altre com papellona fins que vaig poder observar com el mestre era a la saleta que servia de biblioteca y allí sol y vers se passejava ben depressa amunt y avall.

No havia passat mitx quart que ja el mestre tornà ab els seus y prengué la batuta.

El miracle estava fet. Aquells bons choristes, ab tan poca estona devian aprendre molt be la lliçó porque ja'l mestre no'ls renyá més. Aquelles veus que feya poch li sonavan com forrellachs mal untats, ara li devian semblar violins tocats per angels; no'ls tornà pas a escarnir. La cantada seguia llisa y a grans

frases, y a cada parada les lliçons del mestre brollavan ab una suavitat encantadora. En Millet no era el meteix.

Jo no sé si ma ploma barroera ha sapigut explicar el fet; jo que no sabria pas dir es la impressió fonda, fondíssima que va deixar en mon esperit aquella transició tan ràpida y sobre tot tan radical. De moment va portarme a la memoria alguns concells evangelichs «conèixet a tu meteix», «els humils seràn exaltats», «si vols alçar un gran edifici ans que tot posa bons fonaments», y 'm va semblar que aquell acte heròich que acabava de presentar del home que per aprendre a dominar una multitud comença per saber dominarse a si meteix era com una de les pedres angulars més a propòsit per sostenir un gran edifici.

Avuy tothom admira la magnificencia del edifici aixecat per la humilitat del mestre Millet. No's trovaria pas un bon fill de Catalunya que no tingui en son cor un altar per l'Orfèó Català y pel seu Mestre; per l'agrupació coral més admirada de propis y extranys, y pel català excels que, segons frase justa del mestre Nicolau en son discurs presidencial de la última Festa de la Música Catalana, «es l'home miraculós que no té cap enemic, malgrat l'admiració que inspira».

Poques vegades s'haurà vist un homenatge tan universal com el que va a tributarli l'admiració dels seus amichs ab la magna reunió de tota la seva fillada artística, de tots els Orfeons de Catalunya que's donaràn l'abraçada de germanor, consagrada per la batuta del Mestre.

Valgui donchs, per coral adhesió al home-natge la recordança d'un fet que mostra un petit cayre de la harmònica personalitat del mestre Millet.

Lluís Roweu, Pdre.

De tots els llibres que se'n rebí un exemplar en aquesta Redacció se'n farà una nota bibliogràfica.

CONFERENCIA

donada a «Catalunya Vella» el dia 4 de Mars per D. Jaume Bofill y Matas.

(Continuació.)

Si els seus escrits—ab raríssimes y justificades excepcions—eren en català, en català eren també, habitualment, els seus sermons. Predicava a la Seu, com escau al Bisbe; predicava ab imponderable y severa unció a tots els pobles del Bisbat en cada una de les tres visites pastorals que practicà. Tots els seus diocessans oïren o pogueren oir la seva veu y rebre les seves ensenyances.

Y ara parlem de la seva vida exemplar. Era humíllssim com a home però digne y gelós com a autoritat.

Ab severa afabilitat, tractava per un igual a tothom; ni escàs o desatent ab els pobres ni excessiu o massa condescendent ab els rics o poderejants.

La seva amor a l'indpendencia de l'Església y de la seva jerarquia arribava a una susceptibilitat extrema; no admestia de ningú, per alt o insistent que fós, ingerencies en el govern eclesiàstich del seu Bisbat. Home prudentíssim, si may, no pecà d'idolatria de l'Estat, ni tan solament de regust burocràtich, si era gelós del seus era en cambi escrupolosament respectuós de les altres jurisdiccions y dòcil ab al parer dels tècnichs. Respectava les autoritats, pel principi que encarnen, no per l'home qui l'exerceix y per això feya acatament a les més humils, fins als alcaldes del darrer poble de la seva diòcesi. Ordinariament supeditava el seu parer personal al dels seus assessors o delegats en allò que era de la seva respectiva competencia. Però hont més excelia el seu respecte era enfront de la dignitat sacerdotal, tan poch atesa de vegades, entre la gent del meteix fur. Davant d'un rector, d'un vicari, d'un seminarista ordenat de menors, el Dr. Torras no hi veyia un súbdit o un subaltern, sino un germà en l'orde eclesiàstich, un ministre de Deu. Per això els clergues del seu Bisbat el

Gazeta de Vich

SUSCRIPCIÓ: 2 PESSETES TRIMESTRE
Número SOLT, 10 cèntims.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
C. Ciutat, 4. — Teléfono N.º 183

Una proposta

Quan diumenge al mijidja, esperavam al andén el tramvia que tenia de portarnos la plana major dels prohoms que venian a celebrar la segona Assemblea de germanor dels Orfeons de Catalunya, prou s'endevinava, veyent arreu cares llargues, el contratemps que a tothom aclaparava. Sobre tot, quan, després de les encaixades de rubrica, empenguerem la marxa pel carrer de Verdguer cap a Casa la Ciutat alló, més que una festa de joia semblava un enterro; y no hauria estat gens fora de lloch si al arribar a la casa gran haguessem passat tots a fer acatament al cap de dol ab la frase obligada: *Vos acompanyo en el sentiment*.

Perque'l sentiment que experimentaria el Mestre Millet jo me'l figuro una mica però no'l sabria pas dir. Qui més comprengui tota la seva fé, tot el seu seny, tota la seva bondat de cor y altesa de mires més podrà capir lo que sofriria al veures contrariat en sos ideals portats a la práctica ab fan amor y tanta noblesa.

Y si aquesta contrarietat era per tolhom un sentiment per nosaltres vigatans era una vergonya al considerar que a la nostra ciutat fan estimada del mestre y ahont tantes vegades ab el seu Orfeo Catalá hi havia trobat una acullida fervorosa, ara hi ha trobat una glopada de fel.

Ja sé que de portes en fora tolhom se farà càrrech que no es la Ciutat la que ha impedit la festa però també es veritat que de portes en dintre les males llengues no

s'aturen, y no falta qui suposa vigatana la mà fraidora que ha llençat la pedra y s'ha amagat; y sobre tot no falta qui busca l'arrel del entrebanch en les rivalitats, per altre part tan naturals, entre'ls dos Orfeons vigatans.

Mes aixó no pot ser. Si algun temps les rivalitats dels nostres Orfeons havian arribat a un grau de duresa reproable, la germanor que predica el Mestre Millet els ha ja corprés y tots els choristes estavan disposats, seguint llurs mestres, a donarse les mans ab tots els de la Comarca, entonant junts la gran cantada de germanor.

Per desgracia la cosa s'ha quedat pel camí de la práctica, no passant de teoria; y com que la germanor es caritat, es amor y l'amor verdader no es manifesta ab paraules sinó ab obres; pel bon nom de la Ciutat y encara més per punt d'honor dels nostres choristes s'imposa un acte de germanor y de desagravi.

S'imposa en primer lloch un acte de desagravi al Mestre Millet que podria consistir en un petit concert ínim celebrat al saló de la Columna de Casa la Ciutat pels dos Orfeons vigatans, cantant cada un un parell de cançons y altre parell tots junts sots la batuta del Mestre.

No us espanii la qüestió batallona de si s'hi tindran de cantar «Els Segadors» o no. Per mi aixó té una solució facilissima. ¿No teniu tots al Mestre Millet per capdevanter? ¿Qui podrà duptar del seu patriotisme y del seu seny? ¿No heu vist tots com ell sab cantar «Els Segadors» y sab abstenirse quan la prudencia li aconsella?

Donchs deixeuho a la seva m^a. Si per final del concert ell entona la patrística cançó cantenla com ell, ab tota l'ànima; si ell no l'entona no la canteu; aixís cumpfireu ab la germanor y quedareu ab la tranquil·litat de conciencia que es sempre la paga del bon chorista que té fe en el mestre y més encara si per creurel sab sacrificar el propi sentir.

Una condició posaria jo al Mestre Millet y es que acabat el concert dignés quatre paraules als choristes. Ell es un apòstol y convé que la seva paraula d'amor vivíssim abrusi les ànimes. Si tots els orfeonistes de tot arreu el coneguessen més, ben segur que se sentirían agermanats per la força irresistible del seu seny y de la seva bondat.

No cal dir que també seria convidada a la festa la Junta Directiva de Germanor y aixís tindria lloch la segona part del desagravi que consistiria en presentar a dia Junta una instancia firmada pels dos Orfeons vigatans, demanant que si no es possible celebrar tot seguit el Festival sospés al menys el primer que se celebri en la següent Assamblea, sigui ab la cooperació dels Orfeons de la comarca vigatana que's vegeren privats d'assistir a la festa del diumenge passat.

Lluís Romeu, Pbre.

—TALLER DE LLAUNERIA DE PERE COMASOLIVAS, carrer de la Ramada, 14.—VICH

LA FESTA DELS ORFEONS

Aquí hauria d'haverhi la ressenya de la festa del diumenge mes lo que hem de posarhi, en primer lloch, es la noticia de que la festa fou prohibida y creyem convenient acompanyar aquesta noticia d'uns lleugers antecedents.

Dilluns dia 4 d'Octubre el Sr. Alcalde rebé una carta de la primera autoritat militar de Vich en la que li posava en coneixement que en el festival d'Orfeons hi estava anunciat el cant dels *Segadors*, per si l'Alcalde considerava convenient intervenir perquè, desapareixent del programa el referit cant, deixés d'interpretarse, y demanantli que li participés la seva resolució.

L'Alcalde en vista de tal carta, y creyentlisi ademés obligat per recents disposicions gubernatives, envió una comunicació al Governador Civil de la Província acompanyantli uns exemplars del programa y demanantli els seus reparos en el cas de trobarhi.

El dimecres rebé, també el Sr. Alcalde, un anónim amenaçador y tonto que diu ser fet per «un grupo de jóvenes vicensenses que tienen a falta honra ser españoles», y que en realitat es fill d'un subjecte que vol passar per persona decent, en el qual s'afirma que no permetarán el cant dels *Segadors* en pau, passi lo que passi, y que avans prefereixen que hi hagi una tarde *luctuosa*.

Dijous a la tarde l'Alcalde rebé la visita de una elevada autoritat eclesiástica que també li interesà la supressió dels *Segadors* del programa, en evitació dels mals anunciats, y com

J. COMAS-OPTICH-Estret, 3, VICH

Ulleres per vista causada y miopia
Cristalls bi-focals y combinats.

Se despatxan ab promptut les receptes del Senyors
oculistes. Reparacions de totes classes.

Clayton de Ric
Bo de Moing 1928

TARRÉS.

ENTORN D'UN CONGRÉS MUSICAL

Escaientse en aquests dies el IX centenari de la vinguda a Roma del monjo Guido d'Arezzo qui per primera vegada va trobar les formes de notació musical, l'Associació de Sta. Cecília l'ha volguda commemorar amb un Congrés Nacional de Música que s'ha vingut celebrant a Roma dels dies 24 al 27 del mes passat.

Al costat de les conferències i deliberacions no han mancat grans manifestacions

musicals religioses en les que s'ha executat la *Missa del Papa Marcel* per la Polifònica dirigida pel M. Casimiri; la *Missa Cum jubilo* a dos chors, format l'un pels alumnes de l'Escola Superior de Música i l'altre pels congregistes, i la missa que resà el Papa damunt la tomba de S. Pere on es cantaren diversos motets gregorians i polifònics. Demés es donaren dos grans concerts, l'un pel mestre organista Mons. Manari qui executà a l'orgue entre les obres de Bach, Litz, Vienne i Franck un seu estudi sinfonic de gran dificultat pedalística; l'altre anà a càrrec de la Polifònica sota la direcció del mestre Casimiri.

Les diverses sessions del Congrés foren totes presidides pel Card. Bisleti, protector de l'entitat organitzadora, i en elles varis conferencians exposaren els seus propis temes, ordenant a la pràctica de la música sagrada les conclusions que els congressistes discutien, sempre a base de les normes donades pel *Motu Proprio* de Pius X, segons la manera que cadascú les judicava més aptes i convenientes.

Des d'aquest punt de vista Mons. Casimiri va tractar de les *scholae* dels seminaris i parroquials i de les capelles musicals, exposant la necessitat de l'ensenyança del cant gregorià i figurat als seminaristes, que no s'hauria d'abandonar en tota la carrera i en quant al cant litúrgic en les parroquies, remarcà l'esperit de les normes de Pius X segons les quals s'hau d'excloure absolutament les *scholae* formades per noies fins i tot eliminant les que es podrien fer amb les «Filles de Maria» i finalment en quant a les capelles de Catedrals i Basíliques va demostrar amb alguns exemples musicals com poden formar-se amb ben pocs elements.

Sobre orgues i organistes en l'església va parlar Mons. Manari com a professor competent: tractant de l'orgue italià i del seu famós *ripieno*, proposant la unificació de la consola que hauria d'ésser en el presbiteri i demés dels coneixements que deu tenir l'organista i de les normes de l'autoritat eclesiàstica referent al seu ofici. Joan d'Alessi, professor del Seminari de Treviso va tractar el tema sobre escoles diocesanes per a la formació de mestres de música en les parroquies, dient que ja que en aquestes, moltes vegades no pot cantar-se com vol l'Església, ja per manca de per-

sonal o bé de gent suficientment instruïda, s'hauria de constituir en cada diòcesis, sota la dependència del Prelat, una escola cecilianà que formés el personal eclesiàstic o laic, amb un títol competent de mestres, per a que poguessin ensenyar el cant litúrgic en les respectives parroquies.

Altres conferències s'orientaren a la importància que té el cant gregorià i a la seva necessitat.

El Congrés, molt solemne per les seves sessions i festes i pel gran número dels assistents, fou coronat per una audiència papal que S. S. otorgà als congressistes juntament amb un aplec d'un centenar de noiets que havien fet la primera comunió en aquells dies. Mentre el Papa donava a besar l'anell als assistents, aquells noiets no paraven de cantar el *Christus vincit* i eren l'admiració d'alguns mestres perquè almenys aquests cantaven amb veu natural. Tot seguit el Papa vivament complagut saludà als congressistes amb un llarg discurs de congratulació pels actes que havien vingut celebrant, posant de relleu l'alt magisteri de l'Església en les qüestions musicals significat pel *Motu proprio* de Pius X, recordant la figura del P. De Sancti que fou la glòria de la reforma musical i felicitant als mestres que l'ajudaren els quals assistien a l'acte.

J. V., Prev.

Roma, Maig de 1928.

Academia Ainaud

(Canuda, 31 (sala Mozart) — Barcelona

Sucursal de Vich

Lliçons de Piano, Solfeig i Teoria

sots la direcció del Mestre

J. Gutierrez Dardalló

Ensenyança Graduada

Demani fulles d'inscripció a la Casa
de Música

ARTS MUSICALS — VICH

Viatge de "Cultura i Esbarjo"

Visitant, del 2 al 21 de juliol, França, Suïssa, Alemanya i Bèlgica, —Tot comprès, 750 pts. Per mes detalls, en aquesta Administració.

CRÓNICA

Informació Local y Comarcal

Vich

INDICADOR RELIGIÓS

MAIG

Dia 11. Divendres. Sta. Felisa, mr.

Dia 12. Dissapte. Sts. Pancraci y Dionís, ms.

«El Correo de Mallorca» dedica casi totalmente el número del 7 del corrent mes als actes que han constituït l'*Homenatge del poble de Santa Maria al Ilm. P. Perelló*. Publica dos grabats en la primera plana: un, del nostre Prelat reverendíssim; l'altre, de Mn. Rafael Caldentey, rector qui fou de la referida població y a la memoria del qual ha sigut col·locada una làpida en l'iglesia parroquial de Santa Maria del Camí, governada santament durant una llarga trentena d'anys (1852-1887) per aquell sacerdot, natural de Manacor, de distingida familia, dotat de qualitats excepcionals que li merescueren un gran prestigi. Els dos noms, el del Rector venerable y el del fill il·lustre revestit avuy de la dignitat episcopal, han sigut associats en les festes del dissabte y diumenge últims celebrades ab gran solemnitat, ab tot el fervor del poble y l'esplendor del element oficial.

El diari mallorquí fa llarga ressenya dels actes, estampa un article referent a l'actuació de Mn. Caldentey, y encara cinch composicions poètiques, totes en el matern idioma en la varietat escaygudíssima de les Balears. Una d'elles, es de Mn. Llorens Riber; un altra d'Antoni M.ª Peña dedicada al nostre Sr. Bisbe y posada en música pel organista Sr. Salas. El Sr. Bisbe ha predicat varies vegades, aquests dies, administrant la confirmació y ordenant tres joves de la Congregació dels SS. Cors.

Es necessiten obrers jornalers y canters, pera les obres de la carretera de Casa Miquela, a Oristá.

—El Rvm. P. Salvi Huix continúa fent les visites de comiat a Comunitats, cases religioses y particulars. Un d'aquests dies esígué a visitar a Mn. Joseph Bosch, rector de Seva, y administrá en l'iglesia d'aquella parroquia la Confirmació a un bon centenar de criatures. Ha celebrat també la missa en la capella de la casa natalicia de St. Miquel dels Sants; en l'oratori particular de D. Ramon Maresch. Estigué a visitar al Sr. Rector de Vilalleons. malalt, com saben els nostres lectors, pujant, ademés, al Santuari de Ntra. Sra. Puiglagulla. Avuy havia de visitar a Mn. Anton Serra, malalt en sa casa del carrer de St. Francesch, Dissapte y diumenge presidirá encara alguns actes religiosos, y a la tarde del mateix diumenge sortirà en direcció a Barcelona.

PRODUCTOS LACTEOS S. A.

fabrican la llet condensada

NURIA

que es la millor

La venen els millors establiments

FABRICA: MANLLEU
TELEFON: 255.

DESPATX: BARCELONA
C. Vilanova, 15 Telef. 2163-S. P.

Agenda de Vic
10 de Maig 1928

TARRÉS.

ENTORN D'UN CONGRÉS MUSICAL

Escaientse en aquests dies el IX centenari de la vinguda a Roma del monjo Guido d'Arezzo qui per primera vegada va trovar les formes de notació musical, l'Associació de Sta. Cecilia l'ha volguda commemorar amb un Congrés Nacional de Música que s'ha vingut celebrant a Roma dels dies 24 al 27 del mes passat.

Al costat de les conferències i deliberacions no han mancat grans manifestacions

gazete de Vic

10 de Março 1928.

El Chor Rus de l'Estat a l'Augusteo

Amb motiu de la vinguda a Roma d'aquest cèlebre Orfeó i d'haver donat dos concerts a l'Augusteo, s'ha desvetllat entre els mestres i crítics musicals i ha donat lloc a qualche comentari, la magna impressió que van causar els dos concerts que donà el nostre Orfeó Català en sa vinguda a la Ciutat Eterna durant l'Any Sant.

El Chor Rus de l'Estat és una de les més antigues institucions musicals de la Rússia. En el segle XVI existia ja gloriosament amb el nom de «*Chor de Diaques imperials*» i era el propi Chor de la Reial Cort de Moscou. La seva activitat es limitava solament al Cant sagrat. Mes tart amb el traspàs de residència imperial a Petrograd fou encarregat de cantar també en festes profanes, com per exemple en la representació d'òpera en la Cort. A finals del segle XVIII la seva fama era ja extesa fora de la Rússia.

La seva influència en la cultura musical del regne ha anat sempre creixent, fins al punt que tots els grans cantants russos han figurat en ell. En el segle XIX trovem també entre els seus membres molts grans compositors: Rimski-korsakof, Glinka, Balakiref, etc.

Desde l'any 1919 aquest chor es dirigí per M. Klimof, professor en el Conservatori de l'Estat de Petrograd, que ha sapigut guiar els seus cantors durant aquests anys difícils de la revolució, mantenint-lo en la seva fama artística, intensificant a la vegada l'activitat i ampliant el seu variat repertori. En aquests últims anys demés d'haver divulgat per l'E-

ropa occidental la seva riquíssima quantitat de cants populars russos, ha executat també la *Passió* segons S. Mateu i la *Missa en Si menor* de Bach, la *Missa Solemnis* de Beethoven, la *Legenda de Sta. Elisabet* de Liszt i la *Missa* de Rachmaninof.

Els dos concerts que acaba de donar a Roma representaven un aconiteixement d'excipional interès, i així s'explica la gran follia del públic, perquè en tots dos dies, dues hores abans de començar el concert, ja estaven de manifest els rètols de «*tutto esaurito*»; tractanse del Augusteo que pot encabir 10.000 persones.

L'expectació pel primer concert que el componien solament cançons populars russes no va resultar defraudada; ans al contrari, pot dir-se que va ésser premiada amb la repetició d'algunes d'elles en el segon concert junt amb la *Missa* de Rachmaninof.

Començem per dir que aquest Chor poseix una corda de *baixos* que mai s'ha sentit cosa igual, i aquesta ja va ésser precisament una de les qualitats per les quals se feu famós a Barcelona en els concerts que va donar al Palau de la Música Catalana alguns anys abans de la guerra, quan encara l'integraven solament nois i homes.

Actualment aquest Orfeó el formen uns 90 individus, vestint tots ells, inclús les noies, un uniforme de color negre; trenta d'ells componen el Chor de nois, que van tots amb cabell curt, i els restants integren les altres cordes, ben interessants per cert, principalment les contralts i tenors, la veu dels quals es molt agradable, encara qu'alguna volta es noti la seva flaqueça en passatges un xic forts; però lo que més crida l'atenció, son els quinze bai-

JOAQUIM ARUMI

Clínica ocularística

DR. M. SORIA, Catedràtic de la Facultat de Medicina de Barcelona.
DR. J. ARUMÍ, Oculista del Hospital Clínic.

Carrer Provenza, 277, xanflà Claris, torre, — BARCELONA

Metge-oculista del Hospital Clínic de Barcelona, visita a Vich, C. de Manlleu, 18, tots els dissabtes i diumenges.

xos, la meitat dels quals en certes cançons canten l'octava del baix o sigui el contra de l'orgue, arribant a sentir-se uns acords tan complets desde la nota més baixa, *la subgrave*, a la més aguda que donen els tenors, amb una claretat que un hom no creuria com pot obtenir-se amb la veu humana, si no ho expliqués la realitat.

Eus hem trovat, doncs, davant una massa choral de primera ordre i molt harmoniosa que fa pensar a voltes més en una orquestra que no en la fusió de veus humanes. Certs passatges a *boca closa* donen la sensació d'un cant melòdics de violoncel. El seu timbre és també un xic característic, encara que resulti un poc engoiat el del Chor de Nois als quals rarament els es reservat un passatge franc i abstracte de les altres veus. No obstant, no sembla com fa notar molt bé un crític, que ofereixi aquella fusió tan extraordinària com quan solament era integrat per nois i homes i es dedicava exclusivament al cant religiós.

El programa que ens ha donat en els concerts del dia 12 i 15 era compost de cançons populars russes d'un aire de tristesa i melancolia, a voltes disfressada amb algun recitat o també amb algun somniure, però sempre d'una melodia bastant rica e interessant. En el segon concert ens ha donat a conèixer alguns fragments de la *Missà* de Rachmaninof que te moments de felicitat inspiració i reuneix el conjunt de veus en un admirable efecte de harmonia. Ja no cal dir que l'èxit ha estat franc i sorollós; fins el públic amb aquells udols tan característics d'aquesta terra ha ultrapassat la prohibició gubernativa de *Non si concedono bis*, estampada damunt els cartells i programes, i va aconseguir en el primer concert la

repetició de la *Cançó del Volga* de Pastcenko i en el segon, de la graciosa cançó *Als teus peus* de Komitas Wartapet verdadera imitació del registre *tremolo* d'un orgue.

Allà on creiem que l'execució resultà més acurada fou en les Cançons de *En el bosc obscur* de Pastcenko i principalment en la dels *Remers del Volga*, de Balakiref, chor a veus d'home d'una gracia tan extraordinària que un hom s'imaginava sentir el magnífic orgue de l'Augusteo amb un contra molt magestuos. El conjunt de les veus, principalment dels homes, es d'un efecte imponent. El Mestre Klimof encara que no gastà la batuta, condueix la massa amb un alt prestigi i una gran vivacitat interpretativa: el seu dirigir es molt elegant i es mou poc. Tot caprici i tot accent de dolor tenia en el Mestre una interpretació representativa, encara que no allargava el gest del seu bras fins a quan la massa devia abandonar-se a la plenitud del cant.

Al final va ser tan gran l'ovació que va veure's obligat a fer cantar dues cançons fora programa.

Acabat el concert els cantaires russos van abandonar l'escenari de la mateixa manera com havien comparegut en filera de dos en dos, característica ben particular i propia d'un col·legi, com ho era també la de cantar arreglats en filera totes les cordes. En resum un Orfeo molt interessant que cantà les seves cançons populars de memoria per així estar sempre mes atents a la ma que els dirigeix.

J. V.

Roma, Febrer de 1928.

PRODUCTOS LACTEOS S. A.

fabrican la llet condensada

NURIA

que es la millor

La venen els millors establiments

FABRICA: MANLLEU
TELEFON: 255.

DESPATX: BARCELONA
C. Vilanova, 15-Telef. 2165-S. P.

Gazeta de Vic

21 Octubre 1924.

Visita a la Biblioteca Mariana, de Lleyda,
Rbla. Sta. Clara, 9, principal-VICH

—En el Concurs Literari-Musical, obert per l'Academia Bibliogràfica Mariana, de Lleyda, han sigut premiades dues composicions dels joves vigatans, alumnes interns del Seminari, D. Joseph Viñeta y Romeu y D. Eduart Junyent y Subirá. Aquest ha obtingut el primer accésit a la *Flor Natural*, al tema de la qual obtenien 28 composicions; son company ha guanyat el premi de música (100 pessetes) al qual obtenien 16 composicions. La festa fou celebrada diumenge ab molt esplendor. El títol de la composició musical es *Felicitació Sabbatina*; el de la poesia *Antifonari Mariá*. Als joves autors, afectuosa enhorabona.

acaban de rebre grans cantitats de Flanella v de coló, que's posan a

PLANA DE VICH

VICH

EL TRIOMF D'UN MUSICOLEG VIGATÀ

Es clar que la característica més vistent de la personalitat de l'humil i eminent musicòleg vigatà Mn. Lluís Romeu és aquella que atreu les multituds de poble i les fa bategar, com un sol cor, sota les ales del seu cant personalíssim, únic. Cal il·lustrar el poble — ens diu l'admirat organista de la nostra Catedral —, això, però, cal fer-ho pacientment, gradualment. A abastar la sàvia melodia gregoriana cal anar-hi amb seguretat, per viaranyes suaus; cal portar-hi el poble sense sorpreses depriments. Per això dins el cinyell depurat i senzill de la composició musical de Mn. Romeu hi trobem agermanades, en un abraç dolcíssim, la vibració sàvia de la melodia gregoriana, la vibració vivacíssima del cant popular. En ella troba el poble una menja deliciosa i en devé devot.

Després d'aquesta característica, potser retreuriem, en ordre d'importància, la força orientadora de la seva lliçó. Cal tenir esment que del sopluix del seu mestratge ha eixit una multitud de deixebles que actualment són veritables glòries dins el cenacle de la música sacra. Entre aquests podem ja comptar-hi el que avui triomfa plenament en la seva primera obra d'empenta: Mn. Josep Vinyeta. Ens referim a la *Missa de la Mare de Déu de la Salut*, composta sobre motius dels Goigs que hi dedicà el seu oncle Mn. Romeu, i estrenada al mateix Santuari Marià en ocasió d'un aplec comarcal i final d'una tanda d'Exercicis. No hem tingut l'honor de sentir encara tan remarcada peça. Ens diuen, però, els intelligents en la matèria que n'han fruit meravelles, que es tracta d'una música senzilla, pastosa, ligada i brillant, que es manté sempre a un nivell enlairat d'interès. Si unim aquesta peça a l'aplec que ja en posseeix, trobem que Mn. Josep Vinyeta, jove com és, es mostra amb una monjoia artística respectabilíssima. Just arribat de fer uns estudis seriosos sobre música sacra a Roma, aquest triomf ha d'alegrar-lo més i animar-lo profundament a prosseguir en la seva ruta ascensional empresa. Serveixin aquestes ratlles, més que altra cosa, de motiu per a adreçar la nostra cordial felicitació als admirats sacerdots artistes, mestre i deixeble.

PERE VERDAGUER, prev.

Gazeta de Vie

a milges per una manyaga suggeríó vanitosa, vivien desfavorablement en el record d'un nu vis de qui sap a on, de l'estranger que va de la Ceca a la Meca, d'un hereu del Priorat i d'un vi-ijant que ja sap qué són aquestes coses. I temps i temps en la llur opinió seran les tres donzelles, més ai, les tres desgraciades.

R. A. i G. de Sol.

El Serafí d'Ausona

Fou gran l'impresió que'n's causá la representació tan ben acurada del poema místic, obra dels nostres compatricis Rvnts. Eduard Junyent i Josep Vinyeta.

Més gran, al analitzar aquells versos, que foren reparits pel Saló de la Joventut Catòlica, arribant al paroxisme al oír-los enllaçats amb aquella música de maïsos divins.

L'impresió nostra perxó era personal—malgrat els fogosos aplaudiments de la concurrència tan nombrosa—i esperavem que algú ben autoritzat ens en parlés i aquest algú va sorgir amb la signatura X en la GAZETA DE VICH corresponent al dimarts últim.

X ha estat just, no s'ha excedit poc ni molt; primer s'ha quedat curt, car tots els elogis que's fassin d'aquest poema i dels llurs autors serán apagats davant l'esplendor i magnificència d'aquest espectacle encara que curt, prou intens.

Peró... aquest diuós però de totes les coses i que es el que'n's mou a escriure aquestes ratlles, que no son mes que per donar actualitat al tema, llástima que el saló fos petit i no

s'interprell en menyspreu, volem dir que el marc era desproporcionat al quadre, ademes de que aquest poema hauria de conèixe'l tot Vich; i es lo que nosaltres pensávem durant la seva representació: ¿no estaria millor poguer-lo presentar i amb mes propietat en el nostre flamant Teatre Vigatá on pogués aplaudir-lo tota la afició vigatana?

¿I si s'en encarregués l'Associació de Música de Vich?

No crec cap disbarat per la dita Associació ni penso seria en desprestigi seu estimular als nostres artistes, encare que novells, per una sola vegada, per mes que nosaltres creiem en que els autors s'ho mereixen i estem segurs, ademés, del exit, sobretot si se li donava un caràcter d'extraordinari a fi de que hi pogués entrar el públic no associat com es feu en el concert per l'Orquestra Pau Casals.

Aixó es lo que nosaltres pensavem el diumenge passat durant la representació de El Serafí d'Ausona.

L'entusiasme del públic ens confirmà abastament que el poema li entrava a l'ànima.

I la apreciació del senyor X sobre el valor real de la obra ens ha mogut a fer públich el nostre pensament que com nostre cor es prenyat de bon vigatanisme.

UN SOCI DE LA ASSOCIACIO DE MUSICA DE VICH.

CASA

per vendre, ab dos trassos—
basant céntrica.—Rahó: Jo-
seph Campàs, Can Pau Raba.

=Dol a Sant Llorens dos munts
(Collsacabra).—Sardana per a piano.—Preu
2.50 pessetes.

Comarca de Vic

El Serafi d'Ausona

No és pas que el Poema místic fos el contingent exclusiu de l'amenós programa desenrotllat al teatre de la Joventut Catòlica el diumenge passat. De parts n'hi havia dugues. La 1.ª la formaven les agradoses cançons amb gestos de Jacques Delcroze i Llongueras executades fa vuit dies abans per les nenes de l'escola de l'Orfeo. La justesa d'execució d'aquestes cançons com en les escenificacions plàstico-musicals d'uns textos de Mossen Cinto fou cabal i en aquestes últimes hi sorprenia la comprensió i imitació dels gestos de l'augusta Terna de Nazaret i la manera de fer angelica escarnida per nenes que omplien l'escenari de candor.

Tothom, però, esperava la part d'es-trena. Tothm esperava impressionar-se davant del Serafi d'Ausona, amb escenes de l'extàtic Coterrani, St. Miquel dels Sants. Donen començament al poemístic tres escenes animades: *l'ars florit, la guia i On sou, Senyor*. Eren recitades pel propi autor, el subdiaca Mn. Eduard Junyent i executades per nenes de l'Orfeo. L'esperit s'enlleminava davant dels perfectes decorats, fets expofés per aquella diada i savorint la mística dolçor de les rimes que com bé deia la Gazeta de dimarts, llisquen suaus com reguerons de font cristallina. Llástima que el bon gust durés tan poc i més que tot estigués contrarrestat amb uns intermedis inacabables.

Finalment començant la Via Mística en la qual, al nostre juí, hi ressaltà lo següent: el preludi a piano i harmònim que colpia majestuós i penetrant: la jo-

—Copiem de la pagina musical de la Veu de Catalunya la següent nota.

UN DIA PASSAT A VIC. — Anàrem a Vic el dia de Sant Miquel dels Sants. Hi anàrem principalment per tal de saludar el nostre admirat amic mossèn Lluís Romeu (artista delicat, personalíssim i sacerdot exemplar) i la seva família. Volíem, a més, sentir la Missa d'un nebot de mossèn Romeu: mossèn Josep Vinyeta. Missa que fou premiada al darrer concurs de la Fundació Concepció Rabell i Cí'bils, Vídua de Romaguera, i que hom executava a la Catedral. Ja a Vic, ens inclinàrem davant la despulla del Rnd. Pare Claret, contemplàrem, una vegada més, les pintures d'En Sert (que ens recorden decididament, Venècia i el Veronès) i visitàrem de bell nou el Museu Episcopal, on l'art romànic i gòtic apareix avui ben instal·lat. Els vigatans poden estar orgullosos, certament, de llur museu. Museu valuosíssim i, per als catalans, impressionant. I és ja evident que el qui vulgui estudiar avui, de manera directa, la primera romànica, ha d'anar a Vic i a Barcelona.

La Missa: «Adoramus te, Christe», de mossèn Vinyeta, que s'executà, que s'estrenà a la Catedral, ha estat escrita per a tres veus i orgue. Sabem que al seu autor li plau, per damunt de tot, el «Credo». A nosaltres també. Es tracta, en veritat de belles pàgines de música religiosa. Pàgines escrites amb febre, sense encaparraments. Tota la Missa de mossèn Vinyeta és, però, interessant, escrita amb dignitat. I trobem, per exemple, el «Benedictus», ben sentit. El mateix es pot dir del «Kyrie» i d'altres pàgines de la Missa de mossèn Vinyeta. Si continua escrivint, no hi ha dubte que mossèn Vinyeta ocuparà fàcilment un alt lloc en el món de la nostra música religiosa, al costat del seu oncle mossèn Lluís Romeu.

Comarca de Vic

De 11 a 1.

BIBLIOTÈQUES

De la Generalitat: De 11 a 1
i de 6 a 8 de la tarda.

De la Casa de Cultura: De
11 a 1 i des de les 5 a dos quarts
de 9 tarda.

CAIXA DE PENSIONS

De 9 a 1 i de les 4 a les 6 de la

tarda.

CORREUS

*En postal i Caixa postal
d'estat:* De dos quarts de 10 a
les 12.

Certificats i valors. Paquets

postals. Venda segells: De dos

quarts de 10 a les 12 i de 4 a 5 de la

tarda.

Apartats i llista: De dos quarts

de 10 a les 12 i de 7 a tres quarts

de 8 la tarda.

Plec oficials amb franqu

El Serafi d'Ausona

No és pas que el Poema místic fos el contingent exclusiu de l'amenós programa desenrotllat al teatre de la Joventut Catòlica el diumenge passat. De parts n'hi havia d'ugues. La 1.ª la formaven les agradoses cançons amb gestos de Jacques Delcroze i Llongueras executades fa vuit dies abans per les nenes de l'escola de l'Orfeo. La justesa d'execució d'aquestes cançons com en les escenificacions plástico-musicals d'uns textos de Mossen Cinto fou cabal i en aquestes últimes hi sorprenia la comprensió i imitació dels gestos de l'augusta Terna de Nazaret i la manera de fer angelica escarnida per nenes que omplien l'escenari de candor.

Tothom, però, esperava la part d'estrena. Tothom esperava impressionar-se davant del Serafi d'Ausona, amb escenes de l'extàtic Coterrani, St. Miquel dels Sants. Donen començament al poemístic tres escenes animades: *l'ars florit, la guia i On sou, Senyor*. Eren recitades pel propi autor, el subdiaca Mn. Eduard Junyent i executades per nenes de l'Orfeo. L'esperit s'enlleminava davant dels perfectes decorats, fets expressos per aquella diada i savorint la mística dolçor de les rimes que com bé deia la Gazeta de dimarts, llisquen suaus com reguerons de font cristallina. Llàstima que el bon gust durés tan poc i més que tot estigués contrarrestat amb uns intermedis inacabables.

Finalment començant la Via Mística en la qual, al nostre juí, hi ressaltà lo següent: el preludi a piano i harmonium que colpia majestuós i penetrant: la joguina musical amb què eren cantats els versos següents i d'altres:

Com la cérvola ferida
busca l'aigua de la vida,
el meu cor,...

caminant per l'alta serra,
va cercant fora la terra
els encants del meu Amor:

i el sanctus final. Aquestes tres referències quan a la música. Quan a la representació foren ovacionats i justament l'èxtasi de Miquel quan és vestit de trinitari per àngels descendits de l'escala gloriosa i l'amorós deliqui a l'abraçar-se amb la creu fortament. Mereix figurar en aquesta ressenya els noms de les solistes Mercè Vinyolas (Miquel) i Serafina Casademunt (Serafi).

D'aquestes planes estant donem un sencer aplaudiment a tots. Rebint-lo principalment els dos joves autors, els Reverends Eduard Junyent i Josep Vinyeta, que deuen estar ben satisfets de llur primer èxit. Si una cosa haguéssim de dir als dos actius seminaristes fora que deixin esperonar-se pel treball incessant el qual donarà a ells gran honor i a Déu, tal com li pertoca, major glòria.

MOTO B. S. A. 2 1/4 H. P.

completament nova i equipada
a tota prova

ES VEN A BON PREU

Raó: Vich Sport i P. Major, 24

Correu de la Música

UN DIA PASSAT A VIC. — Anàrem a Vic el dia de Sant Miquel dels Sants. Hi anàrem, principalment, per tal de saludar el nostre admirat amic mossèn Lluís Romeu (artista delicat, personalíssim i sacerdot exemplar) i la seva família. Volem, a més, sentir la Missa d'un nebot de mossèn Romeu: mossèn Josep Vinyeta. Missa que fou premiada al darrer concurs de la Fundació Concepció Rabell i Cíbars, Vidua Romaguera, i que hom executava a la Catedral. Ja a Vic, ens inclinàrem davant la despulla del Rvd. P. Claret, contemplàrem, una vegada més, les pintures d'En Sert (que ens recorden, decididament, Venècia i el Veronès) i visitàrem de bell nou el Museu Episcopal, on l'art romànic i gòtic apareix avui ben instal·lat. Els vigatans poden estar orgullosos, certament, de llur museu. Museu valuosíssim i, per als catalans, impressionant. I és ja evident que el qui vulgui estudiar avui, de manera directa, la pintura romànica, ha d'anar a Vic i a Barcelona.

La Missa: "Adoramus te, Christe", de mossèn Vinyeta, que s'executà, que s'estrenà a la Catedral, ha estat escrita per a tres veus i orgue. Sabem que al seu autor li plau, per damunt de tot, el "Credo". A nosaltres també. Es tracia, en veritat, de belles pàgines de música religiosa. Pàgines escrites amb febre, sense encaparraments. Tota la Missa de mossèn Vinyeta és, però, interessant, escrita amb dignitat. I trobem, per exemple, el "Benedictus", ben sentit. El mateix es pot dir del "Kyrie" i d'altres pàgines de la Missa de mossèn Vinyeta. Si continua escrivint, no hi ha dubte que mossèn Vinyeta ocuparà fàcilment un alt lloc en el món de la nostra música religiosa, al costat del seu oncle mossèn Lluís Romeu.

GASPÀR CASSADÓ — El mes-

MUSI

Una nova Missa

La música floreix en els nostres temples i santuaris dedicats a la Regina de cels i terra, amb flors típiques i peculiars en cada lloc sant; els que no poden tenir una florida pròpia exuberant, com les esglésies basilicals de Montserrat i de la Mercè de Barcelona, posseeixen almenys la floreta boscana, rica de color i de perfum, d'uns Goigs populars, en els quals els devots visitants troben l'expressió adequada de la pietat i afecte llurs.

El santuari de la Mare de Déu de Font de la Salut, de Sant Feliu de Pallarols, posseeix els seus Goigs que música no fa gaires anys amb delitosa tonada l'admirat i dilecte compositor sacre i organista de la seu vigatana, mossèn Lluís Romeu. En un dia de pietosa conversa en el recs del santuari, prengué cos la idea que aquest homenatge musical maria podria tenir una dilatació escaient: la composició d'una missa destinada al cant del poble, fonamentada en la melodia dels «Goigs». L'autor de la «Missa de Núria», qui precisament prenia part en la susdita conversa, semblava l'artista destinat a realitzar tan bell projecte; mes ell, amb afectuós desprendiment, es desentengué de la proposta que li fou feta allà mateix per a fer traspàs de la tasca al seu nebot, mossèn Josep Vinyeta, deixeble seu qui, oi més, ha eixamplat el camp d'estudis en terres romanes.

Aquest és l'origen de la «Missa de la Mare de Déu de la Salut». Qui la sentís, no havent-li estat comunicat el nom de l'autor, d'antuvi l'atribuiria a mossèn Romeu. Probablement un examen comparatiu revelaria diferències en la dessinència melòdica i en l'ambient harmònic. El compositor té una naixent personalitat que el lliura de la imitació servil; però segueix ben convençut l'orientació de l'oncle quant a la composició directa del poble. No podem analitzar la nova missa; diem tan sols que no té un nomenament de defalliment: en el Credo, que és un text tant difícil de musicar, l'interès, sostingut fins a la darrera nota. Diguem de passada que els Kiries, prenen com a punt de partida les notes inicials dels «Goigs», tenen una expressiva ondulació; recordem així mateix la caiguda elegantíssima de l'«Agnus».

Fou estrenada el 5 del corrent maig, diada final d'una tanda d'exercicis, que tingué el caràcter d'aplec popular, tota vegada que, atreta per la solemnitat anunciada, acudí a La Salut una gran gernació vinguda de la Vall d'Hostoles i de més lluny encara.

Pujà de Vich per cantar la «Missa», la capella de música que dirigeix mossèn Miquel Rovira, filial del benemèrit Orfeó Vigatà. Mossèn Rivora dirigí a dalt el cor el grup de nois; a baix, l'autor guiava els homes de la capella, representant aquesta vegada el poble. Mossèn Romeu, visiblement satisfet, acompanyava a l'armonium. Entre els fidels aplegats al temple passava desapercebuda a la multitud la presència del canonge de la seu de Vich, el doctor En Marian Serra, qui, per mèrits que no retreiem per no ofendre la modèstia de tan respectable amic, exercia en nostre concepte un alt padrinatge damunt la nova producció de nostre art musical religiós.

La Missa produí una pura impressió d'art i de pietat; interpretada per un nucli de cantaires experts, els quals, per dir-ho així, es gronxaven amb evident complaença en la pia cantinela, assolí una expressió de dolcesa corprenedora.

L'estrena havia d'ésser així: una delicada ofrena als peus de la Verge. El clamoreig de la massa popular, somniada per l'autor, ja el sentirem la segona vegada que es cantarà la Missa; ; prou es cuidarà de què tothom l'apregui el zelós capella custodi del santuari.

Terminat l'ofic, es cantaran els Goigs de mossèn Romeu, fent la tornada cents de persones. En la missa de Comunió s'havien entonat altres cants del mateix compositor, com l'Acte de Contrició. Oh Verge i Mare de Déu, Crist venç, Crec en un Déu.

A tots la nostra cordial enhorabona.

VICENTS M^a DE GIBERT

Entorn
de la «Tonadilla»

DEFENSA CONTUNDENT

*Publicat a la Veu de Catalunya
26 de Maig - 1929.*

Auretanic

13 Lieber 1926

Comisión Municipal Permanente

Sesión del día 8 de febrero de 1926

Se celebra bajo la presidencia del señor Alcalde don Juan Comella y Colom, con asistencia de los señores Forcada, Romeu i Alabern.

Leída y aprobada el acta de la sesión anterior, dióse cuenta de la distribución de fondos del corriente mes, que asciende a 2.737'80 pesetas. Fué aprobada.

Presentada por los concejales señores Massana y Raullet, fué aprobada una proposición en la que piden se comunique a S. M. el Rey y al Excmo. Sr. Marqués de Estalla, la adhesión de esta Corporación al justo homenaje que el mundo entero tributa a Franco, Ruiz de Alda, Durán y Rada, con motivo del feliz arribo a Buenos-Aires, y que se comunique además a la autoridad eclesiástica para que disponga la cooperación a lo mismo de todas las iglesias con un repique general de campanas, acordándose al mismo tiempo iluminar la fachada de las Casas Consistoriales.

Pasó a la Comisión de Fomento, una instancia de don Jesús Torres de Diego, pidiendo permiso para colocar dos vitrinas, en la casa núm. 4 de la Rambla del Paseo.

Asimismo pasó a la Comisión una instancia de don Luciano Canals, solicitando el ingreso como suplente en el Cuerpo de serenos.

Se aprobó una factura de don José Marcet, de 314'15 pesetas.

Se acordó habilitar al señor Salirich, para que actúe de Secretario accidental en el expediente de la provisión de la Secretaría en propiedad toda vez que el señor Subirachs ha solicitado tomar parte en el concurso abierto al efecto.

El señor Alcalde manifestó que la epidemia de tifus había disminuido, siendo en la actualidad ya pocos los casos; que se habían analizado las aguas de esta ciudad, una de las cuales la de Llagostera, había sido calificada de excelente y que tiene el convencimiento que si se oficiara a la Sociedad Comella Soler y Comp. cederían dicha agua para los que quisieran hacer uso de ella mientras duren las circunstancias actuales sanitarias, y el beneplácito de dichos señores.

Así se acordó.

Y no habiendo mas asuntos de que tratar se levantó la sesión.

CRÓNICA

Conforme habíamos anunciado, el domingo por la tarde se celebró en el Teatro de la Juventud Católica con un lleno a rebosar, la selecta sesión organizada por el Orfeo Vigatá. Fué un éxito rotundo como cabía esperar del esmero con que había sido preparada.

De la primera parte del programa que consistió en la repetición de las canciones con gestos y escenas bíblicas plástico-musicales, no debemos hacer otra cosa que ratificar el merecido elogio que de la anterior representación hic-

son los mas solicitados por su buena calidad y laboración, por ser hechas en primeras materias y construcción sólida, elegante y buen gusto

Estos calzados los encontrarán en la zapatería

Procopio Estrada

Plaza de Sa Felipe, 3. : - - - : Vich

mos en el pasado número. El *clou* de la sesión consistió en el estreno del poema místico sobre la Vida de nuestro compatriota San Miguel de los Santos, texto y música de los seminaristas vicenses, Rdos. Eduardo Junyent y José Vinyeta, respectivamente, titulado *El Serafin d'Ausona*. El interés que el carácter local de la obra había despertado entre el público, se confirmó con la representación.

El poema consta de dos partes. En la primera el poeta narra, en estrofas de sentida y delicada poesía, tres episodios de la infancia de nuestro Argemir, que recitados por el mismo autor fueron reproducidos en otros tantos cuadros escénicos de gran emotividad y efecto plástico, a los que quizás, restó un poco de animación y vivesa la escasez de diálogo, notándose cierta desproporción entre la corta duración de las dichas escenas y la variedad de sus asuntos que exigen cambio casi completo de decorado: lo cual, no obstante, no empañó la nitida belleza de los cuadritos del delicado poeta.

Lo mejor del poema es, sin duda, la segunda parte, en la cual se expone el proceso del santo en *La Via mística*. El protagonista, un serafín solista, coro de ángeles y otro coro interior, alternan en bellos diálogos cantados. Los conceptos de elevada poesía mística, inspirados en el sublime epitalamio místico del Cantar de los cantares, puestos por el poeta en boca de sus personajes, son expresados en música adecuada y sobria, la cual en el preludio de la escena, a piano y armonium, en el primer dueto del coro de ángeles, en el solo del Serafin y en el apoteósico *Sanctus* final, a dos coros, revela el temperamento musical del joven compositor, Rdo. Vinyeta, a quien, como a su colaborador literario, Rdo. Junyent, auguramos sólidos triunfos si perseveran y maduran en sus aficiones artísticas.

Esta segunda parte del poema tuvo instantes de verdadera emoción y sorprendente efecto plástico, como el momento en que el Santo, prendido de éxtasis arrobador, es vestido por dos ángeles con la trinitaria librea, y la apoteosis final en que el mismo se abraza a la Cruz que aparece en un fondo de nubes, rodeada de luminosa claridad.

La obra fué ejecutada con perfección por las niñas alumnas de la Escuela del Orfeo Vigatá el cual—digámoslo de pase—por la notabilísima labor altamente educadora de formación artístico-cultural que está llevando a cabo, merece honra gratitud de los vicenses.

Huelga decir que felicitamos efusivamente por el éxito obtenido, a los autores del poema y al Director del mencionado Orfeo y sus colaboradores artísticos, de los que merece especial mención el pintor Sr. Costa, autor del decorado verdaderamente magnífico, imponente, deslumbrador.

En la mañana del miércoles fué conducido a la última morada el cadáver del Director de la Escuela graduada de San Miguel de los Santos D. Ricardo Bonell y Sala que falleció el día anterior después de larga enfermedad y confortado con los Santos Sacramentos. Descansen en paz y reciba su familia nuestro pésame.

Leemos que dos periodistas amantes de la libertad, Alomar y Zulueta han puesto el grito en el cielo desde dos periódicos liberales, porque como a fruto de una Misión, en cierta población de Mallorca han sido quemados algunos sacos de libros y papeles.

En virtud del traslado de los Rdos. Martín Morera y Juan Coll a sus nuevas parroquias de Arañonet y Fals, ha sido nombrado ecónomo de Tenas el Rdo. D. Juan Agut.

AUSI

PERIODICO

Redacción y Administración: Casa Comella
NO SE DEVUELVEN LOS ORIGINALES
RECLAMOS, ANUNCIOS Y COMUNICADOS A PRECIOS CONVENIENTES

Un gesto alentador del espíritu nacional

Discretamente o dicho con mayor exactitud, cautelosamente, los aguafiestas que suelen ofrecerse en hábito de ponderados, cuando en realidad son secretamente envidiosos, no atreviéndose a ir contra la corriente general de estos días, contrariando los entusiasmos y las justas satisfacciones patrióticas, dicen que, en efecto, lo del viaje de Franco y sus compañeros a la Argentina, en cinco o seis portentosos «salitos», siendo los primeros que han cruzado el Atlántico por los aires, renovando la hazaña de sus ascendientes hispanos, que antes que nadie lo surcaron sobre las aguas, es admirable, es sublime, es glorioso; pero que no se nos llene la cabeza de humo y el corazón de alegría con el hecho, sino que paremos la atención en lo mucho que hay que hacer —el desenvolvimiento de la agricultura, el desarrollo de nuestra incipiente industria, el concluir con el bochorno del analfabetismo, la organización de la política democrática—. Todo lo cual, menos lo último, es cierto que deben ser objetivos, y que indiscutiblemente son necesidades nacionales; pero... «sed locus non erat hunc»; es decir, ahora no vienen a cuentas tales cosas; primero, porque nadie ha pensado, ni menos dicho, que una vez conseguido el triunfo que el mundo nos reconoce y nos aplaude, y que ha sido a modo de espuela que ha rozado el espíritu de la raza, debamos tenernos a la bartola o echarnos en el surco de la indolencia, en espera de que salgan otros compatriotas a quienes se les ocurra una nueva bazarra o una nueva genialidad; y segundo, porque el hecho de que se haya realizado hasta ahora felizmente el viaje a que venimos aludiendo, lejos de ser una invitación para la parálisis o para el quietismo, será estímulo y acicate para todo lo contrario, para que redoblemos la actividad, para que no aforemos nuestras cualidades tan enérgicamente como era uso aforarlas; para que reciban un soplo vivificador nuestras industrias, y para que cuanto antes se organice la enseñanza de tal suerte, que no quede un español sin gustar el pan sabroso de la educación y de la cultura.

Realmente, cuando en un pueblo se produce un movimiento de los que nosotros llamamos ascensionales, en los que van juntos el progreso espiritual, todo prospera y se desenvuelve a un

Talleres faltan sepan años Inútil si no

tiempo, todo resulta estimulado y engrandecido. Después que cruzan las carabelas de Colón el Atlántico, después de la conquista de Granada y del hecho venturoso de la unidad nacional, crece el período de espléndido florecimiento en todas las actividades espirituales, y no sólo somos triunfadores en el arte militar y en las empresas marítimas, ni competimos únicamente con el mundo entero en las geniales expresiones artísticas, sino que en tal época de esplendor, el centro de la Filosofía como el de la Literatura estaban en manos españolas, y en las ciencias de aplicación, como en el desenvolvimiento industrial, no quedábamos a la zaga de las naciones que más habían adelantado: a nuestros maestros y a nuestros artistas se les invitaba a la sazón para que honraran las cátedras y escuelas de aprendizaje.

En el cénit el sol español, su luz se derramaba sobre las cosas y personas de la Patria, y en el ambiente en que se forjó el carácter guerrero de don Juan de Austria se forjó el genio literario de Cervantes, sin que fuera obstáculo ni dificultad la gloria naval de Lepanto para que el suval pereximio alcalaíno diera a luz su «Quijote» regocijando y admirando al mundo entero.

Nadie pide, pues, que luego de terminada esta empresa admirable de la aviación española nos entreguemos a la pereza, ni mental ni material; ni nadie ha insinuado el desvarío de que se arrinconen los objetivos o se dé de lado a las necesidades nacionales.

Precisamente ya lo hemos di-

Gazeta de Vic
9 de Febrer 1926

Núm. 3058

GAZETA D

el dia d'un nou *festival*. La composició *poética* es, en molts indrets, una felis transposició en bell catalanesch de molts conceptes del epítalmi bíblic; la *musical*, a parer dels intel·ligents, revela instint y vigor y es una bella pàgina de música popular-religiosa.

La direcció general de la peça era confiada a Mn. Miquel Rovira: acompanyament del piano y armonium pels mestres Mn. Lluís Romeu, En Rafel Subirachs y l'autor de la música del poema, Mn. Joseph Vinyeta. El decorat exprés d'En Lluçia Costa. No s'hi plangué res, especialment temps y bon gust. L'esforç de tots ha sigut premiat per un éxit franch.

A tots la enhorabona, particularment als dos seminaristes, autors del *poema místich*, als qui augurem noves victories si no deixan la llum de l'ideal y el treball constant que multiplica els talents y els afina.—X.

—
Ditous vinent, dia 11, a l'iglesia de les Sa-

CRONICA

Indicador Religios y Comúnica

Vich

INDICADOR RELIGIOS

FEBRER

Dia 10. Dimercres. Sta. Escolática vg.
Dia 11. Dijous. Ntra. Sra. de Lourdes.

Festival artistich.—De tal deu calificar-se la funció efectuada la vesprada del diumenge en el Saló-teatre de la «Joventut Catòlica». El programa contenia dues parts: la 1.ª, repeticó de les *Cançons ab gest* per les nenes de l'escola de l'Orfeó Vigatà; dues cançons de Jacques-Dalcroze y una del Mestre Llongueras; y, després de la pausa corresponent, la peça *Nazareth* d'en Ratel Subirachs. *Escenificacions plàstico-musicals* d'uns textos de la trilogia verdagueriana, *Jesús Infant: Dolça càrrega* y *El gronxador*. Dirigí la Sra. Pilar Bach, y acompanyà al piano, l'autor. L'èxit obtingut el dia de la estrena va refermar-se en aquesta repetició: tot estava ben preparat, ben assajat y ben dirigit; y els aplaudiments corresponían a l'esfors.

Naturalment, la 2.ª part era l'atractiu major de la festa. La esirena del poema místich de la vida de Sant Miquel dels Sants, titolat «El Serafi d'Ausona», lletra de Mn. Eduard Junyent, subdiaca; música de l'acòlit Mn. Joseph Vinyeta. L'espectació era grossa; la gentada omplénà absolutament tot el local.

Comensem per dir que la espectació no quedà defraudada, ni les esperances decebudes. Tothom restà embadalit de la decoració, de la presentació acurada de l'espectacle; s'hi feya palesa a cada instant la preparació, que es lo que assegura els èxits; el treball amorós, els desigs de fer ressaltar l'obra del poeta y del músich que havían embestit un tema tan simpàtic, per be que difícil. Comensa la peça per

tres *escenes animades* L'ARS FLORIT. — LA GUIA.—HONT SOU, SENYOR? Tres composicions en vers que llican suaus com reguerons de font cristallina, recitades al interior y representades ayrosament per nenes ben ensenyades. Si la traça dels tramoyistes hagués sapigut evitar els *intermedis* excessius, s'hauria intensificat l'impresió. La contrarietat passà desseguida que s'inicià la escena final, dramatisada y compositada, que té per títol LA VIA MÍSTICA,

Piano y armonium preludian el petit poema, ab uns acorts de marxa serenament majestuosa, deixant sentir ja algun dels motius que dominan en tota la composició; l'escenari a miija llum, es tota una nuvolada y per entre els núvols un *chor d'àngels* (unes nenes de la escola) al qual respondrà un *chor interior* (la secció de noyes de l'Orfeó).

Els papers principals pertocan a les dues solistes: Mercé Vinyolas y Serafina Casademunt. La primera, representa el noy Miquel; l'altra, un Serafi. Surt la primera ab el vesit típic miquelià, y va desgranant en estrofs de poesia delicada, vestides d'una melodia delicosa, ingènua, els anhels de la seva ànima còmpresa de la bellesa de Jesús...

Aquests anhels li son satisfets, devallant els àngels de la muntanya a vestirli els hàbits de l'Orde Trinitaria, mentres cau en èxtasis d'amor. L'actiut noble, elegant y natural que prengué en aquells instants el *frare* trinitari arrencà un aplaudiment unànim del concurs; aplaudiment que ha de repetir-se, acompanyat d'una vera emoció, quan puja a abraçar-se ab la Creu y roman en aquella posició d'ànima enamorada, ferida per la santa follia de l'amor a la Creu redemptora, mentres els chors d'àngels, el visible y l'invisible, brodan at bella competència de finura y de matís, el cant apoteósich del *Sanctus*, que ressona viril en mitj de l'esclat de llum que fa del escenari una gloria y de la conclusió del poema uns moments d'intensa vibració espiritual y forta emoció estètica. Tothom surt encantat, y esperant

Senyora

Recordis que a Casa dels Nois fan **QUINZENA BLANCA** on hi trobarà un assortit excel lent de LLENCERIA i ROBA BLANCA confeccionats que durant aquests dies pot adquirir a preus molt ventajosos. —PENSI QUE AQUESTA OCASIÓ NO MES PASSA UNA VEGADA L'ANY I CAL APROFILARLA.

----- PLASSA MAJOR, 20. — VICH. — PREU FIXE -----

Memories de
Josep Vinyeta Bonner
+ 10 Agost 1936.

Siluetes vigatanes

calfa pedrisos, de culs de cafè, de gent poc enfeïnada en general. No volem pas negar una mica més de cella-oberta a la gent que llegeix diaris en un cas així, però ens dol moltíssim que apassioni tant a tothom el que hauria d'ésser teme quasi exclusiu de bugaderes. No volem pas significar cap desinterès pel cas, car és lamentabilíssim perquè ens va dient que encar la salvatgeria humana no s'ha pas acabat. Només ho diem perquè trobem malaguanyat aquest interès públic. Trobem malaguanyada aquesta sensibilitat que es satisfà amb el relat de coses morboses. Trobem mal emprada aquesta opinió pública que es desenten dels problemes més vitals i es manifesta tan lleugerament en coses sí bé grosses, superficials. Sí, ens sap greu aquest cas, perquè és massa agrament sintomàtic. Nosaltres voldríem una opinió més interessada, però que no ens mostrés aquest fons tan despert quan es tracta de coses sagnants. Aquesta sensibilitat però, ens revela, desgraciadament, uns esperits minsos, plens de literatura cinematogràficament morbosa, ridículament fulletinesca, barata, absurda.

Passarà aquest desgraciat afer que ha copsat l'atenció de tanta gent. Passarà a l'història de la vida, una altra plana plena de sang com tantes n'hi ha, però encara l'opinió, aquesta opinió que només busca als diaris i llibres coses truculents, no s'haurà purificat. Deixeu fer a la policia i a qui competeix aquesta tasca que ens posa, (el fet que la motiva), la degradació social davant els ulls, i meditem la manera d'evitar aquestes llagues, però si surten a la llum pública, no ens entretinguem en fer escampar la seva fetor infecciosa. Siguen lectors de diaris, però lectors i de diaris d'opinió, puix que hi sentiren bategar quelcom molt noble, i els vostres sentits no es faran malbé amb el nodriement de coses tacades am sang.

P. VINYOLÉS I VIVET

Depósito en Vich de la

Vinda Juan Rovira

C. San Miguel (antes S. Hipolito), 3

MÁQUINAS de ESCRIBIR

de todas las marcas, en nuevo, reconstruido y de ocasión. = Accesorios. = Reparaciones. = Cambios. = Alquiler. = Limpiezas. = Copias. = Mecanografía, etc.

Ofrece al público esta casa y se complace en manifestarle que durante el mes actual regirá una nota de precios extra-limitadísima, precios de reclamo y afectuosa salutación a la comarca.

Gran i variat assortit en Recordatoris i Estampes, Llibres, Rosaris, Medalles i demés objectes de Primera Comunió.

Tot a preus molt reduïts.

LIBRERIA ANGLADA
Plaça de la Constitució, 17. - VICH.

Hens-aquí un vigatà estudiós que s'està revelant un artista en el camp de la música.

Deixeble aprofitat de mossèn Lluís Romeu i del mestre Gibert, de l'Orfeó Català, s'està formant un gran músic.

Es Mestre per l'Escola Superior de Música Sagrada de Roma, havent obtingut diversos premis en sengles concursos.

Ben jove encara, la seva producció és força abundant i substanciosa.

En el seu bagatge artístic hi té «El Serafí d'Ausona» poema místic de la vida de sant Miquel dels Sants que la crítica l'acollí molt favorablement acreditant el seu tremp de músic. En «La llum de l'Establia» demostrà ja més refinament i desenvolupament artístic. Una i altra d'aquestes dues obres amb lletra del seu malaguanyat company mossèn Tubau.

Té amés diversos cants, eucarístics i marians i finalment ha estrenat en el santuari de la Verge de la Salut, la «Missa de la Mare de Déu de la Salut» inspirada i glosant els goigs populars d'aquell Santuari, demostrant una gran habilitat, mestria i una fina percepció dels caients típics de la música popular nostra.

R.

RETALLS PERIODÍSTICS

Retallem aquestes notes curioses del gran Maragall, referents a la "caritat dels rics":

«Sentim, per exemple, lloar la caritat d'una població perquè amb el tribut de les almoines s'hi han fet moltes obres pies, molts asils, moltes escoles, molts hospitals, molts convents. Per als vells, per als infants, per als invàlids, per a dones perdudes; per a tot vici, malura, devoció o necessitat hi ha institució adequada en aquesta població; i per això presum d'ésser molt pietosa i caritativa. Doncs jo, quan m'ho diuen, mi rebe'llo i els responc:— No ho digueu que això sien obres de la nostra caritat, sinó

De conforment amb la proposta del Sr. Pujol, que s'aprova, s'acorda que en virtut de la R. O. del 7 de l'actual s'eleui a l'III^{er} m. Sr. Delegat d'Hisenda l'ins-tància elevada a l'Excm. Sr. Ministre d'Hisenda en 21 del passat desembre sobre la facultat de modificar els ti-pos de gravàmen de l'àrbitre municipal sobre carns, facultant per ell a l'Al-caldia.

Conferència d'educació físi-ca ciutadana i premilitar

El passat diumenge tingué lloc al saló d'actes del Casino Vicense l'anun-ciada conferència a càrrec del comandant D. Vicens Sevil. A la presidència hi ha-via l'alcalde, Sr. Comella; vicari gene-ral, Dr. Serra i Jordi; comandant militar, Sr. Pax; quefe de sòmetes, Sr. Galo-trè; diputat provincial suplent, Sr. For-cada, i tinent de la guardia civil, Sr. Ferrer.

Començà el conferenciant saludant a la ciutat de Vich, ciutadans i autori-tats. Digué que es continuaran donant conferències altres diumenges per dife-rentes personalitats. Abans es donaven conferències polítiques i ara seran cul-turals, les quals contribuïran a l'educa-ció dels ciutadans. El lema serà per Déu i per Espanya.

Explica la classe de conferències que són patriòtiques, culturals, i també científiques, en diverses ciències i en diferents maneres de la vida ciutadana.

Digué que la educació, no serà essen-cialment d'instrucció militar; que aques-ta és reservada per quan sien a l'Exèr-cit. Es farà gimnàsia, i marxes que seran fins a 15 kms., que hi hauran di-verses educacions físiques com tennis, rugbi, natació, a ésser possible, exercicis de tir i altres. Aquests exercicis crearan hàbits de treball, disciplina i ordre que faran el benestar del país. Es farà un certificat previ examen i que donarà varies avantatges, entre altres la reba-i-xa de dos mesos de servei militar. Hi haurà també un metge i practicant, que assistiran als exercicis del camp.

Manifesta que es constituirà una Jun-ta i que aquesta serà integrada per in-dividus efectius i altres que seran nom-brats per elecció.

L'educació, començarà pels que tin-guin menys de 8 anys, de 8 a 14, de 14 a 16, de 16 a 18, de 18 a 21 i de 21 a 35, i més d'aquesta edat si se'n constitueix secció; a cada edat serà proporcionada, física i intel·lectual adequada a ella. Correrà a càrrec d'un quefe de l'exèr-cit ajudat per un auxiliar i pels alum-nes que per sa aplicació sien apes per a la mateixa.

Convindrà estendre l'educació al sexe debill, en el qual també es conve-nient per la formació dels de demà.

L'educació convé per la prosperitat de la Pàtria i sens dubte que se'n re- portaran resultats pràctics.

Manifesta que des d'avui es faran inscripcions al quarter d'infanteria d'a-

exercicis serà el de l'Esbarjo Maria.

Acabà dient que tots hem de treba-llar per a l'engrandiment d'Espanya i s'oferí per si algú no havia comprès tot lo que havia dit que estava prompte per a rebre'l, com també si es té algu-na idea o iniciativa, que pot dirigir-se-li que l'escoltaria i pendrà nota del que se li digui.

A l'aixecar-se el conferenciant un aplaudiment dels assistents coronà sa-bella i patriòtica conferència.

COMARCA VIGATANA

DE TORELLÓ

En el cambril de la nostra patrona, la Verge de Rocaprevera, dissabte, a les dotze del matí, s'unien matrimonial-ment el nostre dilecte amic, en Jaume Buser i Rabat, i la senyoreta Teresa Torner i Bassas. Després la comitiva, formada per una quarentena de convi-dats, fou obsequiada amb un esplèndid banquet servit per l'hotel Bosch. Aca-bat el dinar, l'element jove organitzà un lluit ball, resultant més simpàtica i agra-dable la festa.

També dimecres el matí, en l'esglé-sia parroquial, s'efectuava el casament del jove Joan Picasso amb la senyoreta Josefa Serra. La cerimònia es celebrà dintre l'intimitat de les dues famílies.

A les dues parelles, que han sortit per diferents capitals de la península, els desitgem un viatge de noces ben fe-lic i forces prosperitats.

I per ara prous casaments. Aquests dos tanquen la colla que teníem en car-terra. Amb raó els nostres lectors podrien creure si ens hem proposat formar una estadística matrimonial, amb la gruixa que en poc temps n'hem pu-blicat.

—Ha estat nombrada Pabordesa del Roset, d'enguany, la senyora Ramona Faja, esposa del nostre amic en Barto-meu Tresseira.

—Diumenge, morí sobtadament, víc-tima d'un atac d'ambòfia, la mare polí-tica del nostre amic, en Josep Vinyeta. La difunta havia vingut per passar una temporada al costat de la seva filla, tro-bant-hi als dos dies la justa mort, (a. c. s.) Acompanyem el sentiment a la família Vinyeta.

—La diada de St. Isidre fou solem-nement festejada pels pagesos amb un ofici al seu Sant patró, en el qual el doctor Maria Vinyes, pvre., catedràtic del Seminari de Vich, hi feu un bell ser-mó, glosant sobre la gràcia del Patró. A la nit, es ballaren sardanes que fo-ren numerosament puntejades.

—Dimecres morí a l'edat de 17 anys el jove Miquel Masallera, víctima d'una cruel malaltia que amb repides ha mi-nat la seva existència.

Ens associem al dol que experimen-ta la seva família.

FELIQUET

Cell. n. Josep Vinçeta
amb tota l'ànima

Pregueu germans perquè el meu
i vostre sacrifici sia acceptable a
Déu Pare Omnipotent.

Festa de la Missa Nova

de

Mossèn Ramon Estela i Molinet

alumne del Pont. Col·legi Espanyol

celebrada a les

Catacumbes de Sant Calixt

Roma 20 de Març de 1928.

RECORT
DE LA
COMUNIO SOLEMNE
DE
Joan Vinyeta Romeu
CELEBRADA EN L'IGLESIA
PARROQUIAL DE SANT DOMINGO
DE VICH
EL DIA 15 ABRIL DE 1923

O Jesús-Eucaristia,
un desig m'és dolç torment:
jo voldria, si podia
no combregar cada dia,
combregar continuament.
—Del secret que tan me pregas
jo te'n daré la clau d'or.
Si m'estimas ja combregas
y m'estimas si l'entregas
a cada batech del cor.

M. SERRA Y ESTURÍ, Pvre.

M.H.

15074

*Quien come mi carne y bebe mi sangre,
en mi mora y yo en él*

Memoria,

Pio Viñeta y Plantala-
mor nació el año 1878.
en Mayo

Dolores Bomeu y Coro-
minas en Agosto de 1878.

Contrajimos matrimonio
el día 7 Agosto de 1901.

Hijos

1903. El día 3 Mayo nació
un niño a las 7 y 1/2 tarde
Fue bautizado el día 4
apadrinando D. Juan
Viñeta y D.ª Isabel Coromi-
nas. Nombres:
José, Juan y Francisco.

Año 1905. El día 22 Febrero
nació una niña a las
2 y $\frac{1}{2}$ tarde. Fue bau-
tizada el día 24. apadrin-
nando D. Francisco
Romero y S.^a Ana Solá.
Nombres.

Ana, Dolores, y Rosa.

1907. El día 2 Febrero voló
al Cielo a los 23 meses
mi hija Ana víctima
de un bronquitis.

ero Año 1912. El día 10 julio
nació un niño a las
9 menos cuarto de la
mañana. Fue bautizado
el día 12. apadrinándolo
Sr. José Viñeta y D.^a An-
gela Ferrer de Viñeta.
Nombres.

Juan Miguel y Cristóbal
Cristóbal

1935. Obre día 20 murió
Pio Viñeta y Plantalamor

1936. Agosto 10. por la noche
del 10 al 11. fué asesina-
nado mi hijo Mr José.

Septiembre 23. - 37

A la una de la madr
gada, murió mi herma-
no Mre Luis Pomeu
Corominas a 63 años.

RECORDEU EN VOSTRES ORACIONS
L'ÁNIMA DE D.ª ISABEL CORO-
MINAS Y OBRADORS DE RO-
MEU, QUE PASSÁ A MELLOR VIDA
EL DIVENDRES 12 DE JANER DE 1917,
CONFORTADA AB ELS SAGRAMENTS
Y LA BENEDICCIÓ APOSTÓLICA, A LA
EDAT DE 67 ANYS.

Jo so la resurrecció y la vida: qui creu en Mi,
encara que hagi mort, viurá: y tot aquell que
viu y creu en Mi, no morirá eternament.

(Joan XI, 25 y 26)

RECORT
DE LA
COMUNIÓ SOLEMNE
DE
Joan Vinyeta Romeu
CELEBRADA EN L'IGLESIA
PARROQUIAL DE SANT DOMINGO
DE VICH
EL DIA 15 ABRIL DE 1923

O Jesús-Eucaristia,
un desig m'és dolç torment:
jo voldria, si podia
no combregar cada día,
combregar continuament.
—Del secret que tan me pregas
jo te'n daré la clau d'or.
Si m'estimas ja combregas
y m'estimas si t'entregas
a cada batech del cor.

M. SERRA Y ESTURÍ, Pvre.

M. H.

16074

*Este es mi cuerpo,
esta es mi sangre*

Francesch Romeu y Mas
viudo de D.ª Isabel Corominas

MORÍ EL DIA I DEL CORRENT
A L'EDAT DE 75 ANYS
REBUTS ELS SANTS SAGRAMENTS
Y LA BENEDICCIÓ APOSTÓLICA

(AL CEL SIA)

SOS FILLS MOSSEN LLUIS Y DOLORS,
GENDRE PÍO VIÑETA, NETS, NEBOTS,
NEBODES Y DEMÉS FAMILIA, CONVIDAN
A V. ALS FUNERALS QUE, **DIMARS** DIA 13
EN LA IGLESIA DE SANT DOMINGO, SE-
RÁN CELEBRATS PEL BÉ DE L'ÀNIMA
DEL DIFUNT, COMENSANT A LES DELI.

VICH, 11 DE MAIG DE 1919.

Recorda que no tens mes d'una vida, ni has de morir més d'una vegada, ni tens sinó una vida curta, ni hi ha sinó una gloria, y aquesta eterna; y farás poch cabal de moltes coses.

Santa Teresa de Jesús.

En terra'l sembrar
al Cel lo cullir;
ací lo plorar
allí lo cantar;
en terra patir
per al Cel gosar.

Mossén Verdaguer.

Vanitat de vanitats y tot es vanitat, fora l'amor a Deu y servir a Ell solament.

(Imitació de Jesucrist.)

*Dauli, Senyor, l'etern repós;
Brilli per ell la llum eterna.*

L'Ilm. Sr. Bisbe de Vich, concedeix 50 dies d'indulgencia a sos diocesans per cada acte de pietat que farán en sufragi de l'ànima del difunt.

Consejos de guerra contra destacados elementos rojos

El fiscal solicitó tres penas de muerte

En el Gobierno Militar se vieron ayer los siguientes Consejos de Guerra:

Contra Juan Expósito Estorch, vecino de Roda de Ter, que fué jefe de patrullas y del Comité de la F. A. I. en una de las fábricas de aquella localidad. Intervino en asesinatos, entre ellos el del sacerdote José Viñeta, y fué el autor de una serie de detenciones de elementos de derechas, que fueron trasladados más tarde a Barcelona, en donde fueron asesinados. El fiscal pidió la última pena.

Contra Antonio Sanglas Verdguer, de Vich, antiguo izquierdista, que formó parte de los grupos de patrullas, participando en saqueos, incendios y asesinatos. También le fué pedida la pena de muerte.

Y contra Mariano Bergés Pueyo, de San Hipólito, individuo de pésimos antecedentes, que, al igual que los anteriores, formó parte de las patrullas, habiendo cometido delitos de sangre. Denunció a los que intentaban pasarse a las filas nacionales, que fueron llevados a un batallón disciplinario, donde muchos fallecieron. El fiscal pidió la pena de muerte.

Orfeó Vigatà

Festes de
Sant Miquel dels Sants

Dos Concerts per l'Orfeó

Sota la direcció del seu Mestre
MOSSÈN MIQUEL ROVIRA, Pvre.

Dimarts, dia 6 i dijous, dia 8 de juliol
de 1926, a dos quarts de deu de la nit,
en el Teatre de la Joventut Catòlica.

Dimarts, dia 6

PROGRAMA

I

(Per l'Orfeó)

CANT DE LA SENYERA.	ROVIRA
LA GENTIL MARGUERIDA	CUMELLAS
EL MESTRE	PECANINS
EL MARIDET	PÉREZ
EL FILL DE D. GALLARDÓ	SANCHO MARRACO
LES NEUS QUE'S FONEN	MORERA
LA PATRIA NOVA (<i>piano i armonium</i>)	GRIEG

II

El Serafí d'Ausona

LLETRA DE
MN. EDUARD JUNYENT

MÚSICA DE
MN. JOSEP VINYETA

per la secció de noies de l'Orfeó i
alumnes de l'escola

Acompanyament de piano i armonium

Dijous, dia 8

PROGRAMA

I

(Per l'Orfeó)

PRIMAVERA ETERNA	MORERA
LA MAL MARIDADA	PÉREZ
CANÇÓ DEL LLADRE.	SANCHO MARRACO
REMORDIMENT.	MORERA
LA MORT DE LA NÚVIA.	LAMBERT
EL CAÇADOR I LA PASTORETA	BOTEY
LA CANÇÓ NOSTRA (Sardana)	MORERA.

II

Conçons amb gestos

per les nenes de l'Escola de l'Orfó

DIRECCIÓ

PIANISTA

SR.TA. PILAR BACH

SR. RAFEL SUBIRACHS

LA FILOSA	LLONGUERAS
QUAN JO ME'N POSO LA COTILLETA	»
* EL BOSCH VERT	E. JACQUES DALCROZE
* ELS PETITS GNOMS DE LA MUNTANYA	»
EL MOCADOR	LLONGUERAS
* QUAN ANEM TOTS UN A UN	»

* Primera audició

Dissapta, dia 10

Concert al Teatre Vigatà

Detalls per programes.

NOTA: El despaig de localitats a taquilla. Pels senyors socis, el dia abans de cada concert, pels no socis el dia del concert des de les onze del matí. Condi-cions especials pels socis de l'Orfeo.

El Serafí d'Ausona

Poema mistic de la vida de Sant Miquel dels Sants

LLETRA de
Mn. Eduard Junyent

MUSICA de
Mn. Josep Vinyeta

I L'arc florit

Damunt els camps en flor
la primavera arriba;
l'herbei s'ha avellutat
amb la verdor humida,
i en mig dels horts florits
sombrien les masies
amb el som is gentil
dels llavis d'una nina.
Ja vénen els infants
trescant sense fadiga,
portant camins enllà
l'alé de l'alegria.
Enceten els seus jocs
al volt de les alzines:
les frondes onejants
fan una ombreta xica,
quin bell estar-hi fa!
La primavera arriba.
Però Miquel tot sol
defuig llur companyia;
té els ulls clavats al cel
i els llavis que sospiren:
—Oh! si pogués sofrir,
sofrir pel qui m'estima!—
S'envolen cel amunt
l'estol de les falsies
i passa el vent lleuger
que amb l'ala dolça arrissa
l'argent cascdejant
de l'aigua cristal·lina.
Damunt els camps en flor
la primavera arriba.
Els marges fan olor
de menta i sajudia
i hi amaguen el capoll
clavells i roses fines.
Se'n van d'ací i d'allà
buscant la flor més rica,
robins i diamants
i gotes de sang viva.
El ram és a mig fer,
Miquel d'altre en voldria;
no de clavells de neu
ni roses de sang viva,
sinó de sofriments
per dar-lo al qui l'estima.
Ovira un arc florit
i el cor ja li glatia;
aixeca els ulls al cel,
desclou les mans petites
i es llença entre les flors
damunt el lilí d'espiues.
Revolca ardit son cos,
s'hi rebla i s'hi capgira.
—O mon Amat Jesús,
per mi Vós les sofrieu,
no us en daré jo un ram
de roses de sang nua?,
prenen-les de bon grat
la meua amor les lliga.—
El venen els infants
que l'extasi el prenia:
—Miquel! Quin ram tan bell
les teves mans guarnien!!—
i posen en son pit
les tofes recollides.
Refila el rossinyol,
la primavera arriba.

II La Guia

Verge i Mare de la Guia
patrona del vianant,
quin niu us han fet els homes
fora els murs de la ciutat!,
per solí la via extensa,

per tálem el cel brillant.
Verge i Mare de la Guia,
bé prou que Miquel us sap
més fresca que la poncella,
més gràcil que el lilí blanc.
Ell se'n baixa cada tarda
a ajocar-se en vostre altar,
ferit per la llum serena
que llisca de vostre esguard.
Us teixeix un pòm de roses
per ceptre de vostres mans
i aixecant-se de puntetes
com us besa tremolant!
La pregària dels seus llavis
quina companyia us fa:
—Verge i Mare, benefume...
Jo us prometo de servir
tot mon cor i tot mon ésser
pur i cast i angelical.
No vull res d'aquest món ténbol
ni tampoc de la ciutat,
el meu cor vol un lloc aspre
per a sofrir i penar.
Vós que sou tan dolça guia
si em volguésseu acompanyar!—
Les paraules se li trenquen
i l'amoixa el sol daurat
i canta la cadèrnera,
refila rellarás,
mentre el poneró de l'horta
li esbulla la neu del cap.
Els companys ja l'oviraven...
venien adalcrats
com les daines fugisseres,
però aturen el seu pas
i s'acosten en silenci
que no el puguin desvetllar.
L'esperit de tots com vola,
tots els cors quin bategar!
fins que Miquel es deixonda
i s'eixuga els ulls rosats
per les llàgrimes de joia
que rodolen gaita avall.
S'enfila dalt d'una pedra
i es posa a sermonejar.
A la primera paraula
s'arpleguen els infants,
a la segona paraula
tots en queden encisats,
i a la tercera paraula
ja cauen agenollats.
Verge i Mare de la Guia
acotxen amb vostres mans
els moixons que s'us ajoquen
sota els blecs del mantell blau.

III On sou, Senyor?

Els camins del sofriment
se aixamplen per cada banda,
s'escolen entre rocs durs,
esbarzers i aigües amargues;
ja Miquel els ha trobat
i s'hi llença amb tota l'ànima.
El seu cor que viu per Déu
fora d'Ell ja no en vol d'altre
i el cerca pertot arreu
com coloma enamorada.
No trobant-lo enllà del món
decideix d'entrar al claustre,
mes les portes dels convents
són per ell impenetrables.
Prou les travessa l'amor
més aguda que una fama.
Arrupit en el llindar
s'espera cada jornada,
besant-les amb ardiment
i arrosant-les amb ses llàgrimes,

i és tan gran el seu desig
 que hi truca, però debades.
 Li respon el frare llec:
 —Ets massa menut encara,
 no tindries pas delit
 per a emprendre la volada.—
 La porta per últim cop
 que feixuga se li tanca.
 Els arbres gronxats pel vent
 lamenten com una flauta
 i en el lluny degota el plor
 sanglotant d'una campana.
 Venien el seus companys
 pel camí, canta que canta,
 i Miquel sentint-se fort
 els crida amb una mirada
 i es creua les mans al pit
 perquè sent que el cor li escapa.
 Els seus ulls semblen dos dards
 i tot ell és una farga
 on el foc roent d'amor
 s'abrandà de nou coratge.
 —Adéu siau, companys meus,
 jo me'n vaig lluny de vosaltres;
 el meu camí no el sé pas
 ni on comença ni on acaba,
 però sé que al capdavall
 Déu m'hi espera una hora o altra.
 Fins al cel, adéu siau,
 jo me'n vaig lluny de vosaltres.—
 Els arbres gronxats pel vent
 sospiren com una flauta:
 O noble ciutat de Vich
 bé pots ésser benaurada!!

IV La via mística

ANGELS

Creatures del Senyor,
 enaltiu la creu sagrada
 que adjuntà d'una abraçada
 la justícia i l'amor.

El miracle més excel·lent
 que acostà la creatura
 fins al cor de la Natura
 del qui adoren terra i cels.

Contempleu el dolç somriure
 amb que Déu encara us crida:
 no hi ha una ànima escollida
 que en Mi trobi son encís?

MIQUEL

Com la cérvola ferida
 busca l'aigua de la vida,
 el meu cor,
 caminant per l'alta serra,
 va cercant fora la terra
 els encants del meu Amor.

Mes en va en l'humana via
 el cercava nit i dia,
 sospirant
 que m'entrés en l'horta bella
 on gustés la meravella
 del seu vi regalimant.

Si sabés les fresques prades
 on pasturen ses ramades
 a l'ombriu,
 tot brescant sa forta aroma,
 amb mes ales de coloma
 volaria a fer-hi el niu.

Però el cor s'em esllanguia...
 defalleix l'ànima mia
 de dolor....
 Conforteu-me-la amb magranes
 i cobriu-me amb flors boscanes
 que, malalt, moro d'amor.....

Miquel queda extasiat.

CHOR

No desvetllen el somni que prenía
 en l'èxtasi sublim a l'amor mia....

ANGELS

Com el nard que s'esbadella
 s'ha desclós la flor oient,
 com les roses en poncella
 degotà son baume ardent.
 Com un lli en mig d'espines
 el seu calze ha fet florir
 per copsar les llums divines
 que la feien estremir.

CHOR

No desvetllen el somni que prenía
 en l'èxtasi sublim a l'amor mia....

SERAFI

Vora el tron del Rei Diví
 puja un altre serafi
 emportat per subtils ales,
 Jerarques del Senyor,
 feu que en vostres solis d'or
 ell hi trobi les escales.

Amb les perles resplendents
 dels estels dels firmaments
 feu-li un vel de pedreria
 i brodeu-li amb argent fi
 un vestit més blanc que el lli,
 emporprat amb setelja.

Dels teus llavis, oh Miquel,
 ha brotat la dolça mel
 i la mirra en regalima:
 Serafi d'amor de Déu,
 pren la vesta d'alba neu
 que et servà Aquell qui t'estima.

Els àngels vesteixen a Miquel l'hàbit trinitari.

CHOR

Esposa meva, coloma meva,
 deixa l'oratge del fresc jardí:
 baixa del Liban, vina sens treva,
 bella i sabrosa m'es l'amor teva,
 millor que el vi.

Miquel revé de l'èxtasi.

MIQUEL

He sentit la veu que em crida,
 la veu dolça de l'Amat:
 la meua ànima entristida
 s'ha sentit valent i ardida
 amb la vesta que m'ha dat.

Ja ha vingut la primavera
 i les hortes han florit
 escampant l'olor encisera....
 Però el meu Amat on era
 que no el veia i l'he sentit. ?

ANGELS

Se'n ha anat de bon matí
cap al cim de la collada
de l'encens i el romani
i la mirra perfumada.

MIQUEL

No em direu on té el camí
de sa tenda assoleuada?

ANGELS

Sota l'ombra dels pomers
i els regius de les fontanes,
entre el flaire dels vergers
i la flor de les magranes.

CHOR

Esposa meva, coloma meva,
deixa l'oratge del fresc jardí;
baixa del Liban, vina sens treva,
bella i sabrosa m'és l'amor teva,
millor que el vi.

MIQUEL

Et cerqui per tot arreu
i ara el cor se m'extemia
de sentir la teva veu
tan aprop de la veu mia.

Jo us conjur, Angels de Déu,
que em mostreu la seva estada
i m'entreu al talem seu,
car d'amor sóc llatzerada.

ANGELS

Triat entre deu mil
és ton Amat gentil
el més candí i més ros dels fills dels homes;
són d'or brunyit sos rulls
i semblen els seus ulls
la nítida blancor de dos colomes.

De vori i de safir,
son cós, pur com el lli,
entre marbre escollit li treu brotada;
son pit és fet d'argent,
erols d'unguent,
coixí de pedreria cisellada.

Trescant com un anyell
per l'herba del pradell
ja se'n vé de les vinyes amb dalera,
daurat pel sereni
i el rou del dematí
que enjoien ricament sa cabellera.

El talem nupcial
ja bada el seu portal
perquè hi entris l'amor que t'esperona.
Aviva el teu anhel,
encén ton cor, Miquel,
l'Amat ja vé a cenyir-te sa corona.

Apareix la Creu triomfant

MIQUEL

Mon Estimat!, Vens-el-aquí!
Jo sóc per Ell i Ell és per mi!
Sobre el teu braç, sobre el teu cor,
vulgues posar-me com segell.
Gentil Amat, mon dolç Amor,
com ets amable i com ets bell,
millor que el vi!
Jo sóc per Ell
i Ell és per mi!

*Pre'n l'èxtasi a Miquel que resta abraçat a
la Creu.*

CHOR

Amb l'esquerra l'ha acotxada
sobre el pit,
i amb la dextra l'abraçada
per donar-li la besada
del seu bes indefinit.

ANGELS

Sanctus, Sanctus, Sanctus,
Dominus Deus exercituum
plena est omnis terra
gloria ejus.

A. M. D. G.

Amb llicència eclesiàstica

MN. EDUARD JUNYENT

EL SERAFI D'AUSONA

POEMA MÍSTIC DE LA VIDA DE
SANT MIQUEL DELS SANTS

L'arç florit

Una fonda i piadosa tradició, fundada en les declaracions de les persones que es lligaren intimament ab la vida del nostre Sant, assenyala en l'aubada de la infantesa de Miquel Argemir tota una sèrie d'aspres mortificacions amb què macerava les seves carns fresques i rosades. Una d'elles ens conmovi vivament en l'escena que ens el descriu llençant-se boi nu damunt les puntes dels arços i revolcant-s'hi ardidament, en la qual ja s'el veu entrar pels viaranys de la vida recollida en la oració i la penitència que havia de dur-lo als cimals de la santedat.

Damunt els camps en flor
la primavera arriba;
l'herbei s'ha avellutat
amb la verdor humida,
i en mig dels horts florits
somriuen les masies
amb el somris gentil
dels llavis d'una nina.

Ja vénen els infants
trescant sense fadiga,
portant camins enllà
l'alé de l'alegría.
Enceten els seus jocs
al volt de les alzines:
les frondes onejants
fan una ombreta xica,
quin bell estar-hi fa!
La primavera arriba.
Però Miquel tot sol
defuig llur companyia:
té els ulls clavats al cel
i els llavis que sospiren:
—Oh! si pogués sofrir,
sofrir pel qui m'estima!—

S'envolen cel amunt
l'estol de les falcies
i passa el vent lleuger
que amb l'ala dolça arrissa
l'argent cascadejant
de l'aigua cristal lina.
Damunt els camps en flor
la primavera arriba.

Els marges fan olor
de menta i sajulida
i hi amagen el capoll
clavells i roses fines.
S'en van d'ací i d'allà
buscant la flor més rica,
robins i diamants

i gotes de sang viva.
El ram és a mig fer,
Miquel d'altre en voldria;
no de clavells de neu
ni roses de sang viva,
sinó de sofriments
per dar-lo al qui l'estima.
Ovira un arç florit
i el cor ja li glatia;
aixeca els ulls al cel,
desclou les mans petites
i es llença entre les flors
damunt el llit d'espines.
Revolca ardit son cos,
s'hi rebla i s'hi capgira.

—O mon amat Jesús,
per mi Vós les sofrieu,
no us en daré jo un ram
de roses de sang mia?,
preneu-les de bon grat
la meva amor les lliga. —

El veuen el infants
que l'èxtasi el prenia:
—Miquel! Quin ram tan bell
les teves mans guarnien!! —
i posen en son pit
les toies recollides.

Refila el rosinyol,
la primavera arriba.

La Guia

Encara avui la capella de la Guia ens commemora l'antic padró que s'aixecava al cap d'avall del carrer de St. Francesc, a on, segons ens diu la tradició, el noi Argemir va renovar el vot de castedat, que havia emès en l'església de Sta, Clara, en una de les varies vegades que el seu desig de la solitud l'atreia poderosament cap a les afraus desertes del Montseny per a exercitar-hi la vida penitent i contemplativa dels eremites.

Verge i Mare de la Guia
patrona del vianant,
quin niu us han fet els homes
fora els murs de la ciutat!,
per soli la via extensa,
per talem el cel brillant.

Verge i Mare de la Guia,
be prou que Miquel us sap
més fresca que la poncella,
més gràcil que el lliri blanc

Ell se'n baixa cada tarda
a ajocar-se en vostre altar
ferit per la llum serena
que llisca de vostre esguard.
Us teixeix un pom de roses
per ceptre de vostres mans
i aixecant-se de puntetes
com us besa tremolant!
La pregària dels seus llavis
quina companyia us fa:

—Verge i Mare beneïu-me...
Jo us prometo de servir
tot mon cor i tot mon ésser
pur i cast i angelical.
No vull res d'aquest mon tèrbol
ni tampoc de la ciutat,
el meu cor vol un lloc aspre
per a sofrir i penar.
Vós que sou tan dolça guia
si em volguésseu acompanyar! —

Les paraules se li trenquen
i l'amoixa el sol daurat
i canta la cadèrnera,
refila refilarás,
mentre el pomeró de l'horta
li esbullia la neu del cap.

Els companys ja l'oviraven...
venien adelerats
com les daines fugisseres,
peró aturen el seu pas

i s'acosten en silenci
que no el puguin desvetllar.
L'esperit de tots com vola,
tots els cors quin bategar!,
fins que Miquel es deixonda
i s'eixuga els ulls rosats
per les llàgrimes de joia
que rodolen galta avall.
S'enfila dalt d'una pedra
i es posa a sermonejar.
A la primera paraula
s'arpleguen els infants,
a la segona paraula
tots en queden encisats,
i a la tercera paraula
ja cauen agenollats.

Verge i Mare de la Guia
acotxeu amb vostres mans
els moixons que s'us ajoquen
sota els blecs del mantell blau.

On sou, Senyor?

La vocació divina que tan aviat va manifestar-se en el cor de Miquel, el cridava a la vida silenciosa del claustre per entregar-se totalment a Déu, però l'oposició dels seus germans i la seva curta edat li barraren totes les portes dels convents de la Ciutat a les quals acudia en demanda de l'hàbit religiós. Mes la veu de Déu que passa per damunt de la prudència i de les trabes dels homes, ensems que li probava la seva fermesa, li donava una decidida resolució de seguir-la en les mateixes contrarietats.

Els camins del sofriment
s'eixamplen per cada banda,
s'escolen entre rocs durs,
esbarzers i aigües amargues;
ja Miquel els ha trobat
i s'hi llença amb tota l'ànima.
El seu cor que viu per Déu
fora d'Ell ja no en vol d'altre

i el cerca per tot arreu
com coloma enamorada.
No trobant-lo enlloc del món
decideix d'entrar al claustre,
mes les portes dels convents
són per ell impenetrables.
Prou les travessa l'amor
més aguda que una flama.
Arrupit en el llindar
s'espera cada jornada,
besant-les amb ardiment
i arrosant-les amb ses llàgrimes,
i és tan gran el seu desig
que hi truca, però debades.
Li respon el frare llec:
—Ets massa menut encara
no tindries pas delit
per emprendre la volada.—
La porta per últim cop
què feixuga se li tanca.

El arbres gronxats pel vent
lamenten com una flauta
i en el lluny degota el plor
sanglotant d'una campana.

Venien els seus companys
pel camí, canta que canta,
i Miquel sentint-se fort
els crida amb una mirada
i es creua les mans al pit
perquè sent que el cor li escapa.
Els seus ulls semblen dos dards

i tot ell és una farga
on el foc roent d'amor
s'abranda de nou coratge.

— Adéu siau, companys meus,
jo me'n vaig lluny de vosaltres;
el meu camí no el sé pas
ni on comença ni on acaba,
però sé que al capdavant
Déu m'hi espera una hora o altra.
Fins al cel, adéu siau,
jo m'en vaig lluny de vosaltres.—

Els arbres gronxats pel vent
sospiren com una flauta:
O noble ciutat de Vich
bé pots ésser benaurada!!

La via mística

Tota la vida de Miquel fou una suprema aspiració de l'esperit que giravoltava entorn de Déu i el feia pujar paulatinament des dels esglaons de les creatures per les escales de la vida interior fins a unir-se intimament amb Ell. Asssedegat de la divina Bellesa no reparava pas en les desolacions i fadigues que l'escometien en el camí de la creu i que encara li donaven més coratge. Quan la divina voluntat li otorgà l'hàbit trinitari, el seu cos, que ja vivia crucificat en el món, deixà la lliure volada a la seva ànima que, desficiosa del Bé suprem, no parà fins a aconseguir-lo per restar-li enamorat esclau en èxtasis freqüents i amb total subjecció de les seves potències, fins que la mort el deslligà dels vincles mortals i li donà la plenitud de la glòria dels sants en el tabernacle on la magestat infinita de l'Essència de Déu es manifesta eternament als seus escollits.

ANGELS

Creatures del Senyor,
enaltiu la creu sagrada
que adjuntá d'una abraçada
la justícia i l'amor.

El miracle més excels
que acostá la creatura
fins al cor de la Natura
del qui adoren terra i cels.

Contempleu el dolç somris
amb que Déu encara us crida:
no hi ha una ànima escollida
que en Mi trobi son encís?

MIQUEL

Com la cérvola ferida
busca l'aigua de la vida,
el meu cor,
caminant per l'alta serra,
va cercant fora la terra
els encants del meu Amor.

Mes en va en l'humana via
el cercava nit i dia,
sospirant
que m'entrés en l'horta bella
on gustés la meravella
del seu vi regalimant.

Si sabés les fresques prades
on pasturen ses ramades
a l'ombriu,
tot brescant sa forta aroma,

amb mes ales de coloma
volaria a fer-hi el niu.

Però el cor s'em esllanguia...
defalleix l'ànima mia
de dolor....

Conforteu-me-la amb magranes
i cobriu-me amb flors boscanes
que, malalt, moro d'amor...

CHOR

No desvetlleu el somni que prenia
en l'èxtasi sublim a l'amor mia.....

ANGELS

Com el nard que s'esbadella
s'ha desclós la flor olent,
com les roses en poncella
degotà son baume ardent.
Com un lliri en mig d'espines
el seu calze ha fet florir
per copsar les llums divines
que la feien estremir.

CHOR

No desvetlleu el somni que prenia
en l'èxtasi sublim a l'amor mia.....

SERAFI

Vora el tron del Rei Diví
puja un altre serafi
emportat per subtils ales,
Jerarquies del Senyor,
feu que en vostres solis d'or
ell hi trobi les escales.

Amb les perles resplendents
dels estels dels firmaments
feu-li un vel de pedreria
i brodeu-li ab argent fi
un vestit més blanc que el lli
emporprat amb setelia.

Dels teus llavis, oh Miquell,
ha brollat la dolça mel
i la mirra en regalima:
Serafi d'amor de Déu,
pren la vesta d'alba neu
que et servá Aquel qui t'estima.

*Els àngels investeixen a Miquel l'hàbit
trinitari.*

CHOR

Esposa meva, coloma meva,
deixa l'oratge del fresc jardí,
baixa del Liban, vina sens treva,
bella i sabrosa m'és l'amor teva,
millor que el vi.

MIQUEL

He sentit la veu que em crida,
la veu dolça de l'Amat:
la meva ànima entristida
s'ha sentit valent i ardida
amb la vesta que m'ha dat.
Ja ha vingut la primavera
i les hortes han florit
escampant l'oló encisera.....
Però el meu Amat on era
que no el veia i l'he sentit...?

ANGELS

Se'n ha anat de bon mati
cap al cim de la collada
de l'encens i el romaní
i la mirra perfumada.

MIQUEL

No em direu on té el camí
de sa tenda assolejada?

ANGELS

Sota l'ombra dels pomers
i els reguius de les fontanes,
entre el flaire dels vergers
i la flor de les magranes.

CHOR

Esposa meva, coloma meva,
deixa l'oratge del fresc jardí;
baixa del Liban, vina sens treva,
bella i sabrosa m'és l'amor teva,
millor que el vi.

MIQUEL

Et cerqui per tot arreu
i ara el cor se m'extremia
de sentir la teva veu
tan aprop de la veu mia.

Jo us conjur Angels de Déu
que em mostreu la seva estada
i m'entreu al tàlem seu,
car d'amor sóc llatzerada.

ANGELS

Triat entre deu mil,
és ton Amat gentil
el més candi i més ros dels fills dels homes;
són d'or brunyit sos rulls
i semblen els seus ulls
la nítida blancor de dos colomes.

De vori i de safir
son cos pur com el llir,
entre marbre escollit li treu brotada;
son pit és fet d'argent,
erols d'unguent,
coixí de pedreria cisellada.

Trescant com un anyell
per l'herba del pradell
ja se'n ve de les vinyes amb dalera;
daurat pel serení
i el rou del dematí
que enjoien ricament sa cabellera.

El tàlem nupcial
ja bada el seu portal
perquè hi entris l'amor que t'esperona.
Aviva el teu anhel
encén ton cor, Miquel,
l'Amat ja vé a cenyir-te sa corona.

MIGUEL

Mon Estimat!, Veus-el-aquí!
Jo sóc per Ell i Ell és per mi!
Sobre el teu braç, sobre el teu cor,
vulgues posar-me com segell.
Gentil Amat, mon dolç Amor,

com ets amable i com ets bell
millor que el vi!
Jo sóc per Ell
i Ell és per mi!!

CHOR

Amb l'esquerra l'ha acotxada
sobre el pit,
i amb la destra l'ha abraçada
per donar-li la besada
del seu bes indefinit.

ANGELS

Sanctus, Sanctus, Sanctus
Dominus Deus exercituum
plena est omnis terra
gloria ejus.

A. M. D. G.

Amb llicència eclesiàstica

AMB MOTIU DEL TERCER CENTENARI DE LA MORT DE SANT
MIQUEL DELS SANTS FOU ESCRIT EL PRESENT POEMA
DE MOSSEN EDUARD JUNYENT, QUE, POSAT
EN MÚSICA PER MOSSEN JOSEP VINYE-
TA, ESTRENÁ ESPLENDOROSA-
MENT L'ORFEÓ VIGATÀ
ALS VII DE FEBRER
DE MCMXXVI

Memories
estampades
de
Josep Vinyeta Roman.